

Methode voor Wereldoriëntatie & Kunstzinnige Vorming

Whizz-Art

Ideeënboek

4b

Goed omgaan met elkaar

Colofon

Titel:	Whizz-Art: Thema 4B Pasa bon cu otro
Vak:	Wereldoriëntatie/Kunstzinnige Vorming
Ontwikkelaar:	Laura Tonk
Projectleider:	Carola Peeters
Met dank aan:	Miriam Baiz, Amely Bennaars, Dirk-Jan Boerwinkel, Nishenou Felix, Ruthlyn Fradll, Daisy Franken, Adrielle Geerman, Juanita Gomez-Rasmijn, Esther den Hartog, Niurca Herrera, Ludwina Koolman, Marietje Martinus, Wiljan Megens, Gislène Semerel, Rino Wentwoord
Eindredactie:	Departamento di Enseñansa Aruba Gina Ramsbottom (Nederlands)
Inhoud:	Activiteitenboek voor Wereldoriëntatie/Kunstzinnige Vorming
Uitgever:	Departamento di Enseñansa Aruba, Seccion Desaroyo di Curiculo

In opdracht van: Scol Arubano Multilingual

Voorwoord

Whizz-Art is de methode Wereldoriëntatie en Kunstzinnige Vorming voor het primair onderwijs, ontwikkeld door de Afdeling Curriculumontwikkeling van de Directie Onderwijs Aruba. Wereldoriëntatie is een verzamelnaam voor onderwijs gericht op kennis van de wereld en omvat verscheidene leergebieden die in samenhang worden aangeboden, zoals: Mens & Maatschappij, Natuur & Techniek, Persoonlijke Vorming en Gezondheidseducatie.

Binnen de methode Whizz-Art worden Wereldoriëntatie en Kunst op geïntegreerde wijze in thema's aangeboden en gaat het om de persoonlijke ontwikkeling in relatie tot de natuur, de samenleving, kunst en cultuur.

Er is gekozen voor de Engelse naam Whizz-Art omdat 'Translanguaging' gedurende de hele methode een plek heeft en omdat de methode zowel in het Papiamentu als het Nederlands ontwikkeld is. De naam Whizz-Art is opgesplitst in twee woorden, namelijk 'Whizz' en 'Art'. Een Whizz is iemand die heel slim en vaardig is. Het woord 'Art' is om aan te geven dat 'Arte' (kunst) zowel als doel en als middel een plek heeft in de methode. De methode Whizz-Art focust zich niet zozeer op het leren van kennis, maar vooral op het aanleren van vaardigheden. Deze vaardigheden worden op een geïntegreerde wijze met behulp van verschillende thema's en in verschillende situaties door de kinderen toegepast.

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Inhoudsopgave	4
Inleiding.....	6
Overzicht van activiteiten	9
Startactiviteit: Het cadeau ★	10
Deelvraag 1: Wat voor soort feesten zijn er?	12
Activiteit 1.1 Een heel jaar feest.....	14
Activiteit 1.2 De kalender	17
Activiteit 1.3 De dagen van de week	20
Activiteit 1.4 Mijn verjaardag	23
Activiteit 1.5 De bruiloft	26
Activiteit 1.6 Feesten over de hele wereld	28
Deelvraag 2: Hoe nodig je iemand uit voor een feest?.....	30
Activiteit 2.1 De uitnodiging.....	31
Activiteit 2.2 De plattegrond	34
Activiteit 2.3 Het telefoonspel.....	36
Activiteit 2.4 Het postkantoor	38
Activiteit 2.5 Lenny, de brief.....	41
Deelvraag 3: Wat voor versieringen maak je voor een feest?	43
Activiteit 3.1 Vlaggetjes	45
Activiteit 3.2 Recyclen	48
Activiteit 3.3 Versier je feestmuts.....	50
Activiteit 3.4 Ballon aan het plafond.....	52
Activiteit 3.5 Feestkleding	55
Activiteit 3.6 De feestwinkel	57
Deelvraag 4: Wat voor hapjes/drankjes heb je nodig voor een feest?	59
Activiteit 4.1 Snacktime!	61
Activiteit 4.2 Dorst, dorst, dorst.....	64
Activiteit 4.3 Picknick met taart	67
Activiteit 4.4 Bezoek aan de bakkerij.....	69
Activiteit 4.5 Meten en wegen	72
Activiteit 4.6 Smaken verschillen	74
Deelvraag 5: Wat voor spelletjes en muziek speel je op een feest?.....	77
Activiteit 5.1 Spellenkaart.....	79
Activiteit 5.2 Bingo met popcorn.....	82
Activiteit 5.3 Vals spelen.....	84
Activiteit 5.4 Estafette	86

Activiteit 5.5 Winnen en verliezen	88
Activiteit 5.6 Muziek maestro!.....	90
Activiteit 5.7 De muziekhinkelbaan	93
Activiteit 5.8 De dirigent en het orkest	95
Activiteit 5.9 Liedjes raden	97
Activiteit 5.10 Flessenmuziek.....	99
Slotactiviteit: Het klassenfeest ★	101
Bijlage 1 Brief voor ouders.....	103
Bijlage 2 Benodigde materialen.....	104
Bijlage 3 Kopieerbladen	108
Bijlage 4 Suggesties Toverfeest.....	134
Bijlage 5 Planningsformulier	135

Inleiding

Over dit thema

Dit thema gaat over feest. De kinderen leren wat er allemaal komt kijken bij de organisatie van een feest. Aan de ene kant leren ze praktische zaken zoals een uitnodiging maken en versturen, eten en drinken verzorgen en versieren. Maar de kinderen leren ook over feesten op Aruba, feesten in andere landen en over winnen en verliezen met spelletjes. Alles komt samen tijdens de slotactiviteit: het klassenfeest.

De leerkracht heeft de vrije keuze om het klassenfeest rondom een bepaald thema te geven, bijvoorbeeld toveren, prinsen en prinsessen, piraten, de zee, et cetera... Of iets dat op dat moment speelt in de omgeving van de kinderen. Verschillende opdrachten kunnen makkelijk aangepast worden aan dit onderliggende thema, zoals de uitnodiging, de snacks, de versieringen, de muziek, de kleding. In de bijlage vindt u suggesties rondom het thema Toveren. Dit is slechts een voorbeeld/suggestie hoe u het thema kunt aanpassen.

Vakgebieden en kerndoelen (Cyclus 1)

Beweging en Gezondheid: 1.1, 1.1a, 1.3, 1.3a, 1.3c, 3.1, 3.1a, 3.2c, 3.3, 3.3a, 3.3b, 3.3c, 3.4, 3.4a, 3.5, 3.5a, 5.1, 5.1a, 5.6, 5.6a, 6.1, 6.1a, 6.1b, 6.1c, 6.2, 6.2a, 6.2b, 6.3, 6.3a, 6.4, 6.4a, 6.5, 6.5a, 6.5b, 6.5c, 6.7, 6.7b.

Kunstzinnige Vorming: 1.1, 1.1a, 1.2, 1.2a, 1.2b, 1.3, 1.3a, 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a, 3.1, 3.1a, 3.2, 3.2a, 4.2, 4.2a, 5.1, 5.1a, 5.1b, 5.2, 5.2a, 5.3, 5.3a, 6.1, 6.1a, 6.1b, 6.1c, 6.1d.

Mens en Maatschappij: 2.1, 2.1a, 2.1b, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a, 2.4, 2.4a, 3.1, 3.1a, 4.1, 4.1b, 4.2b, 5.1, 5.1a, 5.1b, 7.1, 7.1a, 7.1b, 7.2, 7.2a, 7.3, 7.3a, 8.1, 8.1a, 8.3, 8.3a, 9.1.

Natuur en Techniek: 1.2, 1.2a, 1.3, 1.3a, 1.3b, 1.3d, 1.5, 1.5a, 2.5, 2.5a, 5.1, 5.1a, 5.8b (cyclus 2), 6.2, 6.2a, 6.4, 6.4a, 7.6, 7.6a, 7.1, 7.1a, 7.3, 7.3a, 7.5, 7.5a, 7.6, 7.6a, 7.7, 7.7a, 7.8, 7.8a.

Persoonlijke Vorming: 1.1, 1.1a, 1.2, 1.2a, 1.2b, 1.3, 1.3a, 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.2b, 2.2c, 2.2d, 2.3, 2.3a, 3.1, 3.1a, 4.1, 5.1a, 5.2, 5.2a, 5.3, 5.3a, 6.1, 6.1a, 6.1b, 6.1c, 6.1d, 6.2, 6.2a, 6.2b,

21^e-eeuwse vaardigheden

- Communiceren.
- Computational thinking.
- Creatief denken.
- ICT –basisvaardigheden.
- Informatievaardigheden.
- Kritisch denken.
- Mediawijsheid.
- Probleem oplossen.
- Samenwerken.
- Sociale en culturele vaardigheden.
- Zelfregulering.

Vorbereiding

- Stuur een mail naar de ouders, om hen te informeren over dit thema. In bijlage 1 vindt u een conceptbrief.
- Zorg voor de materialen die nodig zijn bij de activiteiten die u gekozen heeft.
- Begin op tijd met de voorbereidingen (locatie, vervoer, hulpouders) van het bezoek aan het postkantoor (activiteit 2.4), de feestwinkel (activiteit 3.6) en de bakkerij (activiteit 4.4).

Startvoorwerp

Een doos met feestartikelen en de opdracht om een klassenfeest te organiseren.

Startactiviteit: Even voorstellen

Als startvoorwerp wordt in dit thema een hele grote doos op school afgeleverd door de postbode. In de doos zit een cadeau. In het cadeau zit weer een cadeau... zo gaat het even door. In het laatste cadeau zitten allerlei feestartikelen en de opdracht om een klassenfeest te organiseren.

Kernactiviteit: Het klassenfeest

In dit thema werken de kinderen aan het organiseren van een klassenfeest. Ze bedenken wat er allemaal nodig is om een feest te organiseren. Ze versturen uitnodigingen, maken versieringen, maken eten en drinken, regelen muziek, bedenken spelletjes, regelen passende kleding... alles komt samen bij de slotactiviteit: het klassenfeest.

De versieringen:

- slingers (activiteit 3.1);
- versieringen (activiteit 3.2);
- feesthoedjes (activiteit 3.3);
- ballonnenslinger (activiteit 3.4);
- piñata's (activiteit 3.6).

De spelletjes:

- het kwartetspel (activiteit 1.1);
- de spelletjes (activiteit 5.1);
- het bingospel (activiteit 5.2);
- het estafettespel (activiteit 5.4);
- de stoelendans (activiteit 5.5).

Slotactiviteit: Een klassenfeest

Aan het einde van dit thema neemt de klas (en eventueel andere genodigden) deel aan een feest dat ze zelf hebben georganiseerd.

Ze hebben zelf de uitnodiging gemaakt en verstuurd, de spelletjes uitgekozen, de snacks uitgekozen en gemaakt, de muziek en dansjes uitgekozen en de versieringen zelf gemaakt. En ze presenteren een aantal liedjes en dansjes, zoals:

- het lied 'Maanden van het jaar' (activiteit 1.2);
- het lied 'De dagen van de week' (activiteit 1.3);
- het lied 'De postbode' (activiteit 2.4);

- het lied en de dans 'Feest' (activiteit 5.6);
- het lied en de dans 'Esto es una fiesta' (activiteit 5.9);
- een demonstratie van het zelfgemaakte flessenorgel (activiteit 5.10).

Maatschappelijke organisaties/bedrijven

- Postkantoor (activiteit 2.4).
- Feestwinkel (activiteit 3.6).
- Bakkerij (activiteit 4.4).

Deelvragen in dit thema

1. Wat voor soort feesten zijn er?
2. Hoe nodig je iemand uit voor een feest?
3. Wat voor versieringen maak je voor een feest?
4. Wat voor hapjes/drankjes heb je nodig voor een feest?
5. Wat voor spelletjes en muziek speel je op een feest?

Overzicht van activiteiten

Startactiviteit: Het cadeau ★				
Deelvraag 1: Wat voor soort feesten zijn er?				
1.1 Een heel jaar feest	1.2 De kalender	1.3 De dagen van de week	1.4 Mijn verjaardag	1.5 De bruiloft
1.6 Feesten over de hele wereld				
Deelvraag 2: Hoe nodig je iemand uit voor een feest?				
2.1 De uitnodiging	2.2 De plattegrond	2.3 Het telefoonspel	2.4 Het postkantoor	2.5 Lenny, de brief
Deelvraag 3: Wat voor versieringen maak je voor een feest?				
3.1 Vlaggetjes 	3.2 Recyclen	3.3 Versier je feestmuts	3.4 Ballon aan het plafond	3.5 Versier jezelf/feestkleding
3.6 De feestwinkel				
Deelvraag 4: Wat voor hapjes/drankjes heb je nodig voor een feest?				
4.1 Snacktime!	4.2 Dorst, dorst, dorst	4.3 Picknick met taart 	4.4 Bezoek aan de bakkerij	4.5 Meten en wegen
4.6 Smaken verschillen				
Deelvraag 5: Wat voor spelletjes en muziek speel je op een feest?				
5.1 Spellenkaart	5.2 Bingo met popcorn	5.3 Vals spelen	5.4 Estafette	5.5 Winnen en verliezen
5.6 Muziek Maestro!	5.7 De muziek-hinkelbaan	5.8 De dirigent en het orkest	5.9 Liedjes raden	5.10 Flessenmuziek
Slotactiviteit: Het klassenfeest ★				

- ★ verplichte activiteiten
 (online) thuisactiviteiten

Startactiviteit: Het cadeau ★

Tijdens deze activiteit pakken de kinderen een cadeau dat gericht is aan hen, uit. In het cadeau vinden de kinderen uiteindelijk de opdracht van dit thema; het organiseren van een klassenfeest. Ze maken onder leiding van de leerkracht een mindmap FIESTA waarop met pictogrammen wordt aangegeven wat er allemaal nodig is voor een klassenfeest. Zo krijgen de kinderen zicht op het geheel van dit project.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	30 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Creatief denken
Soort kunstactiviteit:	Beeldende vorming
Kerdoelen:	KV: 1.1, 1.1a, 1.2, 1.2a, 1.3, 1.3a, 2.1, 2.1a, 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- wat een klassenfeest is;
- wat de opdracht van het thema wordt;
- wat er allemaal nodig is om een klassenfeest te organiseren;
- wat een pictogram is.

Wat heb je nodig?

- Dozen in verschillende maten.
- Feestartikelen: slingers, snoepjes, een uitnodiging, een feesttoeter, een feesthoedje, ballonnen, een bingokaart.
- Een kaartje met daarop de tekst *Organiseer een klassenfeest*.
- Mindmap: Karton knippen in de vorm van een ballon of een ander feestartikel.
- Zwarte stiften.
- Tekenpapier.
- Kopieerblad 1: Pictogrammen Handen wassen.
- Kopieerblad 2: Pictogrammen Feest.

Vorbereiding:

Stop in de kleinste doos de feestartikelen en het kaartje. Pak de kleinste doos in cadeaupapier en stop het in een andere doos. Pak dit weer in cadeaupapier en stop het in weer een grotere doos ...totdat er een heel groot cadeau ontstaat. Schrijf groot op de buitenste doos VOOR KLAS ...

De activiteit:

- Het cadeau wordt afgegeven in de klas. De kinderen maken het cadeau samen open.
  - *Voor wie is het cadeau?*
  - *Waarom denk je dat we een cadeau krijgen?*
  - *Wat zou erin zitten?*
  - *Van wie is het cadeau?*

Als het cadeau opengemaakt is, worden alle spullen er een voor een uitgehaald. Al snel zal het duidelijk worden dat het cadeau iets te maken heeft met 'feest'. Lees tenslotte de opdracht voor: 'Organiseer een klassenfeest'. Bekijk alle spullen nog eens die uit het cadeau gekomen zijn.

Bespreek met de kinderen wat er allemaal moet gebeuren en nodig is voor een klassenfeest (uitnodiging, eten, drinken, muziek, versieringen, verzinnen van activiteiten, et cetera...).

● Maak een mindmap FIESTA met pictogrammen. Laat de kinderen zelf de pictogrammen tekenen. Leg eerst aan de hand van kopieerblad 1 uit wat pictogrammen zijn. Zonder dat je de tekst kunt lezen, weet je door de eenvoudige lijntekeningen wat je moet doen. De pictogrammen zijn vaak zwart/wit.

Laat de kinderen vervolgens pictogrammen maken van wat er allemaal bij een feest komt kijken: uitnodiging, versiering, eten, drinken, muziek, spelletjes, dans, et cetera... Ze tekenen hun suggesties met zwarte stift op tekenpapier. Gebruik eventueel kopieerblad 2 als voorbeeld van pictogrammen die te maken hebben met feest.

Kies samen de duidelijkste pictogrammen, knip ze uit en plak ze in de mindmap FIESTA. Vul waar nodig zelf aan, zodat alle onderwerpen van de zes deelvragen aan bod komen.

● Bedenk tot slot samen met de kinderen een thema voor het feest. Praat met de kinderen over verschillende thema-feesten die ze zelf hebben gegeven of meegemaakt. Welke onderdelen van het feest waren aangepast aan het thema? Noteer enkele suggesties en laat de kinderen een thema kiezen. Turf de antwoorden.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Laat de kinderen foto's maken van pictogrammen die ze tegen komen in hun dagelijks leven.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Waren de pictogrammen die jezelf hebt getekend duidelijk?*
- *Hoe kun je dat checken?*

Didactische tips:

- Zorg dat alle kinderen betrokken worden bij het openmaken van het cadeau en het maken van de mindmap, zodat dit vanaf het begin een opdracht wordt van de hele groep.
- Hang de mindmap FIESTA op in de klas en omcirkel na het behandelen van iedere deelvraag of activiteit, de pictogrammen die aan bod zijn gekomen. Op deze manier krijgen de kinderen zicht op het thema in zijn geheel, wat al gedaan is en wat er nog moet gebeuren om tot het eindresultaat te komen.

Begrippen: Feest, organiseren, cadeau, mindmap, thema, pictogram.

Deelvraag 1: Wat voor soort feesten zijn er?

Doel:

De kinderen kunnen aangeven dat er verschillende soorten feesten zijn om verschillende gelegenheden te vieren. Ze leren welke feesten in hun eigen cultuur gevierd worden en dat deze feesten vaststaan gedurende het jaar. Ook leren ze over feesten binnen andere culturen. De kinderen kunnen van een kalender de maanden aflezen en weten dat maanden uit weken en weken uit dagen bestaan.

Aan deze deelvraag zijn de volgende activiteiten gekoppeld:

- Activiteit 1.1. Een heel jaar feest

M&M & KV (Beeldende vorming)
Sociale en culturele vaardigheden
2 x 45 minuten

Aan de hand van de foto's van opa gaan de kinderen ontdekken welke feesten vroeger gevierd werden. Ze vergelijken de feesten van vroeger met de feesten van nu. De kinderen maken in groepjes een kwartet van de verschillende feesten. Ze leren dat verschillende feesten op verschillende manieren gevierd worden.

- Activiteit 1.2. De kalender

M&M & KV (Muziek/Beeldende vorming)
Zelfregulering
45 minuten

Tijdens deze activiteit leren de kinderen de twaalf maanden van het jaar te benoemen. Dit gebeurt aan de hand van een lied. Ze maken een kalender in de vorm van een tijdlijn. De bekende feesten die door het jaar heen gevierd worden, worden met plaatjes op de kalender weergegeven.

- Activiteit 1.3. De dagen van de week

M&M & KV (Muziek)
Computational thinking
30 minuten

De kinderen oefenen de dagen van de week aan de hand van een lied. De maanden op de kalender van activiteit 1.2 worden verdeeld in weken en die weken worden verdeeld in dagen. De datum van het klassenfeest wordt bepaald en aangegeven op de kalender.

- Activiteit 1.4. Mijn verjaardag

PV, M&M & KV (Theater/Muziek)
Sociale en culturele vaardigheden
45 minuten

Aan de hand van het prentenboek 'Kikker en een heel bijzondere dag' wordt de eigen verjaardag van de kinderen besproken. De datum van iedere verjaardag wordt op de kalender in de klas ingevuld. Zo wordt het overzichtelijk wie wanneer jarig is en hoe lang het nog duurt. Verder wordt het verjaardagritueel in de klas besproken. Van de verschillende handelingen worden foto's gemaakt, zodat de kinderen weten wat ze kunnen verwachten op hun verjaardag.

- **Activiteit 1.5. De bruiloft**

PV, M&M & KV (Theater)

Sociale en culturele vaardigheden

30 minuten

Tijdens deze activiteit kijken de kinderen naar een film over een 'neptrouwerij'. Vervolgens gaan ze een trouwerij naspelen.

- **Activiteit 1.6. Feesten over de hele wereld**

PV, M&M & KV (Beeldende vorming)

Zelfregulering

45 minuten

Tijdens deze activiteit leren de kinderen dat er verschillende feesten in verschillende landen worden gevierd.

Activiteit 1.1 Een heel jaar feest

Aan de hand van de foto's van opa gaan de kinderen ontdekken welke feesten vroeger gevierd werden. Ze vergelijken de feesten van vroeger met de feesten van nu. De kinderen maken in groepjes een kwartet van de verschillende feesten. Ze leren dat verschillende feesten op verschillende manieren gevierd worden.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	90 minuten (2 x 45 minuten)
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Sociale en culturele vaardigheden
Soort kunstactiviteit:	Beeldende vorming
Kerdoelen:	M&M: 2.1b, 2.2a, 2.3, 2.3a, 2.4, 2.4a, 3.1, 3.1a, 8.3, 8.3a, 9.1 KV: 1.1, 1.1a, 1.2, 1.2a, 1.3, 1.3a, 2.1, 2.1a, 2.3, 2.3a, 3.1, 3.1a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- de overeenkomsten en verschillen herkennen tussen feesten vroeger en nu;
- het concept van lineaire tijdsopvolging te herkennen (vroeger en nu);
- luisteren en praten over gevoelens, ideeën van anderen uit de eigen omgeving;
- samenwerken en overleggen met andere kinderen om tot een goed resultaat te komen;
- culturele gewoontes en tradities verkennen en benoemen over feesten op Aruba;
- de spelregels van het kwartetspel.

Wat heb je nodig?

- Digitaal fotoboek van opa (zie webpagina Whizz-Art).
- Attributen of afbeeldingen die verschillende feesten symboliseren. (Denk aan: de Arubaanse vlag, het Arubaans volkslied, een kerstboom, kerstbal, de staf van Sinterklaas, de zak van Piet, paaseieren, de paashaas, vuurwerk, et cetera.).
- Kopieerblad 3: Plaatjes van feesten.
- Geleurd karton (A6 formaat), tekenpapier (A6 formaat), stiften, kleurpotloden.

De activiteit:

● Oriëntatie:

Vertel de kinderen dat u foto's van opa gevonden hebt waarvan u een (digitaal) fotoboek hebt gemaakt. In dit fotoboek staan foto's van de feesten die opa vroeger vierde met familie en vrienden. Per foto vraagt u aan de kinderen:

- *Waarom kun je zien dat dit een foto van vroeger is?*
- *Welk feest wordt hier gevierd en waarom denk je dat?*
- *Wordt het feest tegenwoordig ook nog gevierd? En zo ja, op welke manier?*

● Onderzoeken:

Voer een gesprek met de kinderen over verschillende feesten op Aruba.

- *Welke feesten ken je allemaal?* (Denk aan: Sinterklaas, Kerstmis, Nieuwjaar, Dia di Betico, Dia di Himno y Bandera, Carnaval, Pasen, verjaardag, Dera Gay, doopfeest, communiefeest, trouwfeest.)
- *Welk feest vieren we in het begin van het jaar? En daarna?*
- *Hoe vieren jullie ieder feest?*
- *Wie viert het op een andere manier?*
- *Waarom vieren mensen feest?*
- *Welk feest vind jij het leukst? Waarom?*

Laat vervolgens de kaarten van kopieerblad 3 (of indien u voorwerpen hebt kunnen vinden) zien, die bij de verschillende feesten horen en vraag aan de kinderen bij welk feest ze horen. Categorieer samen de kaarten/voorwerpen per feest.

● Uitvoeren/Creëren:

Verdeel de klas in groepjes van vier. Per groepje maken de kinderen een kwartet. Ieder kind krijgt per feest een blaadje. Op dit blaadje tekenen ze in pictogramstijl een voorwerp dat te maken heeft met het feest. De kinderen overleggen wie welk voorwerp tekent. Het moeten vier tekeningen worden van vier verschillende voorwerpen, bijvoorbeeld: Sinterklaas: de staf, de mijter, de zak, de baard. De tekeningen worden op de kartonnen kaartjes geplakt. Als ze een feest (1 kwartet) hebben afgerond, gaan ze door met het volgende kwartet, tot het kwartet klaar is. Vijf kwartetten per groepje is genoeg.

Speel het kwartetspel eerst open in de kring, daarna kunnen de kinderen het in groepjes spelen.

● Het kwartetspel

- Het is de bedoeling door slim te spelen en te vragen zoveel mogelijk setjes van vier kaarten te verzamelen, de kwartetten. Door goed op te letten bij andere beurten kun je achterhalen wie welke kwartetkaarten heeft. Degene met de meeste kwartetten wint.
- Alle kaarten worden onder de spelers verdeeld. Het kan zijn dat sommige spelers meer kaarten hebben dan andere spelers. De kaarten neem je in je hand en laat je niet aan de andere spelers zien.
- Een willekeurige speler begint. Als je aan de beurt bent, vraag je aan een van de andere spelers een kaart die je niet hebt. Dit moet dan wel een kaart zijn van een kwartet waarvan je zelf minimaal een kaart in je hand hebt. Noem de naam van het kwartet en vraag naar de kaart die je wilt hebben.
  - *Heb jij van het Sinterklaasfeest, de mijter?*Als de speler die kaart heeft, dan moet hij deze aan je afgeven en mag je doorgaan met kaarten vragen. Dit mag aan dezelfde of een andere speler.
- Als je een setje van vier kaarten hebt, roep je *'Kwartet!'* en leg je de vier bij elkaar horende kaarten voor je neer op tafel.
- Heeft de speler de gevraagde kaart niet, dan is je beurt voorbij en is de speler aan wie je het laatst een kaart vroeg aan de beurt.
- Het spel is afgelopen als alle kwartetten compleet zijn.

● Evalueren:

Bespreek of alle afbeeldingen op de kaarten duidelijk waren.

- *Wist je bij iedere kaart om welk feest het ging?*
- *Welke kaart is niet zo duidelijk?*
- *Hoe kan die kaart aangepast worden?*

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Laat de kinderen foto's verzamelen van feesten die ze gevierd hebben. In de kring kunnen ze uitleg geven bij de foto en de foto wordt in de mindmap FIESTA geplakt.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Wat heb je geleerd?*
- *Wat vond je interessant?*
- *Wat wist je nog niet en nu wel?*

Didactische tips:

- Laat de kinderen gedurende dit thema het kwartetspel een aantal keer spelen.
- Vul het kwartet gedurende het thema aan met feesten die nog aan bod komen.
- Print de foto's die bij het fotoboek horen eventueel uit en plak ze in een map, zodat u een fotoboek hebt. Dit kunt u eventueel aanvullen met foto's van feesten die u zelf in het verleden gevierd hebt.

Begrippen: feest, vroeger, nu, Sinterklaas, Kerstmis, Pasen, Carnaval, verjaardag, Dia di Betico, Dia di Himno y Bandera, Dera Gay, Doop, Communie, Nieuwjaar, trouwerij, spel, kwartet.

Activiteit 1.2 De kalender

Tijdens deze activiteit leren de kinderen de twaalf maanden van het jaar te benoemen. Dit gebeurt aan de hand van een lied. Ze maken een kalender in de vorm van een tijdlijn. De bekende feesten die door het jaar heen gevierd worden, worden met plaatjes op de kalender weergegeven.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	45 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Zelfregulering
Soort kunstactiviteit:	Muziek/Beeldende vorming
Kerdoelen:	M&M: 2.1, 2.1a, 2.1b, 2.2, 2.2a, 3.1, 3.1a KV: 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a, 5.2, 5.2a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- dat een jaar uit twaalf maanden bestaat;
- de namen van de maanden benoemen;
- de volgorde van de maanden (tijd/tijdsbesef) te herkennen;
- een lied in te studeren;
- bij het zingen van een lied de instructies van een dirigent te volgen.

Wat heb je nodig?

- Verzamel verschillende soorten kalenders.
- De videoclip 'Lebubisa song lunanan di año' (Papiamento) (zie webpagina Whizz-Art) (0.52 minuten).
- De videoclip '12 maanden bij elkaar' (Nederlands) (zie webpagina Whizz-Art) (1.03 minuten).
- De videoclip 'Los meses de año' (Spaans) (zie webpagina Whizz-Art) (1.04 minuten).
- De videoclip '12 Months of the Year Song for Children' (zie webpagina Whizz-Art) (3.06 minuten).
- 12 vellen A3 papier of karton.
- Teken- en of verfspullen.

De activiteit:

● Start de activiteit met het bekijken van de verschillende kalenders. Laat de kalenders rondgaan en laat de kinderen de kalenders beschrijven.

- *Wat zie je?*
- *Waar is het van gemaakt?*
- *Wat voor vorm heeft het?*
- *Wat zijn de overeenkomsten/verschillen tussen de kalenders?*
- *Zie je letters/nummers/plaatjes?*
- *Weet je wat het is?*
- *Waar wordt een kalender voor gebruikt?*
- *Heb je thuis ook een kalender?*

Vertel dat een jaar verdeeld is in maanden. Tel samen de maanden. Vertel dat de maanden allemaal een naam hebben en een bepaalde volgorde. Bespreek met de kinderen waarom het handig is om de namen van de maanden en de volgorde ervan te kennen en hoe ze zich deze kennis eigen kunnen maken. Laat de kinderen met ideeën komen hoe ze zichzelf de maanden van het jaar kunnen aanleren.

- Zing het lied en herhaal het lied een aantal keer zodat de kinderen het mee kunnen zingen.

*Twaalf maanden bij elkaar,
Twaalf maanden bij elkaar,
Twaalf maanden bij elkaar,
Is samen een jaar*

*Januari, februari, maart, april
Mei, juni, juli
Augustus, september, oktober, november
December*

*Twaalf maanden bij elkaar,
Twaalf maanden bij elkaar,
Twaalf maanden bij elkaar,
Is samen een jaar.*

Als de kinderen het lied kunnen zingen, wisselt u van tempo en van geluidsterkte (hard en zacht zingen). U dirigeert en de kinderen moeten u volgen in tempo en geluidsterkte bij het zingen van het lied. Laat ook een kind de rol van dirigent spelen.

- Verdeel de klas in 12 groepjes. Ieder groepje krijgt een A3-poster. Laat de kinderen bovenaan de poster de naam van hun maand zetten en de nummers van de dagen eronder schrijven. Laat de kinderen dit aan de hand van een gegeven voorbeeldtekst naschrijven of na stempelen. Laat de kinderen de poster verder versieren. Hang de A3 vellen samen met de kinderen in de goede volgorde op in de klas. Kies een plek uit waar de kalender de rest van het jaar kan blijven hangen.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

- Laat de kinderen thuis nagaan in welke maand ze zijn geboren en wat speciaal is aan deze maand.
  - *Wat gebeurt er nog meer in deze maand?* (Denk aan: Kerstmis, Sinterklaas, mama's verjaardag, et cetera.)
- Laat de kinderen ook de videoclippen van de liedjes van de maanden van het jaar in andere talen zien.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Vond je het moeilijk om de namen van de 12 maanden te leren?*
- *Hoe is het je toch gelukt?*
- *Hoe zorg je ervoor dat je het volgende week ook nog weet?*
- *Wat is leuker; hard of zacht zingen? Langzaam of snel?*

Didactische tips:

- Laat de kinderen eventueel kalenders van thuis meenemen.
- Herhaal het lied regelmatig, zo leren de kinderen de juiste volgorde van de maanden. Laat de kinderen het lied presenteren tijdens de slotactiviteit.
- In activiteit 1.3 wordt aandacht geschonken aan de dagen die onder een maand vallen.

Begrippen: het jaar, de maand, de dag, januari, februari, maart, april, mei, juni, juli, augustus, september, oktober, december.

Activiteit 1.3 De dagen van de week

De kinderen oefenen de dagen van de week aan de hand van een lied. De maanden op de kalender van activiteit 1.2 worden verdeeld in weken en die weken worden verdeeld in dagen. De datum van het klassenfeest wordt bepaald en aangegeven op de kalender.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	30 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Computational thinking
Soort kunstactiviteit:	Muziek
Kerdoelen:	M&M: 2.1, 2.1a, 2.1b, 2.2, 2.2a, 3.1, 3.1a KV: 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a, 5.2, 5.2a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- de namen van de dagen van de week te benoemen;
- de volgorde van de dagen van de week te benoemen;
- terug- en vooruitkijken in de tijd;
- een lied in te studeren.

Wat heb je nodig?

- De kalender van activiteit 1.2.
- De videoclip 'Het dagen lied' (Nederlands) (zie webpagina Whizz-Art) (3.21 minuten).
- De videoclip 'Dianan di siman' (Papiamentu) (zie webpagina Whizz-Art) (0.38 minuten).
- De videoclip 'Days of The Week Song' (Engels) (zie webpagina Whizz-Art) (2.28 minuten).
- De videoclip 'Dias de la semana' (Spaans) (zie webpagina Whizz-Art) (0.42 minuten).

De activiteit:

● De kalender die in activiteit 1.2 gemaakt is, wordt weer bekeken en de maanden van het jaar worden herhaald door de liedjes uit activiteit 1.2 te zingen. Vertel dat een maand heel veel dagen heeft. Die hebben de kinderen ook op de kalender geschreven. Zeven dagen bij elkaar is een week. Laat dit zien bij de maand waarin u zich nu bevindt.

- *Welke maand is het nu?*
- *Hoeveel dagen heeft die maand?*
- *Hoeveel dagen heeft een week?* (Omcirkel in de kalender 7 dagen)

Vertel de kinderen dat een week uit zeven dagen bestaat en dat iedere dag (net als de 12 maanden) een eigen naam heeft.

● Laat een van de onderstaande dagenliedjes horen. De dagen van de week kunnen worden aangeleerd door een van de liedjes te gebruiken.

Het dagen lied

De eerste dag van de week is de maandag, is de maandag (2x)
De tweede dag van de week is de dinsdag, is de dinsdag (2x)
De derde dag van de week is de woensdag, is de woensdag (2x)
De vierde dag van de week is de donderdag, is de donderdag (2x)
De vijfde dag van de week is de vrijdag, is de vrijdag (2x)
De zesde dag van de week is de zaterdag, is de zaterdag (2x)
De laatste dag van de week is de zondag, is de zondag (2x)

Dianan di siman

E dianan di siman, nan ta pasa un bes
Manera un trein nan ta core bay lihe
Dialuna, diamars, diaranson, diahuebs,
Diabierna, diasabra, diadomingo

Days of the Week Song

Monday,
Tuesday,
Wednesday,
Thursday,
Friday,
Saturday,
Sunday,
The days of the week

Días de la semana

Lunes,
Martes,
Miércoles,
Jueves,
Viernes,
Sábado,
Domingo
Siete días tiene la semana
Siete días tiene la semana (2x)

● Bekijk met de kinderen nogmaals de kalender.

- *Welke dag is het vandaag?* (Maandag, dinsdag, woensdag, donderdag of vrijdag.)
- *Van welke maand?*
- *Welke datum is het vandaag?* (Bijvoorbeeld maandag 6 februari.)
- *Welke dag is het morgen?* (Dinsdag 7 februari.)
- *Welke dag was het gisteren?* (Zondag 5 februari.)
- *En eergisteren?*
- *Hoeveel weken heeft een maand?*

Tel samen met de kinderen de weken. Omcirkel telkens een week.

- *Hoeveel keer in deze maand is het maandag?*
- *Wijs op de kalender ..... (invullen datum) ..... aan.*

● Tot slot bepaalt u samen met de kinderen de datum van het klassenfeest. Dit kan de laatste dag dat aan dit thema wordt gewerkt, zijn of de dag ervoor, zodat er de laatste dag samen opgeruimd kan worden. Opruimen hoort ook bij een feest. Voeg de datum van het klassenfeest toe aan de mindmap FIESTA.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

In plaats van de verschillende liedjes in verschillende talen aan te leren, kunt u er ook voor kiezen om één lied als leidraad te nemen en dit te vertalen in de andere drie talen. Het Spaanse en Engelse lied lenen zich voor een eenvoudige vertaling naar de andere talen.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Ken je nu de dagen van de week?*
- *Hoe heb je dit aangeleerd?*
- *Vind je het moeilijk om de kalender te lezen?*
- *In welke taal kun jij de dagen van de week opzeggen?*

Didactische tips:

- De dagen van de week, de maanden van het jaar, begrippen als vandaag, morgen, overmorgen, et cetera worden ingeslepen door het vaak en kort te oefenen.
- De kalender blijft in de klas hangen. De datum bepalen wordt een vast onderdeel van de dagopening. Op deze manier kunnen ook allerlei belangrijke gebeurtenissen worden toegevoegd gedurende het jaar en krijgen de kinderen een besef van tijd. Het is ook een mooie manier om te reflecteren op bepaalde gebeurtenissen die geweest zijn.
- De liedjes die aangeleerd worden, kunnen tijdens het klassenfeest gepresenteerd worden aan eventuele gasten.

Begrippen: de dag, de week, de maand, maandag, dinsdag, woensdag, donderdag, vrijdag, zaterdag, zondag, vandaag, morgen, overmorgen, gisteren, eergisteren, de datum.

Activiteit 1.4 Mijn verjaardag

Aan de hand van het prentenboek 'Kikker en een heel bijzondere dag' wordt de eigen verjaardag van de kinderen besproken. De datum van iedere verjaardag wordt op de kalender in de klas ingevuld. Zo wordt het overzichtelijk wie wanneer jarig is en hoe lang het nog duurt. Verder wordt het verjaardagritueel in de klas besproken. Van de verschillende handelingen worden foto's gemaakt, zodat de kinderen weten wat ze kunnen verwachten op hun verjaardag.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	45 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Sociale en culturele vaardigheden
Soort kunstactiviteit:	Theater/Muziek
Kerdoelen:	PV: 2.1, 2.1a, 2.3, 2.3a, 6.1, 6.1a, 6.1b, 6.1c, 6.2, 6.2a, 6.2b M&M: 2.1, 2.1a, 2.1b, 2.2, 2.2a, 3.1, 3.1a KV: 1.1, 1.1a, 1.2, 1.2b, 1.3, 1.3a, 2.1, 2.1a, 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- de datum van de eigen verjaardag te plaatsen in de kalender;
- verschillende gevoelens te herkennen;
- verschillende gevoelens uit te beelden.

Wat heb je nodig?

- De film:
  - o 'Kikker en een heel bijzondere dag' (Nederlands) (zie webpagina Whizz-Art) (7.01 minuten).
  - o 'Dori y un dia hopi diferente' (Papiamentu) (zie webpagina Whizz-Art) (7.16 minuten).
- De film:
  - o 'Hacimiento di aña rond mundo' (Papiamentu) (mira webpage Whizz-Art) (2.26 minuten).
  - o 'Birthdays Around the World' (Engels) (zie webpagina Whizz-Art) (2.20 minuten).
- Laat de kinderen een foto van zichzelf meenemen.

De activiteit:

● Laat de kinderen de film 'Kikker en een heel bijzondere dag' zien. Controleer of de kinderen het verhaal begrepen hebben door vragen te stellen. Ga vervolgens in op de bijzonderheid van je verjaardag vieren.

- *Waarom is het een bijzondere dag voor Kikker?*
- *Vind jij jouw verjaardag ook een bijzondere dag?*
- *Wat is het verschil met een gewone dag?*
- *Wat doe jij thuis met je verjaardag?*
- *Geef je ook een feest?*
- *Zo ja, hoe ziet het feest eruit?*

Besprek ook de verschillen en overeenkomsten tussen de kinderen in hoe verjaardagen thuis gevierd worden.

● Bekijk de film nog een keer en sta stil bij de verschillende gezichtsuitdrukkingen van Kikker:

- opgewekt als hij wakker wordt;
- serieus als hij vragen stelt aan zijn vriendjes;
- somber als hij er maar niet achter kan komen waarom dit zo'n bijzondere dag is;
- boos als hij denkt dat Haas hem voor de gek houdt;
- verdrietig omdat hij denkt dat hij een feest mist;
- verbaasd als hij het huis binnenkomt;
- blij als hij erachter komt dat zijn vrienden een feest voor hem georganiseerd hebben.

Laat de kinderen de gezichtsuitdrukkingen van Kikker uitbeelden.

Kijk (net als Kikker) blij, serieus, somber, boos, verdrietig, verbaasd.

- *Hoe kijk je als je verliest bij een spel? Hoe voel jij je dan?*
- *Hoe kijk je als je naar een enge film kijkt? Hoe voel jij je dan?*
- *Hoe kijk je als je naar het strand gaat? Hoe voel jij je dan?*

Herhaal dit nog een keer, maar fluister nu de emotie in het oor van een kind, dat de emotie vervolgens uitbeeldt.

- *Hoe voelt .... (naam van kind) .... zich?*

● Vraag aan de kinderen of zij de datum van hun eigen verjaardag weten. Noteer de verjaardag van alle kinderen op de kalender (die zij gemaakt hebben bij activiteit 1.2) en plak hun foto erbij.

- *Zijn er kinderen op dezelfde dag jarig?*
- *Wie is er als eerste jarig?*
- *Op wat voor dag is ....(naam van kind).... jarig?*

Als de klas ook een vast verjaardagritueel kent, bespreekt u dat met de kinderen.

- *Wat doen we in de klas met de jarige?* (Denk aan: kroon maken, zingen voor de jarigen, traktatie uitdelen).

Laat de kinderen een verjaardag naspelen en maak foto's van de verschillende handelingen. Hang deze samen met de kinderen, in de goede volgorde in de klas op.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

- Kikker vraagt aan eend: *Wat voor dag is het vandaag?* Stel deze vraag ook aan de kinderen en gebruik hierbij het volgende versje:

*Luister goed ik heb een vraag
Welke dag is het vandaag?
Is het maandag, dinsdag, woensdag?
Is het donderdag ja of nee?
Is het vrijdag, zaterdag of zondag?
Anna, heb jij een idee?*

- Laat de kinderen de film 'Hacimiento di aña rond mundo' bekijken. In welk land zouden de kinderen hun verjaardag willen vieren? Laat de kinderen het filmpje aanvullen met een eigen filmpje: *'Hi, I am from Aruba. At my birthday party...'*

Reflectie en terugkoppeling:

- *Wat heb je geleerd?*
- *Wat wist je al?*
- *Wat vond je nog moeilijk?*

Didactische tips:

- Niet iedereen viert zijn of haar verjaardag. Houd hier rekening mee.
- Herhaal het versje regelmatig gedurende dit thema. Dit is een leuke manier om te vragen naar welke dag het vandaag is.

Begrippen: bijzonder, gisteren, vandaag, morgen, de dag, de verjaardag, verrassing.

Activiteit 1.5 De bruiloft

Tijdens deze activiteit kijken de kinderen naar een film over een 'neptrouwerij'. Vervolgens gaan ze een trouwerij naspelen.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	30 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Sociale en culturele vaardigheden
Soort kunstactiviteit:	Theater
Kerdoelen:	PV: 2.1, 2.1a, 2.3, 2.3a, 5.2, 5.2a M&M: 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a, 4.1, 4.1b, 4.2b KV: 1.1, 1.1a, 1.2, 1.2b, 1.3, 1.3a, 2.1, 2.1a, 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- wat een trouwerij is;
- waarom mensen trouwen;
- zich in te leven in een rol;
- welke gevoelens bij een trouwerij horen;
- een verhaal na te spelen.

Wat heb je nodig?

- De film 'Luuk en Kyra trouwen voor spek en bonen' (zie webpagina Whizz-Art) (4.26 minuten).
- Een doek met daaronder een sluier, een boeket, een hoge hoed en twee ringen.
- Het lied 'Mendelssohns wedding march' (zie webpagina Whizz-Art) (1.51 minuten).
- Kopieerblad 4: Het bruidspaar.
- Wasco, ecoline en kwasten.
- Instructieblad 1 (voor ouders).
- Het digitale prentenboek:
  - o 'Fiesta di casamento' (Papiamento) (zie webpagina Whizz-Art – Instruccion pa mayor) (6.45 minuten).
  - o 'Saar en het trouwfeest' (Nederlands) (zie webpagina Whizz-Art – Instruccion pa mayor) (6.39 minuten).

De activiteit:

● Vertel dat we vandaag gaan praten over een feest, maar eerst moeten de kinderen raden om welk feest het gaat. Begin met het neuriën van de bruiloftsmars.

- *Weet jij bij welk feest deze muziek hoort?*

Verklap nog niks. Laat de kinderen één voor één de attributen uit de doos halen. Laat ze raden waar deze attributen bij horen. Bevestig pas om welk feest het gaat als alle attributen tevoorschijn zijn gekomen.

Bespreek wat alles is en waar het voor dient.

● Laat het filmpje 'Luuk en Kyra trouwen voor spek en bonen' zien.

- *Trouwen deze kinderen echt?*
- *Waarom kan dat niet?*

- *Ben je weleens bij een trouwerij geweest?*
- *Waarom trouwen mensen?*
- *Ging het hetzelfde als de bruiloft van Luuk en Kyra of was het toch anders?*
- *Wat was er anders?*
- *Wil je zelf trouwen?*
- *Hoe ziet jouw bruiloft eruit?*

● **Speel een trouwerij na in de klas.**

- Bespreek met de kinderen welke rollen er nodig zijn bij het naspelen van een trouwerij: een bruid, een bruidegom, iemand die het huwelijk voltrekt, bruidsmeisjes, getuigen, een fotograaf en iemand die filmt.
- Bespreek ook wat je nodig hebt bij een trouwerij. Denk aan ringen, sluier, hoed, boeket en trouwboekje.
- Besteed ook aandacht aan waar iedereen moet staan en welke muziek je nodig hebt. (Mendelssohns wedding march).
- Neem met de fotograaf en het kind dat filmt door, wat ze van een trouwerij zeker moeten vastleggen. (het ja-woord, handtekeningen zetten, de kus, de ringen).

U kunt een aantal keer dit rollenspel spelen zodat alle kinderen aan bod gekomen zijn.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

- Leer het versje aan:

*Bruid en bruidegom
Het feest kan beginnen
de taartjes staan al klaar
en er zijn veel ballonnen
want...ze houden van elkaar.
Er is iets om te vieren
de vlaggen hangen uit.
Drie hiep, hiep, hiep hoeraatjes
voor bruidegom en bruid*

- Laat de kinderen op kopieerblad 4 het bruidspaar tekenen met wasco's en vervolgens inkleuren met ecoline.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Wat heb je geleerd?*

Didactische tip:

Laat de gemaakte foto's en film van het (trouw) rollenspel tijdens het klassenfeest zien aan de genodigden.

(Online) thuisactiviteit:

Instructieblad 1 geeft informatie aan de ouders hoe zij thuis het thema 'trouwerij' kunnen bespreken met hun kinderen.

Begrippen: de trouwerij (bruiloft), trouwen, de bruid, de bruidegom, ringen, boeket, getuigen, verliefd.

Activiteit 1.6 Feesten over de hele wereld

Tijdens deze activiteit leren de kinderen dat er verschillende feesten in verschillende landen worden gevierd.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	45 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Zelfregulering
Soort kunstactiviteit:	Beeldende vorming
Kerdoelen:	PV: 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a, 3.1, 3.1a M&M: 2.3, 2.3a, 2.4, 2.4a, 8.3, 8.3a KV: 1.1, 1.1a, 1.2, 1.2a, 1.3, 1.3a, 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a, 3.2, 3.2a, 4.2, 4.2a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- dat in verschillende landen verschillende feesten worden gevierd;
- een rangoli tekening te maken;
- de betekenis van een rangoli;
- wat de begrippen rond en symmetrisch betekenen;
- zelfstandig stappen te volgen om tot een eindresultaat te komen;
- respect te tonen voor andere culturele feesten.

Wat heb je nodig?

- De film 'Celebrations Around the World' (zie webpagina Whizz-Art) (3.52 minuten).
- De film 'Rangoli for kids – Art From India' (zie webpagina Whizz-Art) (7.41 minuten).
- Ronde koffiefilters, stiften, lijm, gekleurd papier.
- Teken een bloem in 'rangoli-stijl' met stoepkrijt voor uw klaslokaal (inden mogelijk).

De activiteit:

● Vertel dat over de hele wereld verschillende feesten worden gevierd. In de film 'Celebration Around The World' kunnen de kinderen een paar van deze feesten in verschillende landen zien.

- *Heb je een feest gezien wat jullie ook thuis vieren? Vertel hierover.*

Aruba is multicultureel. Check of er kinderen bij u in de klas zitten die speciale feesten vieren, passend bij hun cultuur. Nodig eventueel ouders uit, om samen met hun kind hierover te vertellen en misschien iets te demonstreren.

● Vertel de kinderen dat ze in het filmpje zagen dat in India een mooie bloem gemaakt wordt van gekleurde rijst. Dit heet een 'rangoli'. In India maken de mensen deze figuren van gekleurde rijst, gekleurd poeder of ze tekenen het met gekleurd krijt op de grond. Een 'rangoli' is altijd rond van vorm en symmetrisch. Leg de kinderen uit wat 'symmetrisch' betekent. De mensen in India maken 'rangoli's' omdat deze figuren geluk brengen.

- *Wat brengt volgens Arubanen geluk?* (Denk aan: wierook op oudejaarsavond, pasgeboren baby's dragen een armbandje van rode bonen met hierin een zwart oog, bruid die iets van blauw moet dragen, tekeningen op de muren van oude cunucu-huizen, et cetera.)

● Laat de kinderen het filmpje 'Rangoli for kids – Art From India' bekijken. Vertel de kinderen dat ze nu zelfstandig, net als in het filmpje een rangoli figuur gaan maken op de koffiefilter. U laat het filmpje nog een keer zien, zodat de kinderen precies weten wat ze moeten doen.

Als de kinderen tijdens het werk vragen stellen, kunt u ze nogmaals het filmpje laten zien.

Als de 'rangoli's' klaar zijn, vergelijkt u de verschillende producten met elkaar.

- *Is je 'rangoli' mooi rond?*
- *En symmetrisch?*

Als dit niet het geval is, laat u het kind dan aangeven waar het fout is gegaan.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Laat de kinderen met stoepkrijt een tekening van een 'rangoli' maken op de speelplaats.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Wat heb je geleerd?*
- *Vond je het moeilijk of makkelijk om een 'rangoli' te maken? Waarom?*

Laat de kinderen ook de stappen benoemen die ze moeten volgen bij het maken van een rangoli.

- *Heb je alle stappen gevolgd?*
- *Wat heb je anders gedaan dan in het filmpje?*
- *Waarom?*
- *Wat was het resultaat?*
- *Ben je tevreden over je 'rangoli'? Wat kan beter?*

Didactische tips:

- Bij het filmpje 'Celebrations Around The World' hoor je alleen muziek. U moet zelf uitleg geven over welk feest het steeds gaat.
- Maak foto's van de stoepkrijt rangoli's en stuur deze naar de ouders van het betreffende kind.
- De rangoli's kunnen ook als versiering bij het klassenfeest gebruikt worden.

Begrippen: wereld, feest, 'rangoli', rond, symmetrisch, zelfstandig.

Deelvraag 2: Hoe nodig je iemand uit voor een feest?

Doel:

De kinderen weten wat er op een uitnodiging hoort te staan en op welke manieren deze verstuurd kan worden. Ze kunnen de weg beschrijven die een uitnodiging/brief aflegt vanaf het moment dat deze gepost wordt totdat de postbode de uitnodiging komt brengen.

Aan deze deelvraag zijn de volgende activiteiten gekoppeld:

- Activiteit 2.1. De uitnodiging

M&M & KV (Beeldende vorming)
Creatief denken
45 minuten

Tijdens een kringgesprek wordt met de kinderen besproken wat er op een uitnodiging van een feest moet komen te staan. Aan de hand van een voorbeeld met pictogrammen wordt de tekst gezamenlijk bedacht en ingevuld voor het klassenfeest. De kinderen knutselen de uitnodiging zelf.

- Activiteit 2.2. De plattegrond

M&M & KV (Beeldende vorming)
Probleem oplossen/Mediawijsheid
30 minuten

Tijdens deze activiteit leren de kinderen hoe ze een routebeschrijving moeten lezen. Bij een uitnodiging voor een feest wordt weleens een routebeschrijving toegevoegd. De kinderen leren een eenvoudige plattegrond te maken, een route uit te stippelen en een routebeschrijving te volgen.

- Activiteit 2.3. Het telefoonspel

PV, N&T & KV (Theater)
Informatievaardigheden/Mediawijsheid
30 minuten

Tijdens deze activiteit ontdekken de kinderen op welke manieren je een uitnodiging kunt sturen: per post, per WhatsApp, per telefoon, per mail of door de uitnodiging persoonlijk af te geven.

- Activiteit 2.4. De brievenbus

N&T & KV (Muziek)
Communiceren
90 minuten

Tijdens deze activiteit leren de kinderen over de weg die een kaart of uitnodiging aflegt als je deze via de post verstuurd. Ze gaan op bezoek bij het postkantoor en in de klas wordt een brievenbus geïntroduceerd. De kinderen kunnen elkaar briefjes en tekeningen sturen.

- Activiteit 2.5. Lenny, de brief

N&T M&M & KV (Beeldende vorming)
Informatievaardigheden
30 minuten

Tijdens deze activiteit leren de kinderen wat er op een envelop of kaart moet komen te staan, zodat deze op de plaats van bestemming aankomt. Ze leren ook onderscheid te maken tussen goedkoop en duur.

Activiteit 2.1 De uitnodiging

Tijdens een kringgesprek wordt met de kinderen besproken wat er op een uitnodiging van een feest moet komen te staan. Aan de hand van een voorbeeld met pictogrammen wordt de tekst gezamenlijk bedacht en ingevuld voor het klassenfeest. De kinderen knutselen de uitnodiging zelf.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	45 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Creatief denken
Soort kunstactiviteit:	Beeldende vorming
Kerdoelen:	M&M: 2.1, 2.1a, 2.1b, 8.3, 8.3a KV: 1.1, 1.1a, 1.2, 1.2b, 1.3, 1.3a, 4.2, 4.2a, 6.1, 6.1a, 6.1b, 6.1c, 6.1d

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- wat een uitnodiging is;
- waarom een uitnodiging belangrijk is;
- wat er komt kijken bij het organiseren van een feest;
- welke gegevens je op een uitnodiging moet vermelden.

Wat heb je nodig?

- Kopieerblad 5: Uitnodigingen (bruiloft en verjaardagsfeest).
- Kopieerblad 6: Pictogrammen uitnodiging (op A3 formaat kopiëren).

Vorbereiding:

- Vraag de kinderen om uitnodigingen die ze ooit gekregen hebben, mee naar school te nemen of verzamel zelf een paar voorbeelden van uitnodigingen.

De activiteit:

● Laat de kinderen de verschillende uitnodigingen zien. Vraag aan de kinderen of ze aan de uitnodiging kunnen zien om wat voor soort feest het gaat en waarom ze dat denken. Kies twee verschillende uitnodigingen uit om te vergelijken, bijvoorbeeld de uitnodiging voor een bruiloft en de uitnodiging voor een verjaardag (zie kopieerblad 5).

- *Welke vorm heeft de uitnodiging?*
- *Waar is de uitnodiging van gemaakt?*
- *Hoe kun je zien om wat voor feest het gaat?*
- *Welk thema krijgt ons klassenfeest?*

Besprek vervolgens met de kinderen dat het soort feest bepaalt welke mensen je uitnodigt. Maar ook hoeveel mensen je uitnodigt. Op een kinderfeestje komen andere mensen dan op een bruiloft en op een bruiloft nodig je waarschijnlijk meer mensen uit dan op een kinderfeest.

- *Wie nodig je uit voor een bruiloft?*

- *Wie nodig je uit voor een kinderfeestje?*
- *Wie nodigen we uit voor ons klassenfeest?*

Als je een feest geeft moet je ook goed nadenken over waar je het feest geeft. Waar het feest gegeven wordt, hangt ook weer af van wat voor soort feest je geeft.

- *Welke plaats is geschikt voor een bruiloft?*
- *Waar wordt een kinderfeestje vaak gegeven?*
- *Waar/op welke plek gaan wij ons klassenfeest geven?*

● Bespreek de verschillende manieren waarop kinderen van thuis uit een kinderfeest of bruiloft vieren. Sta stil bij het feit dat er verschillende gewoonten, gebruiken en tradities zijn op het eiland.

● Als je een feest geeft, kun je dus op de uitnodiging aangeven om wat voor soort feest het gaat en waar het plaats zal vinden. Maar op een uitnodiging moet nog meer komen te staan.

- *Wat moet er nog meer op een uitnodiging staan? (datum, tijdstip)*
- *Wanneer wordt het klassenfeest gegeven?*

U laat kopieerblad 6 zien en legt uit dat dit pictogrammen zijn van de informatie die op een uitnodiging moet komen te staan. U bespreekt een voor een de pictogrammen en vult ze in voor het klassenfeest.

	Thema van het feest
	Locatie van het feest
	Datum van het feest
	Tijdstip van het feest
	Bijzonderheden Als je dit op je uitnodiging zet dan wil je iets bijzonders melden. Bijvoorbeeld dat er een kledingvoorschrift is (netjes, of iedereen in het wit). Of dat je iets mee moet nemen, zoals je zwemspullen.
	RSVP (uit het Frans: Repondez S'il Vous Plait, in het Engels: please respond) Als je dit op je uitnodiging zet, dan wil je weten wie wel komt en wie niet, zodat je rekening kunt houden wat betreft eten en drinken hoeveel gasten er komen.

Voeg de pictogrammen toe aan de mindmap FIESTA.

De kinderen knutselen de voorkant van de uitnodiging voor het klassenfeest. Hoe de uitnodiging eruit komt te zien is afhankelijk van het gekozen thema. Op Pinterest vindt u veel verschillende voorbeelden van uitnodigingen. Gebruik kopieerblad 6 voor de tekst die op de uitnodiging moet komen. Verklein de tekst zodat het past op de uitgekozen uitnodiging.

Bespreek na afloop de gemaakte uitnodigingen na.

- *Zijn de uitnodigingen compleet?*
- *Kun je aan de afbeelding zien wat het thema van het klassenfeest is?*

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Laat de kinderen de tekst van het klassenfeest die u op kopieerblad 6 geschreven hebt, stempelen of naschrijven op hun eigen uitnodiging.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Wat wist je al over uitnodigingen?*
- *Wat wist je nog niet?*

Begrippen: de uitnodiging, uitnodigen, waar, wanneer, hoe laat, bijzonderheden, RSVP.

Activiteit 2.2 De plattegrond

Tijdens deze activiteit leren de kinderen hoe ze een routebeschrijving moeten lezen. Bij een uitnodiging voor een feest wordt weleens een routebeschrijving toegevoegd. De kinderen leren een eenvoudige plattegrond te maken, een route uit te stippelen en een routebeschrijving te volgen.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	30 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Probleem oplossen/Mediawijsheid
Soort kunstactiviteit:	Beeldende vorming
Kerdoelen:	M&M: 5.1, 5.1a, 5.1b KV: 1.1, 1.1a, 1.3, 1.3a, 2.1, 2.1a, 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- een plattegrond te maken;
- een uitgestippelde route te volgen.

Wat heb je nodig?

- Kopieerblad 7: Een uitnodiging met een routebeschrijving.
- Maak een plattegrond van de klas en kopieer deze voor alle kinderen.
- De app: Bee Bot.

De activiteit:

● Laat de kinderen de uitnodiging met de routebeschrijving (kopieerblad 7) zien.

- *Waarom zou een routebeschrijving op een uitnodiging staan?*

Vertel dat een routebeschrijving laat zien hoe je ergens moet komen. Het stuurt je in de goede richting.

Bekijk met de kinderen de routebeschrijving op de uitnodiging en laat de kinderen uitleggen hoe de route verloopt.

- *Waar moet je starten?*
- *Waar gaat de route dan naartoe?*
- *Et cetera...*

Vertel dat je tegenwoordig ook makkelijk een locatie-pin kunt sturen via je telefoon. Demonstreer hoe je dit kunt doen via WhatsApp.

- *Wie weet hoe dit werkt?*

● Vertel de kinderen dat u ook een routebeschrijving hebt gemaakt op de plattegrond van de klas. Bekijk eerst samen de plattegrond. Leg uit dat een plattegrond een aanzicht van bovenaf is. Je ziet op de plattegrond geen tafel maar een rechthoek.

- *Welke vormen zie je nog meer op de plattegrond? Wat stelt het voor?*
- *Hoe ziet de prullenbak van de klas eruit op de plattegrond?*
- *Wat herken je verder nog op de plattegrond?*
- *Hoeveel tafels tel je?*
- *Welk tafeltje is van jou?*

Wijs verschillende plekken/objecten op de plattegrond aan en laat de kinderen ze aanwijzen in de klas, bijvoorbeeld de deur, een raam, de poppenhoek, de wasbak, et cetera...

● Vervolgens laat u de kinderen de route lopen die u getekend hebt op de plattegrond van de klas.

- *Wat is het startpunt?*
- *Waar loop je dan naar toe?*
- *Wanneer ben je op de plaats van bestemming?*

Kies twee kinderen uit en laat ze samen de route lopen. Verander de route een paar keer en herhaal de oefening. Laat de kinderen nu zelf een plattegrond van de klas tekenen en laat ze een route uitstippelen. Eerst lopen ze de route zelf en vervolgens laten ze een ander kind de route lopen zonder verdere aanwijzingen.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

- Maak een plattegrond van de speelplaats of gymzaal, teken een route op de plattegrond en laat de kinderen de route volgen. Verberg op het eindpunt een 'schat'.
- Installeer de app Bee Bot op iPad of telefoon. Deze app laat de kinderen oefenen met het volgen van een route, maar leert de kinderen ook zelf om een route te programmeren. Kinderen kunnen alleen of in tweetallen werken. U kunt de telefoon of Ipad ook koppelen aan het digibord en er klassikaal les mee geven.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Was het moeilijk/makkelijk om een route te bedenken?*
- *Kon je partner de route goed volgen? Zo nee, waar ging het mis?*
- *Wat kun je de volgende keer veranderen?*

Begrippen: de plattegrond, de route, ver weg, dichtbij, links, rechts, rechtdoor, achteruit.

Activiteit 2.3 Het telefoonspel

Tijdens deze activiteit ontdekken de kinderen op welke manieren je een uitnodiging kunt sturen: per post, per WhatsApp, per telefoon, per mail of door de uitnodiging persoonlijk af te geven.

Waar:	In de klas/In de gymzaal
Tijdsduur:	30 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Informatievaardigheden/Mediawijsheid
Soort kunstactiviteit:	Theater
Kerdoelen:	PV: 2.1, 2.1a, 2.3, 2.3a, 4.1 N&T: 7.7, 7.7a KV: 1.1, 1.1a, 1.2, 1.2a, 1.2b, 1.3, 1.3a, 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- dat je een uitnodiging op verschillende manieren kunt versturen;
- verschillende soorten communicatiemiddelen te herkennen;
- iemand persoonlijk uit te nodigen;
- improviseren bij een rollenspel.

Wat heb je nodig?

- De geknutselde uitnodiging uit activiteit 2.1.
- Telefoon.
- Laptop of computer.

De activiteit:

● De uitnodiging voor het klassenfeest is klaar! Tijdens een kringgesprek bespreekt u met de kinderen hoe u de uitnodiging gaat versturen. Laat de kinderen zelf op ideeën komen en vul dit zelf aan.

- *Heb je ooit een uitnodiging verstuurd? Zo ja, voor wie was de uitnodiging?*
- *Hoe heb je ervoor gezorgd dat ... de uitnodiging kreeg?*
- *Hoe zorg je ervoor dat iemand die ver weg woont, een uitnodiging krijgt?*
- *Wat doe je als je veel mensen wilt uitnodigen?*

Zet de manieren om een uitnodiging te versturen op een rijtje. Je kunt een uitnodiging versturen per post, via WhatsApp, via mail, je kunt de uitnodiging zelf afgeven, maar je kunt ook iemand opbellen en uitnodigen. Demonstreer hoe een uitnodiging sturen via WhatsApp en mail verloopt middels een praatje bij daadje.

Bespreek vervolgens hoe de uitnodigingen worden verstuurd voor het klassenfeest.

- *Hoe gaan wij de uitnodigingen versturen?*
- *Waarom is dit voor ons de beste manier?*
- *Hebben we genoeg uitnodigingen?*

● Laat de kinderen vervolgens situaties naspelen waarbij ze persoonlijk iemand uitnodigen of via de telefoon uitnodigen voor het klassenfeest, bijvoorbeeld:

- *Anna, bel Juan op om hem uit te nodigen voor het klassenfeest.*
- *Adri, loop naar Isabel en nodig haar uit voor het klassenfeest.*
- *Et cetera*

Bespreek ieder rollenspel na, door te vragen of de boodschap volgens de kinderen goed doorgegeven is.

- *Weet Juan alles wat hij moet weten voor het klassenfeest? Wat wel en wat nog niet?*
- *En Isabel?*

Zorg ervoor dat de kinderen ook de juiste beleefdheidsvormen toepassen bij het bellen en bij het voeren van een gesprek. Begroet elkaar eerst en rond een gesprek ook netjes af.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Speel het telefoonspel.

Fluister de uitnodiging in het oor van het kind dat naast u zit: *Ik nodig je uit voor mijn verjaardag, zaterdag, om 3 uur bij mij thuis.* Dit kind fluistert het door aan degene die naast hem of haar zit, en dit gaat net zo lang door tot de hele 'groep' de uitnodiging van degene die naast hem zit, heeft gehoord. De laatste persoon moet hardop zeggen wat hij of zij te horen heeft gekregen van de persoon ernaast.

De grote vraag is of de uitnodiging nog hetzelfde is als de uitnodiging die u in het begin ingefluisterd hebt. Het mondeling doorgeven van informatie is niet altijd betrouwbaar. Bespreek met de kinderen hoe dit komt.

Bouw de hoeveelheid informatie in de uitnodiging tijdens het telefoonspel op. Begin met alleen te noemen wanneer, de tweede keer noemt u wanneer en hoe laat, de derde keer noemt u wanneer, hoe laat en waar.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Wat vind jij de beste manier om iemand uit te nodigen? Waarom?*
- *Durf je iemand op te bellen of persoonlijk uit te nodigen?*

Didactische tip:

Voer de afspraken die u met de kinderen in deze les gemaakt hebt ten aanzien van het versturen van de uitnodigingen van het klassenfeest, samen met de kinderen ook daadwerkelijk uit.

Begrippen: de uitnodiging, de postbode, het postkantoor, de telefoon, e-mail, WhatsApp.

Activiteit 2.4 Het postkantoor

Tijdens deze activiteit leren de kinderen over de weg die een kaart of uitnodiging aflegt als je deze via de post verstuurt. Ze gaan op bezoek bij het postkantoor en in de klas wordt een brievenbus geïntroduceerd. De kinderen kunnen elkaar briefjes en tekeningen sturen.

Waar:	In de klas/Het postkantoor
Tijdsduur:	90 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Communiceren
Soort kunstactiviteit:	Muziek
Kerdoelen:	N&T: 7.6, 7.6a, 7.7, 7.7a, 7.8, 7.8a KV: 2.1, 2.1a, 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- wat er gebeurt met een brief, kaart of uitnodiging op het postkantoor;
- welke mensen er op een postkantoor werken;
- het ritme van een lied te spelen op een slaginstrument.

Wat heb je nodig?

- Afspraak in het postkantoor.
- Vervoer van en naar het postkantoor.
- Uitnodiging voor het klassenfeest in een envelop.
- Digitale camera (of telefoon).
- Hulpouders.
- De videoclip 'De postbode' (zie webpagina Whizz-Art) (1.18 minuten).
- De videoclip 'Pat, el cartero' (zie webpagina Whizz-Art) (1.30 minuten).
- Slaginstrumenten.

De activiteit:

● Vorbereiding:

Vertel de kinderen dat ze vandaag een bezoek gaan brengen aan het postkantoor. *Dit is de plek waar ervoor gezorgd wordt dat jouw kaart, uitnodiging of pakketje op de juiste plek aankomt.*

- *Wie is er weleens bij het postkantoor geweest?*
- *Wat heb je toen gezien/gedaan?*

Laat de kinderen vragen bedenken die ze straks bij het postkantoor willen stellen. Geef ook aan dat er foto's gemaakt zullen worden.

- *Waar zou je graag een foto van willen maken?*

Laat de kinderen vooraf bedenken wat ze graag vastgelegd willen hebben. Laat hen ook oefenen met de camera, zodat ze weten hoe ze deze moeten gebruiken.

Vertel de kinderen dat ze straks ook de uitnodiging van het klassenfeest via het postkantoor gaan versturen naar het hoofd van de school. Laat de kinderen aangeven wat er op de envelop moet komen te staan.

(Naam van het schoolhoofd en het adres van de school.)

● Zorg ervoor dat de kinderen tijdens de excursie goed zicht krijgen op wat er allemaal gebeurt bij het postkantoor. De brievenbus, postzakken, waar de post gesorteerd wordt, de postbode, postzegels, pakketpost, et cetera). Geef de kinderen ook de gelegenheid om hun vragen te stellen en laat hen foto's maken. Laat hen ook de uitnodiging voor het schoolhoofd posten, nadat ze eerst een postzegel gekocht en geplakt hebben.

● Bespreek bij terugkomst wat de kinderen hebben gezien in het postkantoor. Laat hen ook de gemaakte foto's zien. Kunnen ze vertellen wat er nu met de uitnodiging voor het schoolhoofd gebeurt?

U herhaalt de weg die de uitnodiging voor het schoolhoofd aflegt.

- *Waar breng je de uitnodiging naartoe als je deze wilt opsturen?*
- *Wie haalt de post uit de brievenbus?*
- *Wat gebeurt er op het postkantoor met jouw post?*
- *Wie brengt de post naar het schoolhoofd?*
- *Waar wordt de post afgeleverd?*

● Kies een van de liedjes over een postbode. Laat het gekozen lied horen. Vraag de kinderen om goed te luisteren naar het ritme.

- *Gaat het liedje langzaam of snel?*

De postbode

*Postbode, postbode, heb je post voor mij?
Met een kaartje of een brief, maak je me heel blij.*

Ik maak een mooie tekening.

Een tekening voor Hoep.

Die stop ik in een envelop.

En stuur die naar hem toe.

Eerst een postzegel erop.

Dan in de brievenbus.

De postbode kan aan het werk.

Dat is een flinke klus.

*Postbode, postbode, heb je post voor mij?
Met een kaartje of een brief, maak je me heel blij.*

En dan ben ik de postbode.

Ik draag een heel mooi pak.

En heb mijn eigen karretje.

Met aan elke kant een zak.

Daar breng ik de post mee rond.

Langs iedere huizenrij.

En soms als ik geluk heb.

Is er post voor mij.

Pat, el cartero

Yo soy Pat, el cartero
y mi gato se llama Jess.
Hago el reparto todas las mañanas,
cargo el correo y me voy.

Yo soy Pat, el cartero
y mi gato se llama Jess.
Todos se levantan, todo el mundo canta.
Yo me siento el hombre mas feliz.

Todo el mundo sabe al ver mi furgoneta,
todos me saludan al verme pasar,
y si me paro frente a tu casa
puede que tenga cartas para ti.

Yo soy Pat, el cartero
y mi gato se llama Jess.
Todos levantan, todo el mundo canta,
Yo me siento el hombre más feliz.
Yo me siento el hombre más feliz.
Yo me siento el hombre más feliz.

Deel vervolgens de (slag)instrumentjes uit. Leg uit hoe de instrumenten gebruikt moeten worden. Laat de kinderen op het ritme van de muziek meespelen op hun instrument. De kinderen die geen instrument gekregen hebben, mogen meeklappen op het ritme van de muziek.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Introduceer de brievenbus in de klas. Leg uit dat de kinderen elkaar en ook anderen op school post mogen sturen. Dit kan een tekening of een briefje zijn. Leg bij de brievenbus een stapeltje enveloppen klaar. De kinderen kunnen hier hun tekening of briefje indoen en dan de naam voor wie het is en de klas erop schrijven of de juf/meneer vragen om dit te noteren. Iedere dag maakt een ander kind de brievenbus leeg en brengt de post rond.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Was je al een keer in het postkantoor geweest? Waarvoor?*
- *Noem iets wat nieuw is voor je en iets wat je al wist over het postkantoor.*
- *Vond je het meeklappen moeilijk/makkelijk?*

Didactische tips:

- Bespreek vooraf met het personeel van het postkantoor dat u de kinderen de weg wilt laten zien die een kaart of pakketje aflegt van brievenbus bij het postkantoor tot brievenbus bij de mensen thuis. Is er ook een handeling waarbij de kinderen mogen helpen?
- Mocht het niet mogelijk zijn om het postkantoor te bezoeken, nodig dan een postbode of een werknemer van het postkantoor uit.
- Spreek met de directeur van school af dat hij/zij de klas komt bedanken voor de uitnodiging als hij/zij deze heeft ontvangen.
- Laat de kinderen het liedje van de postbode presenteren tijdens het klassenfeest.

Begrippen: de post, de brief, de kaart, de brievenbus, het postkantoor, de postbode, de postzegel, de envelop, versturen, post rondbrengen.

Activiteit 2.5 Lenny, de brief

Tijdens deze activiteit leren de kinderen wat er op een envelop of kaart moet komen te staan, zodat deze op de plaats van bestemming aankomt. Ze leren ook onderscheid te maken tussen goedkoop en duur.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	30 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Informatievaardigheden
Soort kunstactiviteit:	Beeldende vorming
Kerdoelen:	N&T: 7.6, 7.6a, 7.8, 7.8a M&M: 7.1, 7.1a, 7.1b KV: 1.1, 1.1a, 1.3, 1.3a, 2.1, 2.1a, 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- wat er op een brief, kaart of uitnodiging moet staan, wil je deze versturen per post;
- de weg die een brief, kaart of uitnodiging aflegt van afzender tot ontvanger;
- waarom iets goedkoop of duur is;
- een postzegel te ontwerpen;
- tekentechniek goed toe te passen.

Wat heb je nodig?

- Een uitnodiging.
- Een envelop.
- Verschillende postzegels.
- De film 'Lenny, the Letter' (zie webpagina Whizz-Art) (6.18 minuten).
- Tekenpapier, kleurpotloden, schrijfpotlood en gum.
- Kopieerblad 8: Postzegels van Aruba.

De activiteit:

● Kijk het filmpje 'Lenny, the Letter'. In dit filmpje maakt Lenny een lange reis van afzender naar ontvanger.

● Laat een uitnodiging zien en vertel dat u de uitnodiging per post wilt versturen. Voer de volgende handelingen uit, verwoord steeds wat u doet en stel ondertussen vragen.

Pak een envelop en stop de uitnodiging in de envelop.

- *Wat is de voorkant van de envelop?*
- *Wat is de achterkant van de envelop?*
- *Waar schrijf ik op, voor wie de uitnodiging is?*
- *Schrijf ik alleen de naam of moet ik ook het adres opschrijven? Waarom?*

Schrijf de naam en het adres op de voorkant van de envelop.

- *Wat schrijf ik op de achterkant van de envelop? Waarom? Moet dat?*

Pak de postzegel. Vertel dat je een postzegel plakt op je brief, kaart of uitnodiging om de post te betalen voor het werk dat ze doen.

- *Waar kan ik een postzegel kopen?*
- *Waar moet de postzegel geplakt worden? Mag dat overal?*

● Bekijk met de kinderen kopieerblad 8 en de verschillende postzegels van Aruba.

- *Waarom kun je zien dat het postzegels van Aruba zijn?*
- *Waarom zijn er verschillende postzegels?*

Vertel de kinderen dat afhankelijk van waar je iets naar stuurt een goedkope of duurdere postzegel nodig hebt. Op een brief die op Aruba blijft, plak je een goedkope postzegel.

Op een brief die naar het buitenland gaat, plak je een duurdere postzegel.

- *Waarom is het bezorgen van een brief op Aruba goedkoper?*

Leg uit dat een brief die op Aruba bezorgd moet worden, door de postbode op een scooter rondgebracht kan worden. Maar een brief die bijvoorbeeld naar Amerika moet, zal via boot of vliegtuig vervoerd moeten worden. Dat kost geld en daarom moet er een duurdere postzegel op de envelop.

- *Zou het sturen van een pakketje goedkoper of duurder zijn, dan het sturen van een brief?*

Laat de kinderen nog meer dingen bedenken die goedkoop of duur zijn. Bekijk ook de verschillende postzegels en vraag de kinderen welke postzegel het goedkoopst is en welke het duurst.

● De afbeelding van de postzegel van een land heeft vaak iets met het land (flora, fauna, gebouwen, et cetera) of met een gebeurtenis (Kerstmis) te maken. De kinderen gaan zelf een postzegel voor Aruba ontwerpen rondom het thema van het klassenfeest. Ze tekenen het eerst met potlood op A4 of A5 formaat en kleuren het met kleurpotlood in. Besteed aandacht aan het in één richting kleuren van de postzegel-tekening. Laat ze ook een waarde geven aan hun postzegel door een getal erop te schrijven. Kopieer de postzegel naar postzegelformaat door het sterk te verkleinen.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

- U kunt de kinderen hun (zelfgemaakte) postzegel laten plakken op een envelop en er een afzender op zetten. Ze kunnen een brief, tekening of kaartje schrijven. De envelop kan gestopt worden in de klassenbrievenbus.
- Nodig iemand uit met een postzegelverzameling. Laat deze persoon vertellen over hoe hij/zij met deze verzameling begonnen is en laat hem/haar het verhaal vertellen achter speciale postzegels.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Weet je nu wat je moet doen als je een kaart of brief wil versturen?*
- *Vond je het moeilijk/makkelijk om een postzegel te ontwerpen? Waarom?*
- *Weet je waarom iets goedkoop of duur is?*

Didactische tip:

Attendeer de kinderen erop dat de postzegel die ze ontwerpen wordt verkleind. Het is daarom belangrijk dat de tekening eenvoudig is; details kan je niet zien op de verkleining.

Begrippen: de envelop, de postzegel, goedkoop, duur, de voorkant, de achterkant, verkleinen.

Deelvraag 3: Wat voor versieringen maak je voor een feest?

Doel:

De kinderen kunnen versieringen maken voor het feest. Ze leren wat recycle materiaal is en hoe ze daar verschillende versieringen voor een feest van kunnen maken. Ze maken een feesthoed en ontwerpen feestkleding.

Aan deze deelvraag zijn de volgende activiteiten gekoppeld:

- Activiteit 3.1. Vlaggetjes

KV (Beeldende vorming)

Creatief denken

45 minuten

Aan de hand van het verhaal 'Nog honderd nachtjes slapen' maken de kinderen een slinger van vlaggetjes. Ze leren te knippen in dunnere papersoorten (crêpepapier) of zelfs stof. Ze maken de vlaggetjes in de juiste volgorde vast aan het lint.

- Activiteit 3.2. Recyclen

N&T, M&M & KV (Beeldende vorming)

Computational thinking

30 minuten

Tijdens deze activiteit krijgen de kinderen de opdracht om gerecycled materiaal te verzamelen en te scheiden. Van dit gerecycled materiaal maken ze versieringen voor het klassenfeest.

- Activiteit 3.3. Versier je feestmuts

M&M & KV (Beeldende vorming)

Creatief denken

45 minuten

Tijdens deze activiteit leren de kinderen dat bij feesten vaak hoedjes gedragen worden. De kinderen maken een feestmuts van papier die ze gaan versieren. Vervolgens geven ze een presentatie over hun feestmuts.

- Activiteit 3.4. Ballonnengym

N&T, B&G & KV (Dans)

Samenwerken

60 minuten

Ballonnen worden vaak gebruikt als versiering bij een feest, maar met een ballon kun je ook andere leuke dingen doen. De kinderen gaan een proefje doen met een statisch geladen ballon. Ook gaan ze bewegingsspelletjes met ballonnen uitvoeren.

- Activiteit 3.5. Versier jezelf/feestkleding

PV & KV (Beeldende vorming)

Creatief denken/Samenwerken

45 minuten

Tijdens deze activiteit ontwerpen de kinderen feestkleding. Eerst maken ze in een groepje feestkleding van wc-papier. Middels een modeshow wordt dit gepresenteerd aan de rest van de klas. Vervolgens gaan ze ook feestkleding ontwerpen op papier (kopieerblad).

- **Activiteit 3.6. De feestwinkel**

N&T, M&M & KV (Beeldende vorming)

Sociale en culturele vaardigheden

90 minuten

Tijdens deze activiteit brengen de kinderen een bezoek aan een feestwinkel. Ze leren over hoe je een piñata maakt en waar dit gebruik vandaan komt.

Activiteit 3.1 Vlaggetjes

Aan de hand van het verhaal 'Nog honderd nachtjes slapen' maken de kinderen een slinger van vlaggetjes. Ze leren te knippen in dunnere papiersoorten (crêpepapier) of zelfs stof. Ze maken de vlaggetjes in de juiste volgorde vast aan het lint.

Waar:

In de klas/Thuis

Tijdsduur:

45 minuten

21^e-eeuwse vaardigheid die centraal staat:

Creatief denken

Soort kunstactiviteit:

Beeldende vorming

Kerdoelen:

KV: 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- zelf feestversiering te maken;
- in stof (of crêpepapier) te knippen;
- een schaar op een veilige manier te gebruiken;
- vormen te kunnen benoemen (vierkant, driehoek, cirkel, rechthoek);
- slim te tellen door groepjes te maken.

Wat heb je nodig?

- Kopieerblad 9: Nog 100 nachtjes slapen.
- Het digitale prentenboek:
  - o 'Nog 100 nachtjes slapen' (Nederlands) (zie webpagina Whizz-Art) (8.35 minuten).
  - o 'Drumi 100 anochi mas' (Papiamento) (zie webpagina Whizz-Art) (4.07 minuut).
- Gewone schaar en een stofschaar.
- Verschillende lapjes stof (of oude kleding), crêpepapier en/of linten (of touw).
- Instructieblad 2 (voor ouders).
- Het lied 'Nog honderd nachtjes slapen' (zie webpagina Whizz-Art – Instruccion pa mayor) (3.20 minuten).

De activiteit:

● Oriëntatie:

Bekijk met de kinderen eerst de voorkant van het boek 'Nog 100 nachtjes slapen' (kopieerblad 9). Het meisje op de voorkant heet Dorus. Ze heeft een kroon op haar hoofd.

- *Waarom heeft Dorus een kroon op haar hoofd?*

De titel van het boek is 'Nog 100 nachtjes slapen'.

- *Wie moet er nog 100 nachtjes slapen?*
- *En wat denk je dat er gaat gebeuren na die 100 nachtjes?*

● Laat het digitale prentenboek 'Nog 100 nachtjes slapen' aan de kinderen zien. Stel na afloop vragen om te checken of de kinderen de inhoud van het verhaal begrepen hebben. Laat de kinderen bedenken waar je allemaal uit kunt knippen.

- *Waar mag je wel iets uit knippen?*

- *Waar mag je niet uit knippen?*
- *Welke figuren kun je knippen?*

Tel met de kinderen 100 nachtjes op de kalender.

- *Waar komen we dan uit?*

Noteer de naam van Dorus' verjaardag bij de juiste datum op de kalender.

● Onderzoeken:

Laat de verzamelde stapel stofjes zien. Leg uit dat uit stof knippen moeilijker is dan uit papier. Laat het verschil tussen een gewone schaar en stofschaar uitproberen. Een speciale stofschaar heeft scherpere snijranden, waardoor je makkelijker in stof kunt knippen.

● Uitvoeren/creëren:

De kinderen knippen figuren uit de verschillende stoffen. Dit kunnen driehoeken, vierkanten, rechthoeken of hartjes zijn. In ieder figuur worden twee gaatjes gemaakt. Zo kunnen de geknipte stofjes aan een touw geregend worden om een slinger te maken. Laat de kinderen nadenken over hoe ze de stofjes aan elkaar willen rijgen. Alle kleuren en vormen achter elkaar of juist alles door elkaar?

● Evalueren:

Besprek hoe het knippen van de stoffen verliep. Laat hen de verschillende vormen van de slingers benoemen.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

- Vraag aan de kinderen wat je allemaal tot 100 kunt tellen. Laat afbeeldingen zien van een heleboel spullen of leg bijvoorbeeld een heleboel spullen in de kring.
  - *Hoeveel spullen zouden dat zijn?*
  - *Kunnen we dat tellen?*
  - *Hoe kunnen we dat op een makkelijke manier tellen?* (Groepjes van 10 maken, alles op een rij leggen, et cetera...)
- Bedenk samen met de kinderen van welke materialen je nog meer slingers kunt maken en voer de ideeën van de kinderen uit. (Laat ze spulletjes van thuis meenemen.)

Reflectie en terugkoppeling:

- *Wat vind je fijner: knippen in stof of knippen in papier?*
- *Waarom?*

Didactische tips:

- Besprek met de kinderen hoe je veilig met een schaar kunt omgaan en dat er verschillende regels zijn. *Niet rennen met een schaar. Als je loopt met een schaar dan houdt je het blad van de schaar in je hand. Als je de schaar aan iemand geeft, wijs je met het handvat naar die persoon.* Vertel niet alleen de regels, maar leg ook uit waarom.
- Als het nog te moeilijk is voor de (jongste) kinderen, om in stof te knippen dan kunt u ook andere materialen gebruiken (denk aan crêpepapier).
- De gemaakte slingers kunnen gebruikt worden als versiering tijdens het klassenfeest.

(Online) thuisactiviteit:

Instructieblad 2 geeft informatie aan de ouders hoe zij thuis met hun kinderen met het thema feestversiering aan de slag kunnen.

Begrippen: de slinger, de vlag, de driehoek, vierkant, rechthoek, hart, stof, stofschaar.

Activiteit 3.2 Recyclen

Tijdens deze activiteit krijgen de kinderen de opdracht om gerecycled materiaal te verzamelen en te scheiden. Van dit gerecycled materiaal maken ze versieringen voor het klassenfeest.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	30 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Computational thinking
Soort kunstactiviteit:	Beeldende vorming
Kerdoelen:	N&T: 6.4, 6.4a, 7.1, 7.1a M&M: 6.2, 6.2a KV: 1.1, 1.1a, 1.2, 1.2a, 1.2b, 1.3, 1.3a, 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- waar afvalscheiding voor dient;
- kenmerken van materialen (glas, papier, blik en plastic) te onderscheiden;
- zelf afval te scheiden;
- van afval versiering maken.

Wat heb je nodig?

- De film:
  - o 'Peppa Pig, Recyclen' (Nederlands) (zie webpagina Whizz-Art) (4.30 minuten).
  - o 'Peppa Pig, Reciclahe' (Papiamento) (zie webpagina Whizz-Art) (4.44 minuten).
  - o 'Peppa Pig, Recycling' (Engels) (zie webpagina Whizz-Art) (5.10 minuten).
- Vier dozen.

De activiteit:

● Vorbereiding:

Er moeten versieringen worden gemaakt voor het klassenfeest. Peppa Pig heeft een idee welke materialen we daarvoor kunnen gebruiken, materialen die gerecycled zijn. Bekijk met de kinderen de film 'Peppa Pig recyclen'. Controleer na afloop of de kinderen het verhaal begrepen hebben door vragen te stellen.

Stel vervolgens een aantal vragen:

- *Wat gaat niet in de prullenbak?* (Papier, blikjes en glas.)
- *Waarom niet?* (Omdat het nog een keer gebruikt kan worden.)
- *Waarom is het goed om spullen nog een keer te gebruiken?* (Minder afval, beter voor het milieu.)

● Zet in de klas drie verschillende dozen neer. Vertel de kinderen dat het de recycle dozen van de klas worden. Laat de kinderen de dozen rood, groen en blauw maken (schilderen of beplakken). In de rode doos komt oud papier, in de groene doos komt glas en in de blauwe doos komen blikjes.

- *Wat valt allemaal onder oud papier?* (Denk aan kranten, tijdschriften, wc-rolletjes, verpakkingen.)

Bespreek dat oud papier zowel papier als karton inhoudt.

- *Wat is het verschil tussen papier en karton?*
- *Wat valt allemaal onder blik?* (Denk aan blikken, maar ook dopjes van flessen.)
- *Wat valt allemaal onder glas?* (Denk aan jampotjes, flesjes.)

Bespreek de kenmerken van de verschillende materialen. (Stevigheid, vochtbestendigheid, gewicht, kleur.)

- *Wat gebeurt er als je glas laat vallen? En een blik?*
- *Kun je glas scheuren? En papier? En karton?*
- *Welke kleur heeft blik? En glas?*
- *Kun je van wc-rolletjes een bloemenvaasje maken?*
- Et cetera.

● Laat de kinderen recycle materiaal van thuis meenemen en in de juiste doos stoppen. Spreek met de kinderen af, dat ze alles wat ze in de dozen stoppen wel eerst schoon moeten maken.

De materialen in de dozen kunnen ze gebruiken voor hun gerecyclede versieringen waarbij ze rekening moeten houden met de kenmerken van de materialen.

● Richt een hoek in de klas in als atelier en laat de kinderen hier in groepjes werken aan de versieringen van gerecyclede materiaal. Ze mogen zelf bedenken wat ze gaan maken. Denk aan (ring)slingers van oud papier, vaasjes van blikjes of glazen potjes, schilderijtjes van doppen, et cetera.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

- *Zijn er ook nog andere materialen (dan oud papier, glas en blik) die gerecycled kunnen worden?* (Denk aan plastic dopjes, flesjes.)

Laat de kinderen nog een extra doos neerzetten voor alles van plastic. Ook hiervan kunnen ze versieringen maken.

Reflectie en terugkoppeling:

Bekijk en bespreek regelmatig de zelfgemaakte creaties van de kinderen.

- *Wat heb je gemaakt?*
- *Hoe heb je het gemaakt?*
- *Waarvan heb je het gemaakt?*
- *Wat zou je de volgende keer anders doen?*

Didactische tips:

- Geef de kinderen vooraf de opdracht om kranten, lege blikjes, flesjes, dopjes en dergelijke van thuis mee te nemen.
- Laat de atelierhoek met de recycle dozen gedurende het hele thema staan en laat de kinderen regelmatig hier werken aan de versieringen voor het klassenfeest.
- Gebruik alle gemaakte versieringen aan het einde van het thema tijdens het klassenfeest.

Begrippen: recycle, versieringen, oud papier, karton, plastic, blik, glas.

Activiteit 3.3 Versier je feestmuts

Tijdens deze activiteit leren de kinderen dat bij feesten vaak hoedjes gedragen worden. De kinderen maken een feestmuts van papier die ze gaan versieren. Vervolgens geven ze een presentatie over hun feestmuts.

Waar:

Tijdsduur:

21^e-eeuwse vaardigheid die centraal staat:

Soort kunstactiviteit:

Kerdoelen:

In de klas

45 minuten

Creatief denken

Beeldende vorming

M&M: 2.1b

KV: 1.1, 1.1a, 1.2, 1.2a, 1.2b, 1.3, 1.3a, 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a, 5.1, 5.1a, 5.1b, 5.3, 5.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- verschillende soorten feesten te herkennen;
- een ontwerp (van een hoedje) te maken;
- materialen, vormen, kleuren te benoemen;
- een presentatie te geven.

Wat heb je nodig?

- A4 tekenpapier voor alle kinderen.
- Teken- en verfbenodigdheden.
- Een kartonnen bord voor alle kinderen.
- Schaar.
- PowerPointpresentatie: Feestmutsen.

De activiteit:

● Bij een feest hoort een feestmuts. Bij je verjaardag maakt de juf of meneer vaak een kroon, met Carnaval dragen mensen een headpiece, in Mexico hebben ze zelfs een hele feestdag die Fiesta de Sombrero heet.

Praat met de kinderen over de verschillende feestmutsen die zij kennen.

- *Heb jij weleens een hoedje opgehad bij een feest?*
- *Welk feest was dat?*
- *Hoe zag je hoedje eruit?*
- *Van welk materiaal was je hoedje gemaakt?*

● Laat de PowerPointpresentatie van de feestmutsen zien. Hier zijn verschillende feestmutsen te zien, die horen bij verschillende feesten.

- *Weet je op welk feest dit hoofddeksel gedragen wordt?*

Laat de kinderen het kartonnen bord zien en vertel dat ze van dit bord een feestmuts gaan maken voor het klassenfeest. Demonstreer met een schaar en een bordje hoe de basis van deze feestmuts eruit gaat zien (zie illustratie).

- Vervolgens gaan ze hun feestmuts voor het klassenfeest versieren.
- *Waarmee kun je je feestmuts versieren?*
- *Wat voor soort kleuren horen bij een feest?*
- *Hoe zorg je dat je feestmuts past bij het thema van het klassenfeest?*

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Laat de kinderen een modeshow op muziek lopen, met de zelfontworpen hoedjes. Laat ze daarbij iets vertellen over hun feestmuts. Eventueel helpt u de kinderen door vragen te stellen.

- *Welke kleuren heb je gebruikt?*
- *Welke materialen heb je gebruikt?*
- *Welke vormen heb je gebruikt?*
- *Hoe heb je het vastgemaakt?*

Reflectie en terugkoppeling:

Bespreek met de kinderen de gemaakte hoedjes:

- *Wat was moeilijk?*
- *Wat was makkelijk?*
- *Is je hoedje zo geworden als je van tevoren had bedacht?*

Didactische tip:

De feesthoedjes worden op het klassenfeest gedragen.

Begrippen: feestmuts, ontwerpen, vormen, materialen, kleuren, vrolijk.

Activiteit 3.4 Ballon aan het plafond

Ballonnen worden vaak gebruikt als versiering bij een feest maar met een ballon kun je ook andere leuke dingen doen. De kinderen gaan een proefje doen met een statisch geladen ballon. Ook gaan ze bewegingsspelletjes met ballonnen uitvoeren.

Waar:	In de gymzaal/In de klas
Tijdsduur:	60 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Samenwerken
Soort kunstactiviteit:	Dans
Kerdoelen:	N&T: 1.2, 1.2a, 1.3, 1.3a, 1.3d. 5.8b (Cyclus 2), 7.1, 7.1a, 7.6, 7.6a B&G: 5.1, 5.1a, 5.6, 5.6a, 6.1, 6.1a, 6.5, 6.5b KV: 2.1, 2.1a, 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- hoe een product (een ballon) gemaakt wordt;
- samenwerken om tot een goed resultaat te komen;
- bewegen op muziek;
- hand-oogcoördinatie;
- hoe en waar een ballon van gemaakt wordt.

Wat heb je nodig?

- De film 'Een proefje met een ballon en een blikje' (zie webpagina Whizz-Art) (2.19 minuten).
- De film:
  - o 'Con ta traha e miho blaasnan?' (Papiamento) (zie webpagina Whizz-Art) (2.00 minuten).
  - o 'Hoe worden latex ballonnen gemaakt?' (Engels) (zie webpagina Whizz-Art) (1.47 minuten).
- Proefje: Ballon, een leeg blikje en een (wollen) trui.
- Ballonnen (opgeblazen) (voor ieder kind 1).
- Pionnen.

De activiteit:

● Vorbereiding:

Ballonnen zijn een onmisbaar onderdeel van een feestje. Je kunt met ballonnen de mooiste versieringen maken.

- *Waar zijn ballonnen eigenlijk van gemaakt?*

Laat de kinderen raden. Vertel ze dat ze zijn gemaakt van het sap van een boom, genaamd latex en laat de kinderen het filmpje 'Hoe worden latex ballonnen gemaakt?' zien.

- Pak een ballon, blaas deze op en vertel dat je een ballon gebruikt om te versieren, maar dat je met een ballon ook andere leuke dingen kunt doen.

Bekijk met de kinderen het filmpje van het proefje met de ballon en het blikje. Vertel de kinderen dat ze dit proefje ook gaan uitvoeren in de klas.

- *Wat hebben we allemaal nodig?* (Blikje en een ballon.)
  - *Wat moeten we eerst doen? En vervolgens?*
  - *Wat gaat er nu gebeuren?*
- Wrijf de ballon vervolgens over een (wollen) trui.
- *Wat gebeurt er als ik de ballon tegen de muur aanhoud?* (Blijft plakken aan de muur.)
  - *Hoe kan dit?* (De ballon is statisch geladen.)
  - *En wat gebeurt er als ik de ballon tegen het plafond aan gooi?* (Blijft plakken aan het plafond.)
  - *En wat gebeurt er als ik de ballon naast water dat uit de kraan stroomt, houd?*
- Vertel de kinderen dat ballonnen gebruikt worden als versiering bij een feest, bij een proefje, maar dat je ballonnen ook kunt gebruiken om leuke spelletjes mee te doen.

Speel de volgende bewegingsspellen in de gymzaal.

1. Ballonnen in de lucht houden

Iedereen heeft zijn eigen ballon. Laat alle ballonnen de lucht in gaan. De ballonnen moeten in de lucht blijven. Als er een ballon op de grond komt is het kind waar de ballon van is, af. De winnaar is degene die de ballon het langst in de lucht kan houden. Om het wat moeilijker te maken mogen de kinderen ook de ballonnen van anderen wegtikken.

2. Ballonnendans 1

Ieder kind krijgt een ballon. Als de muziek begint, tikken de kinderen de ballon in de lucht terwijl ze dansen op de muziek. De spelleider vangt er één, zodat er één minder is. Als de muziek stopt, probeert ieder kind een ballon te vangen. Degene die geen ballon heeft, is af. Het spel begint van voor af aan. Het kind dat af is pakt de volgende ballon en gaat daarmee op de bank zitten, et cetera...

Tip: probeer de ballonnen door elkaar te tikken, want iedereen wil zijn 'eigen' ballon hebben. Zorg er na afloop voor dat ieder kind een ballon heeft. Ook de kinderen die af zijn en op de bank zitten.

3. Ballonnendans 2

De kinderen vormen tweetallen. Per tweetal krijgen ze één ballon. De ballon houden ze tussen hen in en zo gaan ze dansen. Knapt de ballon of ontsnapt de ballon, dan zijn de kinderen af en gaan ze zitten. Leg de nadruk op een goede samenwerking. Bij de eerste twee opdrachten, hoefden de kinderen alleen op zichzelf te letten. Nu moeten ze ook rekening houden met hun partner. Speel dit spel twee keer. Laat de kinderen de tweede keer hun samenwerking verbeteren door aan te passen wat tijdens het eerste spel fout ging.

- *Wat ging goed/fout?*
- *Wat zou je veranderen?*

4. Estafette met ballonnen

Verdeel de klas in vier groepen. Zet een eenvoudig circuit uit met pionnen. Zet per groep twee pionnen op enige afstand van elkaar. Ieder team gaat met een ballon achter hun pion klaar staan. Op het startsignaal rent het eerste kind om de pion aan de overkant. Vervolgens rent het kind terug naar de

startpion waar deze de tweede loper van het team de ballon aangeeft. Dit gaat door totdat iedereen van het team een keer gerend heeft met de ballon. Bij deze opdracht moeten de kinderen met meerdere kinderen samenwerken. Speel ook dit spel twee keer en laat de kinderen de tweede keer zelf verbeteringen in de samenwerking toepassen.

- *Wat ging goed/fout?*
- *Wat zou je veranderen?*

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

- Laat de kinderen ook de film 'Hoe wordt een ballon gemaakt?' zien.
- Maak van de ballonnen een slinger en hang deze op in de klas.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Heb je iets nieuws geleerd?*
- *Hoe ging het samenwerken bij de spelletjes in de gymzaal?*

Didactische tip:

De ballonnenslinger kan tijdens het klassenfeest opgehangen worden.

Begrippen: ballonnen, estafette, latex, blazen, vol, leeg, lucht, samenwerken, statisch geladen.

Activiteit 3.5 Feestkleding

Tijdens deze activiteit ontwerpen de kinderen feestkleding. Eerst maken ze in een groepje feestkleding van wc-papier. Middels een modeshow wordt dit gepresenteerd aan de rest van de klas. Vervolgens gaan ze ook feestkleding ontwerpen op papier (kopieerblad).

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	45 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Creatief denken/Samenwerken
Soort kunstactiviteit:	Beeldende vorming
Kerdoelen:	PV: 1.1, 1.1a, 5.3, 5.3a KV: 1.1, 1.1a, 1.2, 1.2a, 1.2b, 1.3, 1.3a, 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a, 5.1a, 5.3, 5.3a, 6.1, 6.1b, 6.1d

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- samenwerken met andere kinderen;
- feestkleding te ontwerpen met wc-papier;
- knip- en plaktechniek toepassen;
- tekentechniek met wasco, verf of stiften toepassen.

Wat heb je nodig?

- Foto's van de kinderen in feestkleding (laat de ouders dit opsturen via WhatsApp).
- Kopieerblad 10: Feestkleding ontwerpen.
- Stiften/verf en kwasten/wasco.
- Rollen wc-papier.
- Feestkleding.

De activiteit:

- U komt de klas binnen in feestkleding.
  - *Wat vinden jullie van mijn kleren?*
  - *Zijn dit kleren voor school? Waarom wel/niet?*
  - *Wanneer zou ik deze kleren het beste kunnen dragen?*

Vertel dat dit uw feestkleding is. Deze kleren trekt u aan naar een feest, maar voor school zijn ze niet geschikt. U kunt er niet fijn in rennen en ze mogen niet vies worden. Laat de foto's zien van de kinderen in feestkleding.

- *Beschrijf de kleren die je op de foto aan hebt.*
- *Wat vind je mooi aan deze kleren?*
- *Heb je de kleren zelf uitgezocht?*
- *Zitten de kleren lekker?*
- *Heb je deze kleren graag aan? Waarom wel/niet?*

● Laat de kinderen in groepjes van vier, feestkleding maken van wc-papier. Een van de vier kinderen is model. Als ze klaar zijn, wordt de creatie op de catwalk geshowd. Terwijl een van de kinderen de papieren creatie showt, beschrijft een ander kind uit het groepje de creatie. Net als bij een echte modeshow.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

- Laat kopieerblad 10 zien. Vertel dat deze twee kinderen hulp nodig hebben. Ze gaan naar een feest, maar ze weten niet wat ze aan moeten trekken. Ieder kind krijgt een kopieerblad. U kunt deze opdracht op twee manieren laten uitvoeren:
  - Ontwerp feestkleding voor de twee kinderen met verf, wasco of stiften.
  - Ontwerp feestkleding voor de twee kinderen door plaatjes uit tijdschriften te knippen en op te plakken.
- Laat de kinderen een collage maken van feestkleding door ze uit tijdschriften van alles te laten knippen wat bij feestkleding past.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Hoe ging het samenwerken?*
- *Wat ging moeilijk?*
- *Is het resultaat zoals jullie van tevoren bedacht hadden?*
- *Heeft de groep ook naar jouw ideeën geluisterd?*

Didactische tip:

Vertel de kinderen dat ze tijdens het klassenfeest aan het einde van het thema, hun mooiste feestkleding mogen aandoen.

Begrippen: wc-papier, samenwerken, ontwerpen, versieren.

Activiteit 3.6 De feestwinkel

Tijdens deze activiteit brengen de kinderen een bezoek aan een feestwinkel. Ze leren over hoe je een piñata maakt en waar dit gebruik vandaan komt.

Waar:	In de feestwinkel
Tijdsduur:	90 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Sociale en culturele vaardigheden
Soort kunstactiviteit:	Beeldende vorming
Kerdoelen:	N&T: 7.1, 7.1a, 7.3, 7.3a, 7.5, 7.5a, 7.6, 7.6a M&M: 2.3, 2.3a, 2.4, 2.4a, 8.1, 8.1a KV: 1.1, 1.1a, 1.3, 1.3a, 2.1, 2.1a, 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- wat er te koop is in een feestwinkel;
- wie er in een feestwinkel werkt;
- waar het gebruik van de piñata vandaan komt;
- hoe je een piñata maakt.

Wat heb je nodig?

- Vervoer van en naar de feestwinkel.
- Brief.
- Hulpouders.
- De film 'Maak je eigen piñata voor je verjaardagsfeestje' (zie webpagina Whizz-Art) (5.57 minuten).
- Piñata: ballon, kranten, schaar, behanglijm, verf, versieringen.

De activiteit:

● Vorbereiding:

Vertel de kinderen dat ze vandaag een bezoek gaan brengen aan een feestwinkel. Dit is de plek waar je allerlei versieringen kunt kopen voor welk feest dan ook. Ook kun je in een feestwinkel versieringen speciaal laten maken, bijvoorbeeld een piñata.

- *Wie weet wat een piñata is?*
- *Wat doe je met een piñata?*
- *Bij welk feest is er een piñata? (Kinderverjaardagen.)*
- *Waar is een piñata van gemaakt?*

Vul de kinderen aan, door te vertellen dat een piñata vaak een felgekleurde figuur is die meestal gemaakt wordt van papier-maché of oorspronkelijk van stro en klei. Piñata's komen van oorsprong niet uit Mexico, maar uit China.

- *Waarom worden er piñata's gemaakt?*

Vertel de kinderen dat dit oorspronkelijk gedaan werd om geesten te verjagen (in China en Mexico). De piñata wordt gevuld met snoep, confetti en eventueel kleine cadeautjes, waarna hij wordt opgehangen. De kinderen mogen er geblinddoekt tegenaan slaan zodat er, wanneer het breekt, een stortvloed van snoepjes, confetti en dergelijke over de kinderen heen valt. Meestal mag dan degene die de piñata kapot heeft

geslagen de anderen op deze snoepjes trakteren. Piñata's gevuld met kleine cadeautjes worden vaak aan het eind van het feest gebruikt. Als de piñata kapot wordt geslagen, heeft iedereen dan meteen een leuk aandenken aan het feest.

- *Wie heeft er weleens bij zijn eigen verjaardag een piñata gehad?*

Laat de kinderen iets vertellen over deze piñata.

● Bereid het bezoek aan de feestwinkel voor.

- Wie is er weleens in een feestwinkel geweest?
- Wat zou je willen weten over de feestwinkel?

● Tijdens het bezoek aan de feestwinkel zien de kinderen wat er allemaal te koop is in een feestwinkel en hoe je zelf een piñata maakt. Geef de kinderen ook gelegenheid om hun vragen te kunnen stellen.

Terug in de klas bespreekt u met de kinderen wat ze allemaal gezien hebben.

● Laat de kinderen het filmpje 'Maak je eigen piñata voor je verjaardagsfeestje' bekijken.

Verdeel de klas in groepjes en laat ieder groepje samen met een hulpouder een piñata maken van een ballon, kranten en behangplaksel. Zorg ervoor dat de piñata te maken heeft met het aanstaande klassenfeest.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

- Laat de kinderen een filmpje maken waarin ze uitleggen hoe je een piñata maakt.
- Laat de kinderen spulletjes verzamelen voor in de piñata.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Als je een piñata voor je eigen feestje mocht kiezen, wat zou dat zijn? Waarom?*

Didactische tips:

- Bespreek met de medewerker van de feestwinkel dat u speciaal aandacht wilt besteden aan de piñata en hoe deze gemaakt wordt.
- De gemaakte piñata's zullen tijdens het klassenfeest gedemonstreerd worden.

Begrippen: de feestwinkel, traditie, piñata.

Deelvraag 4: Wat voor hapjes/drankjes heb je nodig voor een feest?

Doel:

De kinderen kunnen aangeven welke snacks bij welk feest horen. Ze leren ook hoe je zelf snacks kunt maken en wat je daarvoor nodig hebt. Ze weten welke snacks gezond zijn en welke ongezond. Ze leren hoe je iets eerlijk kunt verdelen. Verder brengen de kinderen een bezoek aan een bakkerij en zien hoe het werkt in een bakkerij. Ze leren zelf brooddeeg maken en verschillende smaken herkennen.

Aan deze deelvraag zijn de volgende activiteiten gekoppeld:

- Activiteit 4.1. Snacktime!

B&G & KV (Beeldende vorming)

Computational thinking

45 minuten

Tijdens deze activiteit leren de kinderen welk soort snacks bij welke gelegenheid gemaakt worden. Samen richten ze in de klas een keuken in. Hier kunnen ze snacks maken aan de hand van recepten. De kinderen gaan ook collages maken van gezonde en ongezonde snacks.

- Activiteit 4.2. Dorst, dorst, dorst

N&T & KV (Beeldende vorming)

Computational thinking

45 minuten

Tijdens deze activiteit doen de kinderen een proefje waarbij ze onderzoeken in welke beker het meeste water kan. Ze leren over meer, minder en evenveel. Verder maken de kinderen zelf limonade door de juiste hoeveelheid siroop af te meten en aan water toe te voegen. De kinderen versieren hun eigen beker die ze steeds opnieuw kunnen gebruiken.

- Activiteit 4.3. Picknick met taart

PV, N&T & KV (Beeldende vorming)

Creatief denken

45 minuten

Tijdens deze activiteit bekijken de kinderen het filmpje 'Picknick met taart'. Ze leren hoe ze een taart eerlijk kunnen verdelen in gelijke stukken. Vervolgens schilderen ze de mooiste taart van de wereld.

- Activiteit 4.4. Bezoek aan de bakkerij

M&M & KV (Theater)

Mediawijsheid

2 x 60 minuten

Tijdens deze activiteit brengen de kinderen een bezoek aan een bakkerij. Terug in de klas gaan ze het beroep van bakker nabootsen en het bakken van koekjes uitbeelden.

- **Activiteit 4.5. Meten en wegen**

N&T & KV (Beeldende vorming)
Computational thinking/Samenwerken
45 minuten

Naar aanleiding van een filmpje waarin een taart wordt gebakken en alle ingrediënten worden afgewogen, maken de kinderen zelf brooddeeg. Het recept voor het maken van het brooddeeg staat aangegeven in pictogrammen, zodat de kinderen zelf kunnen 'lezen' wat ze nodig hebben voor het recept. Met dit brooddeeg maken ze taartjes en koekjes.

- **Activiteit 4.6. Smaken verschillen**

N&T, B&G & KV (Muziek)
Communicatie
45 minuten

Tijdens deze activiteit proberen de kinderen verschillende smaken en ontdekken ze het verschil tussen zoet, zout, zuur en bitter. Ze ontdekken dat de zintuigen, die smaak, reuk en hoe iets eruit ziet registreren, van belang zijn bij smaakbeleving.

Activiteit 4.1 Snacktime!

Tijdens deze activiteit leren de kinderen welk soort snacks bij welke gelegenheid gemaakt worden. Samen richten ze in de klas een keuken in. Hier kunnen ze snacks maken aan de hand van recepten. De kinderen gaan ook collages maken van gezonde en ongezonde snacks.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	45 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Computational thinking
Soort kunstactiviteit:	Beeldende vorming
Kerdoelen:	B&G: 1.1, 1.1a, 1.3, 1.3a, 1.3c, 3.1, 3.1a, 3.2c, 3.3, 3.3a, 3.3b, 3.3c, 3.5, 3.5a KV: 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- welke snacks bij welke gelegenheid geserveerd worden;
- hoe je snacks kunt maken;
- goede hygiënemaatregelen toe te passen;
- het verschil tussen gezonde en ongezonde snacks aan te geven;
- de knip- en plaktechniek goed toe te passen.

Wat heb je nodig?

- Kopieerblad 11: Recepten voor snacks.
- Ingrediënten: Afhankelijk van welke snack u gaat maken (zie kopieerblad 11).
- Plastic handschoenen.
- Keukenbenodigdheden: Snijplank, mes, vork, lepel, prikker, dienblad, folie, blikopener.
- Collages: Tijdschriften, A3 formaat papier (2), schaar en lijm.

De activiteit:

● Vorbereiding:

Vertel de kinderen dat bij feesten bijna altijd 'snacks' horen. Snacks zijn kleine hapjes die gepresenteerd worden. Het kunnen koude of warme snacks zijn.

- *Welke koude/warme snacks ken je al?*
- *Is die snack gezond of ongezond?*
- *Waarom kun je beter gezonde snacks eten?*
- *Welke snacks eet je bij Kerst? Pasen? Een verjaardag? Et cetera...*
- *Eet je ook weleens snacks als het geen feest is?*
- *Kun jij zelf ook een snack maken? Welke?*

Vertel de kinderen dat als je snacks wilt maken je een aantal dingen achtereenvolgens moet doen.

- Eerst koop je de ingrediënten;
- Dan volg je het recept en maak je de snack klaar;
- Daarna zorg je ervoor dat het er mooi uitziet;
- Tot slot: opeten!

● Laat de ingrediënten van de snack die u gaat maken zien aan de kinderen. Vertel dat u dit gisteren gekocht hebt in de supermarkt en dat u hiervan een snack gaat maken.

- *Welke snack denk je dat we gaan maken?*

Demonstreer stapsgewijs het maken van een snack naar keuze.

- Vertel dat als je iets van eten klaar maakt, je moet zorgen dat je schoon/hygiënisch werkt. Als je dit niet doet kun je ziek worden. Maak de tafel schoon. Ga vervolgens samen met de kinderen de handen wassen.
- U trekt vervolgens plastic handschoentjes aan.
- Zet alle keukenbenodigdheden om de snacks te maken, klaar op de tafel.
  - *Wat is dit?* (Snijplank, mes, vork, lepel, prikker, dienblad, folie, blikopener, et cetera.)
- Beschrijf, tijdens het maken van de snack, stap voor stap wat u doet. Leg vooral ook nadruk op hoe de kinderen veilig met een mes om moeten gaan.
- Vervolgens nodigt u verschillende kinderen uit om te helpen bij het maken van de snack. Geef ook deze kinderen plastic handschoentjes.
- Leg de snacks op een mooi schaaltje.

Laat de kinderen de zelfgemaakte snack ruiken en proeven.

- *Wat ruik je?*
- *Wie vindt het lekker? Wie niet?*
- *Wat vind je niet lekker?*
- *Is deze snack gezond of ongezond? Waarom denk je dat?*

● Laat de kinderen twee klassencollages maken van allerlei snacks die ze in tijdschriften tegenkomen. Hang twee posters op in de klas, een poster voor gezonde snacks en een poster voor ongezonde snacks. Laat de kinderen, telkens als ze plaatjes van snacks hebben, deze plakken op de juiste collage. Geef aan dat de kinderen de plaatjes goed moeten uitknippen en daarbij keurig langs de lijntjes moeten knippen. Bij het opplakken van de plaatjes mogen er geen lijmranden ontstaan.

● Bespreek met de kinderen welke snacks ze willen serveren op het klassenfeest. Deze lijst kan gedurende de volgende activiteiten aangevuld worden. Bespreek ook hoe de gemaakte snacks geserveerd gaan worden.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

- Richt een hoek in de klas in als keuken. De kinderen kunnen hier eenvoudige recepten volgen en zelf snacks maken. Schakel eventueel ouders in om te helpen.
- U kunt er ook voor kiezen om samen met de kinderen een supermarkt te bezoeken. De kinderen kunnen daar, volgens een boodschappenlijstje, de ingrediënten voor de te maken snacks, zelf bij elkaar zoeken.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Wat heb je geleerd?*
- *Ben je in staat om zelf een snack te maken?*

Didactische tips:

- Deze les is een vervolg op thema 2A, les 4.2 'Gezond en ongezond'. De kinderen hebben in deze les al kennis gemaakt met wat gezond en wat ongezond is.
- Vraag de ouders aan het begin van het thema om hulp bij het verzamelen van de ingrediënten.

Begrippen: de snack, het recept, de snijplank, blikopener, mes, prikker, folie, gezond, ongezond, lijmrand.

Activiteit 4.2 Dorst, dorst, dorst

Tijdens deze activiteit doen de kinderen een proefje waarbij ze onderzoeken in welke beker het meeste water kan. Ze leren over meer, minder en evenveel. Verder maken de kinderen zelf limonade door de juiste hoeveelheid siroop af te meten en aan water toe te voegen. De kinderen versieren hun eigen beker die ze steeds opnieuw kunnen gebruiken.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	45 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Computational thinking
Soort kunstactiviteit:	Beeldende vorming
Kerdoelen:	N&T: 1.2, 1.2a, 1.3, 1.3a, 1.3b, 1.3d, 1.5, 1.5a KV: 1.1, 1.1a, 1.3, 1.3a, 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- de begrippen 'meer', 'minder', 'evenveel' toe te passen
- een voorspelling te doen;
- een hoeveelheid af te meten;
- wat gezond of ongezond is;
- hoe ze rekening kunnen houden met het milieu door spullen opnieuw te gebruiken.

Wat heb je nodig?

- Proefje: Een maatbeker (met hierop milliliters), een hoge smalle beker, een lage bredere beker.
- Een kan met water en een fles grenadine (siroop).
- Plastic bekens (voor ieder kind).
- Cup Sleeve: Lijm, vilt of foam in verschillende kleuren of stevig papier, stiften, glitter, knopen, naald en draad, et cetera.
- Kopieerblad 12: Patroon Cup Sleeve.

Vorbereiding:

- Zet de twee bekens (de hoge lange en de lage brede beker) gevuld met water, klaar.

De activiteit:

● Vertel de kinderen dat als je een feestje hebt, er naast snacks ook altijd drankjes geserveerd worden.

- *Wat drink jij op een feestje?*
- *Wat vind je lekker? Wat vind je vies?*

Vertel dat u heel erge dorst heeft. Er staan twee bekens klaar. De een is een wat langere smallere beker, de ander is wat lager en breder.

- *Welke beker/glas moet ik gebruiken als ik erge dorst heb?* (De beker waar het meeste in kan.)

Laat de kinderen voorspellen in welke beker het meeste water kan.

- *Welke beker is dat?*

- *In welke beker kan meer?*
- *In welke beker minder?*
- *Hoe zouden we dit kunnen meten met een maatbeker?*

Laat de kinderen eerst zelf bedenken hoe ze dit proefje kunnen uitvoeren.

Laat een kind vervolgens de lange hoge beker met water in de maatbeker schenken en aflezen hoeveel millimeter water er in de beker zit. Vervolgens schenkt het kind het water terug in de hoge lange beker. De opdracht wordt herhaald met de tweede beker; de lage brede beker. Laat de kinderen aan de hand van de meting concluderen in welke beker het meeste water zit.

- *Klopt dit met je eerste voorspelling?*
- *Waarom wel/niet?*

● Nu zullen de kinderen ook wel dorst hebben! U maakt ranja klaar middels een 'praatje bij daadje'. Er wordt eerst een glas met te weinig grenadine gemaakt, daarna met te veel grenadine. Laat verschillende kinderen steeds proeven tot samen de juiste hoeveelheid is gevonden.

- *Hoe smaakt het?*
- *Zout, zoet, zuur of bitter?*
- *Is ranja gezond of ongezond en waarom?*
- *Wat is ongezonder? Ranja met veel grenadine of ranja met weinig grenadine?*

● U vertelt de kinderen dat ze ieder een eigen beker krijgen en dat ze die beker steeds opnieuw weer kunnen gebruiken. Er wordt besproken waarom dit beter is voor het milieu dan iedere keer een nieuwe plastic beker pakken en weggooien. Om te kunnen laten zien, van wie welke beker is, gaan ze een 'Cup Sleeve' maken. Deze kunnen ze er steeds afhaken als ze de beker willen wassen.

● Demonstreer hoe de kinderen een 'Cup Sleeve' kunnen maken. Ze trekken de vorm van de Cup Sleeve (zie kopieerblad 12) om op vilt (foam of stevig papier) en knippen dit uit. De basis wordt versierd en met stift schrijven ze hun naam erop. Als de Cup Sleeve versierd is, wordt het op de juiste maat vastgelijmd. De kinderen versieren zelf hun Cup Sleeve zoals ze willen, eventueel in het thema van het klassenfeest.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

- Breid het proefje uit met verschillende maten bekertjes en bakjes. Laat de kinderen hiermee experimenteren in de waterhoek.
- Bespreek welke spullen je nog meer kunt hergebruiken.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Wat heb je geleerd?*
- *Wat ging moeilijk?*
- *Wat was makkelijk?*
- *Had je de uitkomst goed voorspeld?*

Didactische tips:

- Bij een proefje is het belangrijk dat je steeds dezelfde handeling uitvoert zodat de uitkomst van de proef accuraat is.
- Schat het niveau van de kinderen in. Als u denkt dat de kinderen het proefje ook in groepjes zelfstandig kunnen uitvoeren, laat u de kinderen dit doen.

Begrippen: onderzoeken, breed, smal, hoog, laag, milliliter, meer, minder, evenveel, hergebruik, milieu, plastic.

Activiteit 4.3 Picknick met taart

Tijdens deze activiteit bekijken de kinderen het filmpje 'Picknick met taart'. Ze leren hoe ze een taart eerlijk kunnen verdelen in gelijke stukken. Vervolgens schilderen ze de mooiste taart van de wereld.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	45 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Creatief denken
Soort kunstactiviteit:	Beeldende vorming
Kerdoelen:	PV: 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.2b, 2.2c, 2.2d, 2.3, 2.3a, 6.1, 6.1a, 6.2, 6.2a N&T: 1.3b KV: 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- het verloop van een verhaal te voorspellen;
- de begrippen eerlijk en oneerlijk;
- gevoelens te herkennen;
- iets eerlijk verdelen.

Wat heb je nodig?

- De film:
  - o 'Picknick met taart' (Nederlands) (zie webpagina Whizz-Art) (5:35 minuten).
  - o 'Picnik cu bolo' (Papiamento) (zie webpagina Whizz-Art) (5.49 minuut).
- Een of twee eenvoudige ronde cakebodems.
- Kopieerblad 13: Drie taarten.
- Kopieerblad 14: Een stuk taart.
- Kleurpotloden.
- Instructieblad 3 (voor ouders).
- Het digitale prentenboek:
  - o 'Dori ta traha un bolo' (Papiamento) (zie webpagina Whizz-Art – Instruccion pa mayor) (5.35 minuten).
  - o 'Froggy Bakes a Cake' (Engels) (zie webpagina Whizz-Art – Instruccion pa mayor) (4.26 minuten).
- De website 'Verjaardagstaart' (zie webpagina Whizz-Art – Instruccion pa mayor).

De activiteit:

- Laat de kinderen de film 'Picknick met taart' zien.

Bij een feest hoort taart. Meneer en mevrouw Hond hebben ook twee taarten gebakken voor hun 'picknick feest'. Zet op het moment dat de taarten verdwenen zijn, het filmpje stop.

- *Wat is er met de taarten gebeurd?*
- *Wie heeft de taart gepakt denk je? Waarom denk je dat?*

Laat vervolgens de rest van de film zien.

- *Wat gebeurt er met de twee dieven? Wat vind jij ervan?*

Sta stil bij het begrip eerlijkheid. Vertel de kinderen waarom het belangrijk is om eerlijk te zijn.

- *Wordt de taart goed verdeeld door mevrouw Hond? Doet ze dit eerlijk?*
- *Wanneer was mevrouw Hond boos? En blij? Was ze ook bang in het filmpje? En verdrietig?*

- Demonstreer aan de kinderen hoe je een taart moet verdelen aan de hand van de cakebodems.

U verdeelt de taart middels een 'praatje bij daadje'. U laat de taart zien en vertelt dat u de taart wil verdelen, eerlijk wil verdelen. Eerst verdeelt u de taart in twee stukken (de helft, twee halve is een hele), dan in vier stukken (een vierde, vier keer een kwart is een hele taart). De taart wordt verder verdeeld tot er voor iedereen een klein stukje is.

- De kinderen krijgen een kopieerblad waarop drie taarten staan. U geeft opdrachten en de kinderen voeren het uit:

- Pak je rode potlood en verdeel taart 1 in twee gelijke stukken, kleur een helft rood.
- Pak je blauwe potlood en verdeel taart 2 in vier gelijke stukken. Kleur $\frac{1}{4}$ blauw.
- Pak je groene potlood en verdeel taart 3 in twee gelijke stukken. Verdeel een helft in drie gelijke stukken. Verdeel de andere helft in drie gelijke stukken. In hoeveel gelijke stukken is de taart nu verdeeld? Kleur $\frac{1}{6}$ stukje groen. Kleur $\frac{1}{2}$ groen. Kleur de hele taart groen.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

- Laat de kinderen de mooiste taart van de wereld schilderen. Een taart die zij zelf graag zouden bakken voor het schoolfeest.
- Laat de kinderen de gemaakte stukken taart die ze thuis geknutseld hebben, meenemen. Twaalf stukken taart vormen samen een hele taart. Oefen aan de hand van de geknutselde stukken taart het verdelen van de taart in twee, vier en 6 delen.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Wat vond je moeilijk/makkelijk?*
- *Wat zou je de volgende keer anders doen?*

(Online) thuisactiviteit:

Instructieblad 3 geeft informatie aan de ouders hoe zij thuis met hun kinderen met het thema 'Taart' aan de slag kunnen.

Begrippen: verdelen, eerlijk, oneerlijk, een geheel, de helft, taart.

Activiteit 4.4 Bezoek aan de bakkerij

Tijdens deze activiteit brengen de kinderen een bezoek aan een bakkerij. Terug in de klas gaan ze het beroep van bakker nabootsen en het bakken van koekjes uitbeelden.

Waar:	Bij een bakkerij
Tijdsduur:	2 x 60 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Mediawijsheid
Soort kunstactiviteit:	Theater
Kerdoelen:	M&M: 7.1, 7.1a, 7.1b, 7.2, 7.2a, 7.3, 7.3a KV: 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2, 2.3, 2.3a, 5.3, 5.3a, 6.1a, 6.1b, 6.1c, 6.1d

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- wat een bakker doet;
- wie er in een bakkerij werkt;
- hoe je een taart maakt;
- een gesproken verhaal uitbeelden.

Wat heb je nodig?

- Vervoer van en naar de bakkerij.
- Hulpouders.
- Digitale camera (of telefoon).
- Spullen voor het maken van een bakkerswinkel.

De activiteit:

● Vorbereiding:

Vertel de kinderen dat ze vandaag een bezoek gaan brengen aan de bakkerij. Hier worden onder andere taarten gebakken, versierd en verkocht. Bespreek met de kinderen of er vragen zijn waar ze tijdens het bezoek aan de bakkerij een antwoord op willen:

- *Wat doet een bakker allemaal?*
- *Moet een bakker vroeg opstaan?*
- *Hoe word je bakker?*

Geef aan dat er tijdens het bezoek aan de bakkerij foto's gemaakt mogen worden.

- *Waar wil je foto's van nemen?*

Laat de kinderen oefenen met de digitale camera, zodat ze weten hoe deze gebruikt moet worden. Benadruk waar je op moet letten als je een foto maakt, bijvoorbeeld dat je de camera goed recht houdt, of dat je een flits gebruikt als het ergens donker is.

● Tijdens het bezoek aan de bakkerij zien de kinderen wat er allemaal gebeurt in een bakkerij. Ze zien welke mensen er werken en dat iedereen een eigen taak heeft. Ook zien ze het proces van meel tot de versierde taart die je in de winkel koopt.

Sta met de kinderen ook stil bij de kosten van verschillende producten.

- *Wat is duurder? Een taart of een brood?*
- *Hoe komt dat denk je?*
- *Hoe duur is een brood? Wat kun je daar nog meer van kopen?*

Sta ook stil bij de wijze van betalen.

- *Hoe kan een klant het brood betalen? (Contant geld of pinnen.)*

● Terug in de klas bespreekt u met de kinderen wat ze allemaal gezien hebben. U laat de foto's zien en bespreekt wie er werkt bij de bakkerij, wat de verschillende taken van het personeel zijn en u herhaalt het proces van meel tot taart.

- *Zou je in een bakkerij willen werken? Waarom wel/niet?*
- *Wat voor spullen heeft een bakker allemaal nodig?*

● U vertelt een verhaal, de kinderen zijn de bakkers en beelden het verhaal dat u vertelt, uit.

De bakker bakt koekjes.

De bakker zet alles klaar: het meel, wat water, eieren en boter.

Hij doet eerst het meel in de kom, dan de eieren, het water en als laatste de boter.

De bakker roert alle ingrediënten door elkaar.

Nog een beetje suiker erbij en een snufje zout.

Nu kneedt de bakker het deeg met zijn handen.

Als het deeg klaar is, rolt de bakker het deeg met de deegroller uit.

De bakker pakt een vormpje en steekt de koekjes uit.

Hij legt de koekjes op een bakplaat.

Hij smeert de koekjes in met een beetje eigeel. Zo worden de koekjes lekker bruin.

De bakker zet de oven aan en zet de bakplaat in de oven.

Nu wachten...en wachten...even checken of ze al bruin zijn...

Nee, nog even wachten.

Jaaa, de koekjes zijn klaar!

De bakker maakt de oven open. De oven is heet.

De bakker doet zijn ovenwanten aan en haalt de koekjes uit de oven.

Even proeven! O, ze zijn nog heet. Misschien eerst even blazen.

Nog een keer proberen... Ooooo wat zijn ze lekker!

Laat de kinderen een pose nemen die te maken heeft met iets dat in het verhaal voorkwam. Laat de andere kinderen raden wat het kind uitbeeldt. Herhaal deze opdracht een aantal keer en laat telkens een ander kind iets uitbeelden.

- *Hoe kun je zien wat ...(naam van het kind)... uitbeeldt?*

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

De kinderen verzamelen spullen voor een eigen bakkerswinkel in de klas. Maak samen een lijst van wat je nodig hebt hiervoor, bijvoorbeeld: een toonbank, een kassa, geld, spullen om te verkopen, bakkerskleren, et cetera. Wat ook toegevoegd kan worden aan de bakkerswinkel zijn de stukken taart die gemaakt zijn bij activiteit 4.3 en de baksels die gemaakt worden bij activiteit 4.5.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Was je ooit in een bakkerij geweest?*
- *Wat moet een bakker allemaal doen?*

Didactische tips:

- Bespreek met het personeel van de bakkerij dat u de kinderen onder andere wilt laten zien hoe een taart wordt gemaakt. Vraag van tevoren of er misschien ook een handeling is waarbij de kinderen mogen helpen.
- Mocht het niet mogelijk zijn om de bakkerij te bezoeken, nodig dan een bakker in de klas uit.
- Laat de kinderen spullen voor de bakkerswinkel van thuis meenemen.
- Laat de kinderen foto's maken tijdens het bezoek aan de bakkerij. Maak van deze foto's een presentatie en presenteer deze tijdens het klassenfeest.

Begrippen: de bakker, de bakkerij, bakken, de taart, versieren, het deeg.

Activiteit 4.5 Meten en wegen

Naar aanleiding van een filmpje waarin een taart wordt gebakken en alle ingrediënten worden afgewogen, maken de kinderen zelf brooddeeg. Het recept voor het maken van het brooddeeg staat aangegeven in pictogrammen, zodat de kinderen zelf kunnen 'lezen' wat ze nodig hebben voor het recept. Met dit brooddeeg maken ze taartjes en koekjes.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	45 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Computational thinking/Samenwerken
Soort kunstactiviteit:	Beeldende vorming
Kerdoelen:	N&T: 1.3b, 5.1, 5.1a KV: 1.1, 1.1a, 1.2, 1.2a, 1.2b, 1.3, 1.3a, 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- samen te werken in een groep;
- instructies van de leerkracht te volgen;
- ingrediënten af te meten;
- dat water vloeibaar maakt;
- klei in verschillende vormen te knippen;
- taartjes, koekjes, donuts na te maken;
- klei te verven.

Wat heb je nodig?

- Hulpouders.
- De film 'Zoutdeeg maken' (zie webpagina Whizz-Art) (5.30 minuten).
- Ingrediënten: bloem, zout, water, olie.
- Hulpmiddelen per groepje: 4 bekers, een grote kom, een schaar, een deegroller, een snijplank, een mesje.
- Verfspullen.
- Kopieerblad 15: Recept zoutdeeg.

De activiteit:

● De kinderen bekijken de film 'Zoutdeeg maken' waarin stap voor stap het maken van zoutdeeg wordt uitgelegd. Controleer of de kinderen het filmpje begrepen hebben, door vragen te stellen.

- *Wat heb je allemaal nodig om zoutdeeg te maken?*
- *Is zoutdeeg lekker?*

● Laat de kinderen in groepjes van vier zoutdeeg maken. Check eerst of alle groepjes alle hulpmiddelen en ingrediënten hebben. Houd deze één voor één omhoog en laat de kinderen ze benoemen en aanwijzen in hun groepje. Op deze manier worden alle hulpmiddelen en ingrediënten benoemd.

U vertelt stap voor stap wat de kinderen moeten doen. De kinderen voeren dit in hun groepje uit. Probeer de groepjes niet te helpen, ze moeten onderling overleggen.

1. Doe 2 kopjes witte bloem in de grote bak.
2. Doe 1 kopje zout erbij.
3. Meng dit met elkaar en maak een kuiltje in het midden.
4. Doe 1 kopje water in het kuiltje.
5. Doe 1 eetlepel olie erbij.
6. Meng nu alles goed door elkaar.
7. Is je deeg te nat, doe er dan nog wat extra meel bij.
8. Is je deeg te droog, doe er dan nog wat extra water bij.
9. Nu is je zoutdeeg klaar, rollen maar.

- Vertel dat de kinderen nu bakkers zijn en van het zoutdeeg iets moeten maken voor in de bakkerij.
- *Wat kun je allemaal kopen in de bakkerij?* (Koekjes, cup cakes, donuts, taarten, pepernoten, brood, et cetera)
- *Welke vormen kun je maken?* (Denk aan rondjes, hartjes, driehoekjes, et cetera.)

Laat de kinderen het zoutdeeg uitrollen tot ongeveer ½ cm dik. Vertel dat ze nu in het zoutdeeg figuurtjes voor koekjes mogen knippen. Dat kunnen hartjes, rondjes, vierkantjes, driehoekjes of zelf bedachte figuurtjes zijn. Ook mogen ze een donut, taart, cup cake of iets anders maken van het zoutdeeg.

Zorg dat er van alles wat gemaakt wordt in ieder groepje. Laat de kinderen hier onderling afspraken over maken. Laat de kinderen ook iets maken wat past bij het thema van het klassenfeest.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Nadat de werkjes op 125°C zijn afgebakken, kunnen ze geveerd (en eventueel vernist worden) en zijn ze klaar om in de bakkerswinkel te leggen.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Wat heb je geleerd?*
- *Is het brooddeeg gelukt?*
- *Wat zou je de volgende keer anders doen? Waarom?*

Didactische tip:

De gemaakte producten van zoutdeeg kunnen gebruikt worden in de bakkerswinkel (zie activiteit 4.4.).

Begrippen: het zoutdeeg, de deegroller, de snijplank, de eetlepel, het meel, het water, het zout, de olie, mengen, kneden, verdelen, bakken, de oven.

Activiteit 4.6 Smaken verschillen

Tijdens deze activiteit proberen de kinderen verschillende smaken en ontdekken ze het verschil tussen zoet, zout, zuur en bitter. Ze ontdekken dat de zintuigen die smaak, reuk en hoe iets eruit ziet registreren, van belang zijn bij smaakbeleving.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	45 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Communiceren
Soort kunstactiviteit:	Muziek
Kerdoelen:	N&T: 1.3, 1.3a, 1.3b, 1.3d, 2.5, 2.5a B&G: 3.4, 3.4a KV: 2.1, 2.1a, 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- dat eten verschillend kan smaken en dat de smaken onderverdeeld worden in de groepen: zout, zoet, bitter en zuur;
- wat de functie van de zintuigen is bij smaakbeleving;
- te herkennen hoe zout, zoet, bitter en zuur smaakt;
- te klappen in het ritme van het lied.

Wat heb je nodig?

- Schoteltjes.
- Allerlei eten met een uitgesproken smaak, zoals suiker, zout, ketjap, kleine stukjes fruit, ketchup, jam, olijven, kleine stukjes citroen, pindakaas, et cetera.
- Recyclebare lepeltjes of kleine vorkjes.
- Een blinddoek (theedoek).
- De videoclip 'We've Got Taste' (zie webpage Whizz-Art) (1.23 minuten).
- Een kan water en drinkbekers.
- Zout, suiker, koffie, citroen.

De activiteit:

● Op een feest zijn er vaak veel verschillende hapjes en drankjes. Sommige smaken vind je wel lekker, sommige niet. Praat met de kinderen over wat zij het lekkerste vinden om te eten en te drinken.

- *Van welke smaak houd jij het meest?*

Vertel de kinderen dat iets zoet, zout, zuur of bitter kan zijn.

- *Welke smaak proef je, als je een suikerklontje in je mond doet?*

Laat de kinderen (die willen) alle smaken proeven. Laat hen altijd eerst kijken, dan ruiken voordat ze het proeven:

- zout (zout);
- zoet (suiker);
- zuur (citroen);
- bitter (koffie/gember);

Benoem daarbij ook steeds de namen van de smaken.

● Vertel dat de kinderen nu verschillende dingen gaan proeven, maar dat zij niet zien wat ze proeven. (Denk aan: suiker, zout, ketjap, kleine stukjes fruit, ketchup, jam, olijven, kleine stukjes citroen, pindakaas, et cetera.) Geef aan dat ze wel de keuze krijgen om er eerst aan te mogen ruiken, voordat ze het gaan proeven.

Doe een kind de blinddoek om en doe een beetje ketchup op een lepel. Begeleid het kind tijdens het proeven goed, door stap voor stap te vertellen wat er gaat gebeuren en wat het kind moet doen.

Ik heb nu een hapje op de lepel gedaan.

- *Wil je eerst ruiken, voordat je het gaat proeven?*
- *Welke smaak verwacht je?*

Doe nu je mond maar wijd open, Joshua. Hier komt de hap, hoor! Verwoord de reacties van de kinderen.

Ik zie dat je deze smaak niet verwacht had, wat trek je een vies gezicht! Vertel ons eens wat je proeft.

Stimuleer de kinderen om goed uit te leggen wat zij proeven.

- *Wat heb je precies in je mond?*
- *Welke smaak heeft het?*
- *Vind je het lekker of juist niet?*

Laat alle kinderen een paar keer aan de beurt komen. De kinderen kunnen desgewenst na een hapje wat water drinken.

- *Wat vond je ervan dat je niet kon zien wat je ging proeven?*
- *Was het prettig om toch te kunnen ruiken voor het proeven?*

Leg aan de kinderen uit dat bij het eten het belangrijk is om zowel te zien, te ruiken, als te proeven wat je eet.

Bespreek welke smaken de kinderen het lekkerste vinden en welke ze het best vinden passen bij het klassenfeest. Schrijf de vier smaken op het bord en turf waar de voorkeuren van de kinderen naar uit gaan. Neem dit mee in de keuze voor snacks bij het klassenfeest.

● Zing het lied: We've Got Taste en laat de kinderen het ritme meeklappen.

We've got taste taste taste
It's really so great great great
It's one of five senses, use your tongue to taste. 2x

I taste something sour,
I taste something salty,
I taste something bitter,

I taste something sweet

Lemons are sour
Pretzels are salty
Poppa's coffee is bitter
But I like sweet

We've got taste taste taste
It's really so great great great
It's one of five senses, use your tongue to taste. 2x

Taste this that clap to the beat
We only taste things that are good to eat 2x

We've got taste taste taste
It's really so great great great
It's one of five senses, use your tongue to taste. 2x

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Laat de kinderen in groepjes een collage maken van zoet, zout, bitter en zuur, waarbij ze plaatjes uit tijdschriften knippen en deze categoriseren.

Reflectie en terugkoppeling:

Bespreek de activiteit met de kinderen na.

- *Vond je het leuk om verschillende smaken te proeven?*
- *Wat vonden de meeste kinderen geen lekkere smaak, en wat juist wel?*

Didactische tips:

- Houd rekening met eventuele allergieën van kinderen.
- Houd er ook rekening mee dat sommige kinderen het eng vinden om een blinddoek om te hebben. Laat hen dan gewoon de ogen sluiten.
- Er zal nog meer geproefd worden tijdens dit thema. Vraag steeds naar de smaak.

Begrippen: smaken, proeven, zoet, zout, bitter, zuur.

Deelvraag 5: Wat voor spelletjes en muziek speel je op een feest?

Doel:

De kinderen kunnen verschillende spellen spelen en organiseren. Ze leren over winnen, verliezen en vals spelen. Ze kiezen welke spellen geschikt zijn voor het klassenfeest. Aan het einde van deze deelvraag wordt de definitieve spellenkaart voor het klassenfeest samengesteld.

De kinderen ervaren dat er verschillende soorten muziek zijn voor verschillende gelegenheden en stemmingen. Verder maken ze zelf muziek en leren ze een muziekinstrument te bespelen. Ze kunnen de toonladder bepalen van hoog naar laag. Ze kiezen muziek en dansspelletjes uit voor het feest.

Aan deze deelvraag zijn de volgende activiteiten gekoppeld:

- Activiteit 5.1. Spellenkaart

PV & B&G
Communiceren
45 minuten

Tijdens deze activiteit wordt besproken welke spelletjes geschikt zijn voor een feest en welke niet. De spelletjes die geschikt worden geacht, komen terecht op de spellenkaart. Al deze spellen worden tijdens deze activiteit uitprobeerd.

- Activiteit 5.2. Bingo met popcorn

B&G & KV (Muziek/Dans)
Computational thinking
60 minuten

Tijdens deze activiteit leren de kinderen hoe je popcorn kunt maken en spelen de kinderen het spel 'Bingo' met de zelfgemaakte popcorn. Ook leren ze het deuntje van de Popcorn Song kennen.

- Activiteit 5.3. Vals spelen

B&G & KV (Theater)
Sociale en culturele vaardigheden
30 minuten

Middels een rollenspel leren de kinderen over vals spelen. Waarom speelt iemand vals? Hoe voelt het als iemand vals speelt? Hoe kun je vals spelen voorkomen? De kinderen krijgen handvaten om een spel eerlijk te laten verlopen.

- Activiteit 5.4. Estafette

B&G
Samenwerken
45 minuten

Tijdens deze activiteit wordt bekeken welke spelletjes geschikt zijn voor het klassenfeest. In deze les ligt de nadruk op het spelen van spelletjes in teamverband. In de gymzaal spelen de kinderen verschillende estafette spellen.

- Activiteit 5.5. Winnen en verliezen

B&G & KV (Muziek/Dans)
Sociale en culturele vaardigheden
45 minuten

Tijdens deze activiteit kijken de kinderen naar een filmpje van het prentenboek 'Kikker en de stoelendans'. Er volgt een gesprek over winnen, verliezen en tegen je verlies kunnen. Als afsluiting spelen de kinderen het spel 'De stoelendans'.

Activiteit 5.6 Muziek maestro!

B&G, PV & KV (Muziek/Dans)
Sociale en culturele vaardigheden
30 minuten

Tijdens deze activiteit luisteren de kinderen naar verschillende soorten muziek. Ze vertellen hoe de muziek hen laat voelen en bepalen welke muziek geschikt is voor welke gelegenheid. Samen maken ze een lijst van de muziek die ze op het klassenfeest willen horen.

- **Activiteit 5.7 De muziekhinkelbaan**

KV (Muziek)
Sociale en culturele vaardigheden
45 minuten

Tijdens deze activiteit leren de kinderen over verschillende muziekinstrumenten en gaan ze muziek maken op een bepaald ritme. Ook gaan ze aan de hand van geluid, raden welk muziekinstrument ze horen.

- **Activiteit 5.8 De dirigent en het orkest**

KV (Beeldende vorming/Muziek)
Samenwerken
45 minuten

Tijdens deze activiteit leren de kinderen instructies te volgen en samen muziek maken.

- **Activiteit 5.9 Liedjes raden**

B&G & KV (Muziek/Dans)
Zelfregulering
30 minuten

Tijdens deze activiteit leren de kinderen dat bij verschillende soorten feesten ook verschillende muziek hoort. De leerkracht zingt of neuriet de melodie van een bekend lied. De kinderen raden bij welk feest ze dit lied horen. Vervolgens leren de kinderen een nieuw lied en een nieuwe dans voor het klassenfeest.

- **Activiteit 5.10 Flessenmuziek**

KV (Muziek)
Computational thinking
30 minuten

Tijdens deze activiteit gaan de kinderen een flessenorgel maken. Ze gaan toonhoogte van laag naar hoog herkennen.

Activiteit 5.1 Spellenkaart

Tijdens deze activiteit wordt besproken welke spelletjes geschikt zijn voor een feest en welke niet. De spelletjes die geschikt worden geacht, komen terecht op de spellenkaart. Al deze spellen worden tijdens deze activiteit uitgeprobeerd.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	45 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Communiceren
Soort kunstactiviteit:	Niet van toepassing
Kerdoelen:	PV: 2.2c, 2.2d, 2.3 B&G: 6.1, 6.1a, 6.1b, 6.1c, 6.7, 6.7b

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- samen te spelen;
- waarom spelregels belangrijk zijn;
- zich aan spelregels te houden;
- verschillende spelletjes te spelen.

Wat heb je nodig?

- Spijkerpoepen: een fles met een wijdere hals, een riem, touw, spijker.
- Bowlingbaan: 10 plastic flessen, bal.
- Emmer werpen: 5 emmers, schrijf het aantal punten op de emmers, 5 tennisballen.
- Koek/spek happen: touw, ontbijtkoek/grote spekken, theedoek.
- Kopieerblad 16: Spellenkaart.

De activiteit:

- Bij een feest horen ook spelletjes.
- *Als je naar een feest gaat, speel je dan weleens spelletjes?*
- *Welke spelletjes?*
- *Op wat voor soort feest worden spelletjes gespeeld?*
- *Zijn deze spelletjes ook geschikt voor het klassenfeest? Waarom wel/niet?*

Er moeten nog spelletjes bedacht worden die de kinderen tijdens het klassenfeest kunnen spelen. U legt uit dat de kinderen tijdens het feest een spellenkaart krijgen (zie kopieerblad 16). Hier staan de spelletjes op, die de kinderen kunnen spelen. *Ben je klaar met een spel, dan wordt het spel afgestreept en kies je een nieuw spel.* Maak samen een lijst met spelletjes die geschikt zijn.

- Enkele spelletjes kunnen uitgeprobeerd worden. Bespreek hierbij ook steeds de spelregels en waarom het belangrijk is dat er spelregels zijn. Spelregels zijn afspraken die je met elkaar maakt om een spel goed te laten verlopen. Door het afspreken van regels kan je een spel veilig en met plezier spelen. Laat de kinderen de volgende spelletjes uitproberen en bepalen of de spelletjes geschikt zijn om bij het klassenfeest te spelen.

Spijkerpoepen

Zet een fles water op de grond. Bind vervolgens een koordje of een riem om de heup van een kind. Ter hoogte van de billen hangt een touwtje met een spijker eraan. Doel van het spel is om de spijker in de fles te laten zakken. Hoe jonger de kinderen zijn hoe groter de hals van de fles moet zijn. Voor kinderen tot een jaar of vijf is een kleine emmer misschien nog wel de beste optie.

- *Is dit spel geschikt voor het klassenfeest?*
- *Waarom wel of waarom niet?*

Bowlingbaan

Neem tien lege plastic frisdrankflessen en een voetbal. De kinderen krijgen drie kansen om de kegels om te gooien.

- *Is dit spel geschikt voor het klassenfeest?*
- *Waarom wel of waarom niet?*

Emmer werpen

Zet een aantal emmers bij elkaar en geef de emmers punten. Laat de kinderen van een afstand met een tennisbal in de emmers gooien. Variatie: Ringen om lege flessen heen werpen.

- *Is dit spel geschikt voor het klassenfeest?*
- *Waarom wel of waarom niet?*

Koek/spek happen

Span een touw door de kamer. Knip zoveel touwtjes als er kinderen zijn en maak de koek of het spek eraan vast. Maak de touwtjes vast aan het gespannen touw en laat er wat ruimte tussen. Zorg ervoor dat de koek of het spek op neushoogte hangt. Nu kan het kind met de handen op de rug en geblinddoekt proberen om de koek of het spek op te eten.

- *Is dit spel geschikt voor het klassenfeest?*
- *Waarom wel of waarom niet?*

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Laat de kinderen eigen spelletjes die gespeeld kunnen worden inbrengen. Bespreek steeds met de kinderen welke materialen nodig zijn om dit spel te spelen. Verzamel samen de materialen en speel het spel. Stel na afloop de vraag:

- *Is dit spel geschikt voor ons klassenfeest?*

Reflectie en terugkoppeling:

- *Wat heb je geleerd?*
- *Waarom zijn sommige spelletjes wel geschikt en sommige spelletjes niet?*
- *Vond je de spelregels moeilijk/makkelijk?*
- *Welke spelletjes vond je leuk? Waarom?*
- *Welke spelletjes vond je minder leuk? Waarom?*

Didactische tips:

- Check steeds of de spelregels duidelijk zijn.
- Herhaal geregeld het belang van spelregels. Vooral bij situaties waar het mis gaat.
- Houd samen met de kinderen een lijstje bij van spelletjes die tijdens het klassenfeest gespeeld kunnen worden.

U kijkt met de kinderen naar de mindmap FIESTA en stelt de volgende vragen:

- *Hoe ver zijn we al met de organisatie van het feest?*
- *Wat blijft er nog over?*

Begrippen: spelletjes, spelregels, spellenkaart.

Activiteit 5.2 Bingo met popcorn

Tijdens deze activiteit leren de kinderen hoe je popcorn kunt maken en spelen de kinderen het spel 'Bingo' met de zelfgemaakte popcorn. Ook leren ze het deuntje van de Popcorn Song kennen.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	60 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Computational thinking
Soort kunstactiviteit:	Muziek/Dans
Kerdoelen:	B&G: 5.6, 5.6a, 6.1, 6.1a, 6.1b, 6.2, 6.2b KV: 2.1, 2.1a, 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- hoe je popcorn maakt;
- de spelregels van het spel Bingo kennen;
- de getallen tot en met 20 herkennen;
- in het juiste ritme te klappen.

Wat heb je nodig?

- Ingrediënten popcorn: Maiskorrels, zonnebloemolie, zout en suiker.
- Kookplaatje en pan met deksel of popcornmachine.
- Kopieerblad 17: Bingokaarten.
- De videoclip 'Popcorn Song' (zie webpagina Whizz-Art) (2.32 minuten).
- De film 'Swedish Chef Popcorn' (zie webpagina Whizz-Art) (3.38 minuten).

De activiteit:

● Vorbereiding:

Vertel de kinderen dat vandaag een snack voor het klassenfeest gemaakt gaat worden en dat ze een spel gaan uitproberen. Laat de ingrediënten voor de popcorn zien.

- *Wie weet welke snack we gaan maken?*

Laat de bingokaarten zien.

- *Wie weet welk spel we gaan spelen?*

Leg uit dat de popcorn nodig is om het Bingospel te kunnen spelen.

● Maak eerst samen met de kinderen de popcorn. Popcorn uit een (kleine) popcornmachine is het handigste, maar mocht dit niet te krijgen zijn, dan bereidt de leerkracht de popcorn in de pan.

1. Zet een niet al te kleine pan waar je een deksel bij hebt op het kookplaatje en verwarm een dun laagje zonnebloemolie in de pan.
2. Leg er drie maiskorreltjes in, doe de deksel erop en wacht tot je drie keer het bekende 'pop-geluid' in de pan hebt gehoord. Nu is de olie warm genoeg.

3. Bestrooi de bodem met een dun laagje pofmaïs en zet de deksel meteen weer op de pan. Let erop dat u echt een dun laagje gebruikt, de bodem mag net bedekt zijn. De popcorn komt namelijk écht een stuk omhoog.
4. Schud de pan regelmatig tijdens het poppen zodat de onderste popcorn niet verbrandt.
5. Haal de pan van de warmtebron zodra u geen maïs meer hoort ploffen.
6. Gooi de pan leeg in een vergiet of kom en bestrooi met een klein beetje zout of suiker. Schud even om en klaar is je popcorn.

Laat de kinderen de twee smaken proeven en benoemen welke smaak het is en welke ze het lekkerste vinden.

Laat de kinderen ook alle stappen om te komen tot popcorn herhalen.

- *Wat denk je dat er gebeurt als je geen olie gebruikt?*
- *Hoe smaakt popcorn als je geen zout en geen suiker toevoegt?*

● De kinderen krijgen allemaal een bingokaart (zie kopieerblad 17) en een handjevol popcorn. U trekt ballen of kaartjes met cijfers uit een reservoir. Op deze ballen/kaartjes staan de getallen 1 tot en met 20. Als een bal/kaartje is getrokken, toont en noemt u het getal. Als een kind dit getal op zijn kaart heeft staan, legt hij hier een popcorn op. Het kind dat als eerste alle getallen op de bingokaart bedekt heeft met popcorn is de winnaar en roept 'BINGO'. Vervolgens controleert u de getallen. Als dit klopt, mag het kind zijn popcorn opeten.

● Vertel de kinderen dat er een liedje bestaat dat 'Popcorn Song' heet. Laat het liedje horen en vraag aan de kinderen waarom ze denken dat dit lied 'Popcorn Song' heet.

- *Wie kent dit liedje al?*
- *Wordt er gezongen in het lied?*

Laat het lied nog een keer horen en laat de kinderen meeklappen en dansen op het ritme van de muziek.

- *Wat valt je op aan het ritme van het lied? (Steeds sneller.)*

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Laat de kinderen een grappig filmpje zien van de Swedish Chef die popcorn maakt.

- *Wat gaat er allemaal mis bij de Swedish Chef?*

Reflectie en terugkoppeling:

- *Hoe wordt popcorn gemaakt?*
- *Hoe speel je het spel Bingo?*

Didactische tips:

- U kunt de bingokaarten ook aanpassen aan de interesse van de kinderen. In plaats van de getallen 1 t/m 20 kunt u ook een alfabetbingo of plaatjesbingo spelen.
- Het Bingospel kan ook gespeeld worden aan het einde van het thema, tijdens het klassenfeest.

Begrippen: popcorn, maïskorrel, bingo, getallen 1 tot en met 20.

Activiteit 5.3 Vals spelen

Middels een rollenspel leren de kinderen over vals spelen. Waarom speelt iemand vals? Hoe voelt het als iemand vals speelt? Hoe kun je vals spelen voorkomen? De kinderen krijgen handvaten om een spel eerlijk te laten verlopen.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	30 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Sociale en culturele vaardigheden
Soort kunstactiviteit:	Theater
Kerdoelen:	B&G: 6.1, 6.1a, 6.1b, 6.1c, 6.2, 6.2a, 6.2b, 6.3, 6.3a, 6.4, 6.4a KV: 2.1, 2.1a, 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- wat vals spelen is;
- waarom mensen vals spelen;
- omgaan met gevoelens;
- dat vals spelen niet gewenst is;
- zich inleven in een situatie.

Wat heb je nodig?

- De film 'Vals spelen' (zie webpagina Whizz-Art) (5.55 minuten).
- 10 lege blikken en een bal.

De activiteit:

- Laat de kinderen de film 'Vals spelen' zien.

Controleer of de kinderen het filmpje begrepen hebben door vragen te stellen.

Voer een gesprek over vals spelen.

- *Speel jij ook weleens vals? Ken je iemand die weleens vals speelt?*
- *Hoe speel je vals?*
- *Hoe voelt het als iemand vals speelt?*
- *Hoe kun je vals spelen bij stoelendans, spijkerpoepen, estafette?*

Tjerk en Bobo zijn niet boos. Ze hebben allebei vals gespeeld, maar het had ook anders kunnen aflopen. Ze hadden ruzie kunnen krijgen en dan waren ze nu misschien wel geen vriendjes meer. Winnen is leuk, maar niet het belangrijkste van een spel. Het belangrijkste van een spel is dat je samen plezier hebt.

- Zet het 'Blikgooien' klaar. Spreek samen spelregels af. Als iedereen de juiste spelregels kent, wordt een spel eerlijk gespeeld.

- *Hoe zet je de blikken neer?*
- *Waar mag je gaan staan?*
- *Hoeveel keer mag je gooien?*

Doe het 'Blikgooien' voor. Ga dichterbij staan en houd u expres niet aan de regels. Laat de kinderen reageren op wat u doet.

- *Was dit eerlijk?*
- *Wat doe je als je ziet dat iemand vals speelt?*
- *Hoe reageer je? Boos worden, huilen, lachen?*
- *Zou je vals spelen als je wist dat iemand verdrietig of boos zou worden?*

Eerlijk of vals spelen is een beslissing die je zelf maakt.

● Speel een rollenspel. Herhaal het spel 'Blikgooien' en vraag een kind mee te spelen en te reageren op uw vals spelen. Hij/zij mag zelf beslissen hoe hij/zij reageert. Herhaal dit een paar keer met verschillende kinderen. Vraag de kinderen steeds om anders te reageren dan het vorige kind. Bespreek elke keer de situatie.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

- Versier de blikken voor het blikgooien in de atelier hoek.
- Kies een spel en bepaal samen met de kinderen de regels. Bedenk ook op welke manier je zou kunnen valsspelen bij dit spel.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Wat heb je geleerd over valsspelen?*

Didactische tips:

- Het filmpje is in het Nederlands. Als het volgen van het filmpje te moeilijk is voor de kinderen, voeg dan een tussenstap toe. Kijk eerst het filmpje in het geheel. Kijk daarna het filmpje nog een keer, maar stop het filmpje een paar keer om uitleg te geven, bijvoorbeeld op het moment dat ze de weddenschap afsluiten en het moment dat ze besluiten om vals te spelen.
- Herhaal bij andere spellen die gespeeld worden tijdens dit thema regelmatig dat eerlijk spel het meest plezier geeft en dat het belangrijk is om de spelregels te kennen.
- Vinden de kinderen het rollenspel te moeilijk, draai dan de rollen om. Laat het kind vals spelen en u reageert erop.

Begrippen: vals spelen, eerlijk spelen, de spelregels.

Activiteit 5.4 Estafette

Tijdens deze activiteit wordt bekeken welke spelletjes geschikt zijn voor het klassenfeest. In deze les ligt de nadruk op het spelen van spelletjes in teamverband. In de gymzaal spelen de kinderen verschillende estafette spelen.

Waar:	In de gymzaal
Tijdsduur:	45 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Samenwerken
Soort kunstactiviteit:	Niet van toepassing
Kerdoelen:	B&G: 6.1, 6.1a, 6.1b, 6.1c, 6.2, 6.2a, 6.2b, 6.3, 6.3a, 6.4, 6.4a, 6.5, 6.5a, 6.5b, 6.5c

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- samen te werken als team;
- sociale vaardigheden toe te passen.

Wat heb je nodig?

- Enkele pionnen.
- Eventueel doorgeefstokjes.

De activiteit:

● Bij het spelen van spelletjes moet je soms in een team samenwerken. Tijdens deze activiteit ga je leren hoe je kunt samenwerken als team. Spéél niet alleen de spelletjes maar zorg er vooral voor dat de kinderen als team samen werken. Vorm de teams en laat ieder groepje een naam bedenken voor hun team. Deel linten uit en laat ze hiermee iets bedenken wat hen als team kenmerkt. (Lint gebruiken als polsband, enkelband, hoofdband et cetera.)

- *Hoe kun je ervoor zorgen dat je een goed team bent?*

Laat de kinderen eigenschappen van een goed team benoemen en concludeer vervolgens dat een goed team elkaar stimuleert, aanmoedigt en helpt. Boos worden op elkaar of iemand overslaan, zijn geen eigenschappen van een goed team.

● Basis estafette:

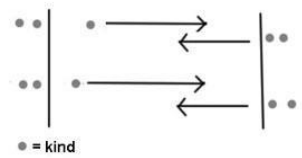
Vorm enkele teams. Zet per team twee pionnen op enige afstand van elkaar. Ieder team gaat achter hun pion klaar staan. Op het startsignaal rent het eerste kind om de pion aan de overkant. Vervolgens rent het kind terug naar de startpion waar deze de tweede loper van het team aantikt (handjeklap). Dit gaat door, totdat iedereen van het team een keer heeft gerend. Er kan ook een stokje worden doorgegeven.

Variatie 1: Pendel estafette:

De teams splitsen zich in tweeën, bij beide pionnen gaat één helft staan. Op het startteken rent het eerste kind naar de overkant en tikt daar het volgende kind aan. Deze rent terug en tikt het volgende kind aan enzovoort. Dit gaat door, totdat alle kinderen weer terug zijn op de plek waar ze begonnen. U kunt eventueel de eerste loper een estafettestokje geven dat doorgegeven wordt.

Variatie 2: Sliert estafette:

Zet per team twee pionnen op enige afstand van elkaar. Eerst rent er één kind om de pion en weer terug. Hier haalt deze het tweede kind op, ze pakken elkaars hand vast of haken elkaars armen in elkaar. Ze rennen gezamenlijk om de pion en terug. Vervolgens halen ze het derde kind op en rennen met zijn drieën, enzovoort. Dit gaat door, totdat de hele groep als sliert om de pion en terug heeft gerend.

- *Welk team is als eerst klaar?*

Variatie 3 Estafette met hindernissen:

Laat de kinderen op de heen- of terugweg op een bepaalde manier bewegen. Bijvoorbeeld: hinkelen, achteruit rennen, huppelen, twee benen naast elkaar springen, een koprol maken, of op armen en benen met de buik omhoog.

Besprek met de kinderen welke spelletjes zij het leukst vinden.

- *Speel je liever spelletjes in een team of alleen? Waarom?*
- *Zat je in een goed team? Waarom?*
- *Was er een positieve sfeer in jouw team?*
- *Hoe voelt het om te winnen? Hoe voelt het om te verliezen?*
- *Welk spel kan gespeeld worden tijdens het klassenfeest?*

Turf, indien de meningen van de kinderen verdeeld zijn, welk spel het meest populair is.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Hieronder variaties met hindernissen die u kunt gebruiken bij estafettespelletjes.

- De kinderen rennen twee rondjes om de pion dat als keerpunt dient.
- Leg een hoepel of fietsband neer. Op de heen- of terugweg gaan de kinderen met het hele lichaam door de hoepel of fietsband.
- Leg een springtouw bij het keerpunt neer, de kinderen springen 5 keer touwtje.
- Plaats enkele hordes, de kinderen springen hier overheen.
- Zet een aantal grote pionnen of speren achter elkaar. De kinderen zigzaggen hier omheen.
- Leg hoepels op enige afstand van elkaar neer. De kinderen springen van hoepel naar hoepel. Ook kunt u de opdracht geven om met twee benen naast elkaar of hinkelend door de hoepels te springen.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Hoe verliep de estafette? Wat ging goed/fout?*
- *Wat zou je de volgende keer anders doen?*

Didactische tips:

- Bouw het estafettespel op. Begin met de basisestafette en maak het steeds moeilijker.
- Speel het meest populaire estafettespel ook tijdens het klassenfeest.

Begrippen: estafette, doorgeven, samen, alleen, team.

Activiteit 5.5 Winnen en verliezen

Tijdens deze activiteit kijken de kinderen naar een filmpje van het prentenboek 'Kikker en de stoelendans'. Er volgt een gesprek over winnen, verliezen en tegen je verlies kunnen. Als afsluiting spelen de kinderen het spel 'De stoelendans'.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	45 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Sociale en culturele vaardigheden
Soort kunstactiviteit:	Muziek/Dans
Kerdoelen:	B&G: 6.1, 6.1a, 6.1b, 6.1c, 6.2, 6.2a, 6.2b, 6.3, 6.3a, 6.4 6.4a KV: 2.1, 2.1a, 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- om zijn gevoelens en gedachten te uiten;
- over winnen en verliezen;
- dat je ook blij kunt zijn voor een ander;
- de spelregels van het spel 'stoelendans'.

Wat heb je nodig?

- Het digitale prentenboek:
  - o 'Kikker en de stoelendans' (Nederlands) (zie webpagina Whizz-Art) (4.09 minuten).
  - o 'Dori y e stoelendans' (Papiamentu) (zie webpagina Whizz-Art) (4.25 minuten).
- Stoelen.
- Muziek.
- Kopieerblad 18: Vier kronen: Kikker, Varkentje, Beer, Eend.

De activiteit:

● U laat de lijst met spelen zien die tot nu toe is opgesteld voor het klassenfeest en vertelt dat er nog een spel bij gaat komen; de stoelendans. Kikker speelt dit spel ook met zijn vriendjes. Laat de kinderen het digitale prentenboek 'Kikker en de stoelendans' zien. Controleer of de kinderen het verhaal begrepen hebben door vragen te stellen. Voer vervolgens een gesprek over winnen en verliezen.

Bij een spel zijn er altijd verliezers en winnaars.

- *Heb je weleens gewonnen/verloren?*
- *Hoe reageerde je toen?*
- *Kun je tegen je verlies?*

● Speel fragmenten uit het boek na. Laat steeds een ander groepje een fragment naspelen. Gebruik hierbij de kronen (kopieerblad 18) met de afbeelding van Kikker, Varkentje, Beer en Eend om aan te geven wie wie is. Lees de tekst voor en laat de kinderen het fragment naspelen.

● Vertel de kinderen dat ze zelf ook het spel 'de stoelendans' gaan spelen in de klas. Laat de kinderen alvorens u het spel met hen gaat spelen, de spelregels benoemen.

Zet evenveel stoelen in een cirkel, als dat er kinderen zijn. Zet de muziek aan en laat de kinderen voor dit spel dansend om de stoelen heenlopen. In de tussentijd haalt u een stoel weg en stopt u de muziek. De kinderen moeten zo snel mogelijk een stoel zoeken. Een kindje lukt het niet en valt af. U gaat hiermee door, tot er nog één stoel en twee kinderen over zijn. Uiteindelijk is er dus één stoelendanswinnaar!

Bespreek (tussendoor) het verloop van het spel:

- *Wie heeft een stoel? Hoe voelt dat?*
- *Wie heeft geen stoel? Hoe voelt dat?*

Laat het kind dit beschrijven.

● Bespreek na afloop hoe het spel verliep.

- *Verliep de stoelendans eerlijk?*
- *Waarom wel/niet?*
- *Wat moet je doen als je verliest?*
- *Wat doe je als je wint?*

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Speel een aantal spelletjes waarbij je kunt winnen of verliezen.

- Wie kan het langste stil staan, zonder te bewegen?
- Stel vragen aan de kinderen maar ze mogen geen ja of nee zeggen. Als ze dit toch zeggen, zijn ze af. Wie blijft als langste over?
- Commando pinkelen: U geeft het commando en maakt zelf een beweging. De kinderen moeten die beweging nadoen, maar alleen als u het woord commando ervoor gezegd heeft. U zegt: 'Commando springen' en gaat springen. De kinderen gaan ook springen. U zegt 'Commando zitten', u gaat zitten en de kinderen gaan ook zitten. U zegt 'Staan' en u gaat staan. De kinderen die dan ook gaan staan, zijn af. U hebt immers niet 'Commando staan' gezegd. Het kind dat als laatste overblijft is de winnaar.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Wat heb je geleerd?*
- *Wat vind je een leuk spel? Waarom wel/niet?*
- *Vind je het leuk als een ander kind wint?*

Didactische tip:

Laat het spel 'De stoelendans' of een van de andere spelen, ook tijdens het klassenfeest terugkomen.

Begrippen: winnen, verliezen, stoelendans, eerlijk, oneerlijk, boos, verdrietig, blij.

Activiteit 5.6 Muziek maestro!

Tijdens deze activiteit luisteren de kinderen naar verschillende soorten muziek. Ze vertellen hoe de muziek hen laat voelen en bepalen welke muziek geschikt is voor welke gelegenheid. Samen maken ze een lijst van de muziek die ze op het klassenfeest willen horen.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	30 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Sociale en culturele vaardigheden
Soort kunstactiviteit:	Muziek/Dans
Kerdoelen:	B&G: 5.6, 5.6a PV: 6.1, 6.1a, 6.1b, 6.2, 6.2a, 6.2b KV: 1.1, 1.1a, 1.2, 1.2a, 1.3, 1.3a, 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- dat verschillende muziek, verschillende emoties oproept;
- het refrein van het lied 'Feest' mee te zingen;
- een zelfbedachte dans uit te voeren;
- een playlist voor een feest samen te stellen.

Wat heb je nodig?

- De videoclip 'Feest' (zie webpagina Whizz-Art) (3.17 minuten).
- Muziekfragmenten (zie webpagina Whizz-Art):
  - o 'Danceparty' (blij) (3.42 minuten).
  - o 'Pirates of the Caribbean' (boos/bang) (2.53 minuten).
  - o 'Pianomuziek' (verdrietig) (4.50 minuten).
  - o 'Halloween' (bang) (3.09 minuten).

De activiteit:

- Kijk met de kinderen naar de mindmap FIESTA.

- *Wat missen we nog?*

Er moet nog muziek uitgekozen worden voor het feest.

- *Wat is een feest zonder muziek?*

- Laat enkele muziekfragmenten horen en bespreek hoe deze muziek de kinderen laat voelen: boos, blij, verdrietig of bang? Herhaal deze gevoelens kort met de kinderen.

- *Wanneer was je boos/blij/verdrietig/bang?*
- *Hoe kijk je als je boos/blij/verdrietig/bang bent?*

- Laat de kinderen steeds een fragment horen en houd er vervolgens een kringgesprek over.

- *Wat hoorden jullie?*
- *Hoe vond je dit klinken?*

- *Waar doet het je aan denken?*
- *Kun je deze muziek uitbeelden? (Blij rondspringen, boos kijken.)*
- *Is deze muziek geschikt voor ons klassenfeest?*
- *Zo nee, waar zou je deze muziek wel kunnen spelen?*

- Eindig met het lied 'Feest'. Laat de kinderen hierbij zelf een dans verzinnen en het refrein meezingen.

Waar is het feest dan? Hier! Hier! Come on (4x)

[Refrein]

*Want het is feest – feest – feest!
 Zoals er nooit één is geweest
 Ja het is feest – feest – feest!
 En we feesten als een beest
 Want het is feest - feest – feest!
 Zing en dans maar lekker mee
 Ja het is feest - feest – feest!
 Het is feest voor iedereen*

Dus laat iedereen maar binnen - lalalalala
 Het feest kan nu dan echt beginnen - lalalalala
 We gaan nu even niet meer zeuren - lalalalalala
 Over wat er morgen kan gebeuren - lalalalalala
 Haal de ballonnen uit de schuur
 En hang de slingers aan de muur
 De hele wereld mag het weten
 We gaan dansen we gaan zweten

[Refrein]

Waar is het feest dan? Hier! Hier! Come on (4x)

Soms zit alles even tegen
 Maar ook dat hoort bij het leven
 Doen mensen heel erg naar
 Gaan er ouders uit elkaar
 Laat ze allemaal maar kletsen
 En het feestje niet verpesten
 Morgen is er weer een dag
 Waarop niets moet en alles mag
 Dus voel je je oké
 Doe dan maar lekker mee

[Refrein]

Waar is het feest dan? Hier! Hier! Come on (4x)

Feest – feest – feest!
 Ohohohohoo, feest!

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Vraag aan de kinderen wat hun lievelingslied is en maak van deze liedjes een afspeellijst voor op het feest.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Dans je graag? Waarom wel/niet?*
- *Vind je het fijner om zelf pasjes te bedenken of dans je liever iemand na? Waarom?*

Didactische tips:

- De kinderen kunnen het lied 'Feest' en de bijbehorende zelfbedachte dans uitvoeren op het klassenfeest.
- Aan de afspeellijst voor het klassenfeest kunnen de kinderen ook later nog muziek aan toevoegen.

Begrippen: muziek, dansje, zelf bedenken, boos, blij, verdrietig, bang.

Activiteit 5.7 De muziekhinkelbaan

Tijdens deze activiteit leren de kinderen over verschillende muziekinstrumenten en gaan ze muziek maken op een bepaald ritme. Ook gaan ze aan de hand van geluid, raden welk muziekinstrument ze horen.

Waar:	In de klas/Op de speelplaats
Tijdsduur:	45 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Sociale en culturele vaardigheden
Soort kunstactiviteit:	Muziek
Kerdoelen:	KV: 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- verschillende muziekinstrumenten te benoemen;
- verschillende muziekinstrumenten (aan het geluid) te herkennen;
- een muziekinstrument zacht of hard te bespelen;
- instructies van een ander kind (de dirigent) te volgen.

Wat heb je nodig?

- Zes (of meer) verschillende muziekinstrumenten (triangel, tamboerijn, blokfluit, trom, schellenring, xylofoon, sambaballen, et cetera).
- Een doek om instrumenten onder te verstoppen.
- De film 'Muziekinstrumenten raden' (zie webpagina Whizz-Art) (3.33 minuten).

Voorbereiding:

- Verstop de muziekinstrumenten onder een doek.

De activiteit:

● Vertel de kinderen dat bij een feest vaak muzikanten optreden. Soms samen, soms alleen. Een muzikant maakt muziek met een muziekinstrument.

- *Wat is een muziekinstrument?*

Laat de kinderen voorbeelden van muziekinstrumenten die zij kennen, benoemen.

- *Wie van jullie bespeelt een muziekinstrument?*

Laat het kind hier iets over vertellen.

● Laat een van de kinderen een instrument onder het doek vandaan halen.

Vertel de kinderen hoe het instrument heet en laat zien hoe je het instrument moet gebruiken.

Laat het kind het instrument kort bespelen en leg het instrument dan in de kring. Doe dit zo bij alle instrumenten die onder de doek liggen.

● Als alle instrumenten in de kring liggen noemt u een instrument en laat u een kind het instrument aanwijzen of er even muziek mee maken. De andere kinderen kunnen eventueel op de maat mee klappen of stampen.

Laat de kinderen hun ogen sluiten. U maakt muziek met een van de instrumenten in de kring.

- *Welk instrument hebben jullie zojuist gehoord?*

● Zet op de speelplaats een baan uit met genummerde vakken 1 tot en met 6 (zie illustraties). Geef zes kinderen (die op een rij staan) een nummer (van 1 tot 6) en een muziekinstrument. Laat een zevende kind hinkelen over de hinkelbaan. Als het hinkelend kind op een nummer staat, moet het kind met het corresponderende nummer zijn muziekinstrument even kort laten horen.

rust
6
5
4
3
2
1

Het hinkelend kind fungeert als het ware als de dirigent van het orkest. Spreek af dat als het hinkelend kind met 1 been in een vak staat, het corresponderende muziekinstrument zachtjes moet klinken. Staat het hinkelend kind met beide voeten in een vak, dan mag het muziekinstrument luid klinken.

Na ongeveer een minuut neemt degene die gehinkeld heeft, instrument nummer één over en schuift iedereen een plaats op. Als het spel eenmaal duidelijk is, kunnen de kinderen in groepjes van zeven zelfstandig aan de slag. Kijk zelf van een afstand toe, hoe het spel verloopt. U kunt eventueel het aantal velden van de hinkelbaan uitbreiden naar gelang het aantal muziekinstrumenten dat u heeft.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

- Laat de kinderen instrumenten van thuis meenemen en laat ze erover vertellen in de klas.
- Nodig een muzikant uit in de klas en laat de muzikant iets vertellen over het instrument, de soort muziek en bij welke feestjes hij/zij optreedt.
- Laat de kinderen het filmpje 'Muziekinstrumenten raden' zien.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Welk instrument vind je het leukst om te bespelen?*
- *Welk instrument is makkelijk/moeilijk om te bespelen? Waarom?*
- *Wat ging er goed/fout bij de muziekhinkelbaan?*

Begrippen: muziekinstrument, tamboerijn, triangel, sambabal, trom, blokfluit, hinkelbaan, hinkelen.

Activiteit 5.8 De dirigent en het orkest

Tijdens deze activiteit leren de kinderen instructies te volgen en samen muziek maken.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	45 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Samenwerken
Soort kunstactiviteit:	Muziek/Beeldende Vorming
Kerdoelen:	KV: 1.1, 1.1a, 1.2, 1.2a, 1.2b, 1.3, 1.3a, 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- wat een orkest is;
- wat een dirigent is;
- instructies volgen om zo tot samenspel te komen;
- samen muziek maken;
- muziekinstrumenten zelf te maken.

Wat heb je nodig?

- De film 'Het orkest' (zie webpagina Whizz-Art) (14.09 minuten).
- Zoveel mogelijk instrumenten (liefst voor ieder kind 1 instrument).
- Kopieerblad 19: Muziekinstrumenten maken.

De activiteit:

● Muziek is belangrijk op een feest. Soms huren mensen een orkest of een band in op een feest. Een orkest of een band bestaat uit meerdere muzikanten. De muzikanten moeten goed samenwerken, anders klinkt de muziek niet goed.

● Laat een stukje van het filmpje 'Het orkest' zien. Stel na afloop vragen:

- *Wat doet een orkest?*
- *Waarom is de dirigent zo belangrijk?*
- *Ken je iemand die in een orkest speelt?*
- *Welk instrument zou jij graag willen spelen?*

Vertel de kinderen dat zij ook een orkest gaan vormen. Laat een aantal kinderen op tafels zitten in een halve cirkel, een rij kinderen ervoor op stoelen en een rij op de grond. Stel de kinderen zo op dat iedereen u goed kan zien. Deel de instrumentjes uit. Zorg dat de kinderen met dezelfde instrumenten bij elkaar zitten. Dus alle triangels bij elkaar, alle trommels bij elkaar, et cetera. Mochten er niet genoeg instrumenten zijn, dan gebruiken de overige kinderen hun handen als instrument, door te klappen. Of u maakt samen met de kinderen muziekinstrumenten (zie kopieerblad 19).

● Leer verschillende instructies aan:

- Begin met het aanleren van een start en stopteken. Oefen dit een paar keer.

Breid het steeds verder uit met een van de volgende instructies. Oefen dit een paar keer voordat u nog een instructie toevoegt:

- Dirigeren met twee handen: iedereen speelt op zijn instrument.
- Door sneller of langzamer te zwaaien geeft u het tempo aan.
- Door de grootte van de beweging geeft u aan of ze hard of zacht moeten spelen.
- Door te dirigeren met één vinger, terwijl deze een groep instrumenten aanwijst, geeft u aan dat alleen deze kinderen mogen spelen op dat moment.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

- Laat een van de kinderen voor dirigent spelen.
- Nodig een muzikant uit in de klas en laat de muzikant iets vertellen over het instrument, de soort muziek en bij welke feestjes hij/zij optreedt.
- Laat de kinderen muziekinstrumenten maken (zie kopieerblad 19).

Reflectie en terugkoppeling:

- *Hoe ging het samen spelen?*
- *Wat gebeurt er als jij je niet aan de instructies houdt?*
- *Wat heb je geleerd?*

Begrippen: het orkest, de dirigent, oefenen, de muziek, oefenen.

Activiteit 5.9 Liedjes raden

Tijdens deze activiteit leren de kinderen dat bij verschillende soorten feesten ook verschillende muziek hoort. De leerkracht zingt of neuriet de melodie van een bekend lied. De kinderen raden bij welk feest ze dit lied horen. Vervolgens leren de kinderen een nieuw lied en een nieuwe dans voor het klassenfeest.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	30 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Zelfregulering
Soort kunstactiviteit:	Muziek/Dans
Kerdoelen:	B&G: 5.6, 5.6a KV: 1.1, 1.1a, 1.2, 1.2a, 1.2b, 1.3, 1.3a, 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- een lied aan de hand van het ritme, te herkennen;
- een dans aan de hand van de tekst van een lied, uit te voeren.

Wat heb je nodig?

- De videoclip 'Esto es una fiesta' (zie webpagina Whizz-Art) (3.26 minuten).

De activiteit:

- Er bestaan veel verschillende soorten feesten. Bij deze feesten hoort vaak specifieke muziek.

Neurie het voor de kinderen bekende lied 'Cumpleaños Feliz'. Als ze het lied raden, zingt u samen het lied.

- *Bij welk feest hoort dit lied?*
- *Ken je nog meer liedjes die bij een verjaardag horen?*

Neurie nu een sinterklaasliedje, een kerstliedje, het volkslied van Aruba, de bruiloftsmars, et cetera. Vraag telkens:

- *Bij welk feest hoort dit lied?*

Laat ook één van de kinderen een melodie van een bekend lied neurien.

- *Ken jij dit lied ook?*
- *Bij welk feest hoort dit lied?*

Bespreek of een van de bekende liedjes geschikt is voor het klassenfeest.

- Kijk samen met de kinderen het filmpje bij het lied 'Esto es una fiesta'. Dit lied is zeker geschikt voor het klassenfeest.

- *Waarom is dit lied geschikt voor het klassenfeest?*
- *Waarom is het leuk om bij een feest te dansen?*

● Laat de kinderen de bewegingen van het lied nadoen. Vertel dat de tekst die gezongen wordt, overeenkomt met de danspasjes. Laat de kinderen de tekst uitleggen.

- *Ken je nog meer liedjes waarbij de tekst van het lied zegt wat je moet doen?*

Herhaal het lied vervolgens verschillende keren en laat de kinderen de bijbehorende bewegingen uitvoeren en meezingen.

Esto es una fiesta

Refrein

*A la derecha, a la izquierda
Dando vueltas, dando vueltas
Alabando y saltando
Es una fiesta, esto es una fiesta*

Una mano arriba 2x
Y todos gritando (Hey) 2x
Una mano arriba 2x
Y todos gritando (Hey) 2x

Refrein (2x)

Un salto adelante
Uno para atrás
Un aplauso arriba 2x
Las manos a un lado 2x
Un aplauso arriba 2x

Un salto adelante

Uno para atrás
Y todos gritando (Hey) 2x
Las manos a un lado 2x
Y todos gritando (Hey) 2x

Refrein (2x)

Un salto adelante
Uno para atrás
Y todos gritando (Hey) 2x
Las manos a un lado 2x
Esto es una fiesta 2x

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Voeg liedjes uit deze activiteit toe, aan de afspeellijst voor het klassenfeest.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Wat vond je moeilijker/makkelijker; de tekst of de bewegingen?*

Didactische tip:

Laat de kinderen het lied en de dans 'Esto es una fiesta' presenteren bij het klassenfeest.

Begrippen: de tekst, de beweging, het lied.

Activiteit 5.10 Flessenmuziek

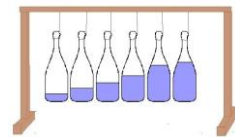
Tijdens deze activiteit gaan de kinderen een flessenorgel maken. Ze gaan de toonhoogte van laag naar hoog herkennen.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	30 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Computational thinking
Soort kunstactiviteit:	Muziek
Kerdoelen:	KV: 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- hoe een toonladder klinkt van hoog naar laag en andersom;
- dat je met de tonen van een toonladder een melodie kunt spelen;
- hoe je een flessenorgel maakt.

Wat heb je nodig?

- De film 'Flessenorgel' (zie webpagina Whizz-Art) (0.50 minuten).
- Verzamel 6 tot 8 glazen flessen. Als de flessen hangen, krijg je een betere klank, maar het is niet per se nodig.
- Een kan met water.
- Een lepel.
- Een xylofoon.

De activiteit:

● Vertel de kinderen dat een lied uit verschillende tonen bestaat. De een is hoger, de ander weer lager. Als je een lied zou 'zingen' op één toon, dan klinkt het niet. U demonstreert dit door een bekend lied in één toonsoort te zingen. Het klinkt dan hetzelfde als heel saai praten.

U zingt het lied nog een keer, maar dan in de juiste toonhoogte en u geeft met uw hand het verschil in toonhoogte aan.

● Laat de xylofoon zien. Speel de toonladder van hoog naar laag.

- *Welke toon klinkt hoog?*
- *Welke toon klinkt laag?*

Leg uit dat al deze tonen samen een toonladder vormen en dat je met deze tonen samen een liedje kunt maken. Speel vervolgens een eenvoudige melodie op de xylofoon.

● Een muziekinstrument kun je ook zelf maken. Er staan acht flessen op de tafel. Eén fles is bijna vol en één fles is bijna leeg. Laat de kinderen met een lepel op de twee flessen slaan.

- *Welke fles klinkt hoog?*
- *Welke fles klinkt laag?*
- *Hoe kunnen we nog meer verschillende tonen maken?*

Vul de rest van de flessen allemaal met een andere hoeveelheid water. De kinderen proberen de tonen uit en de flessen worden van laag naar hoog neergezet. Probeer een liedje te spelen op dit flessenorgel. Laat de kinderen snel, langzaam, hard en zacht spelen op het flessenorgel.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

- Zet lege flessen in de waterhoek en laat de kinderen zelf een flessenorgel maken in groepjes van twee.
- De flessen worden genummerd van lage toon naar hoge toon met de nummers 1 tot en met 8. Speel het spel muziekhinkelbaan uit activiteit 6.2 met het flessenorgel.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Hoorde je goed het verschil tussen hoge en lage tonen bij de flessen?*
- *Wat moet je doen met de fles om een toon hoger of lager te laten klinken?*

Didactische tip:

Laat de kinderen met hun flessenorgel een liedje oefenen dat tijdens het klassenfeest gepresenteerd kan worden.

Begrippen: de xylofoon, de toonladder, het flessenorgel, de toon, de toonhoogte, hoog, laag.

Slotactiviteit: Het klassenfeest ★

Tijdens deze activiteit wordt het klassenfeest voorbereid en uitgevoerd. Er wordt een programma in elkaar gezet van alles wat de kinderen tijdens dit thema geleerd hebben en in elkaar gezet hebben voor het klassenfeest.

Waar:	In de klas/Op de speelplaats
Tijdsduur:	Een ochtend, het feest begint later op de dag
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Samenwerken
Soort kunstactiviteit:	Muziek/Dans/Theater/Beeldende vorming
Kerdoelen:	Alle kerndoelen die aangeboden zijn

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- een feest op te bouwen;
- samen te werken.

Wat heb je nodig?

- Hulpouders.
- Een muziekinstallatie.
- Een spellenkaart voor alle participanten.
- De gemaakte versieringen.
- De benodigdheden voor de spelletjes.
- De ingrediënten voor de gekozen snacks en het drinken.

De activiteit:

● Vorbereiding:

De uitnodigingen voor het klassenfeest zijn al verstuurd in het begin van de thema. Vandaag wordt het feest in elkaar gezet. Verdeel samen met de kinderen de dag. Laat het feest later beginnen, zodat de kinderen voldoende tijd hebben om de benodigde voorbereidingen te treffen. Maak samen met de kinderen een programma. Bijvoorbeeld: Start feest, spelletjes, snacks en drinken, spelletjes, snacks en drinken, presentaties van geleerde dansjes, liedjes en afsluiting (piñata).

Presentaties die de kinderen kunnen geven zijn:

- het lied 'Maanden van het jaar' (activiteit 1.2);
- het lied 'De dagen van de week' (activiteit 1.3);
- het lied 'De postbode' (activiteit 2. 4);
- het lied en de dans 'Feest' (activiteit 5.6);
- het lied en de dans 'Esto es una fiesta' (activiteit 5.9);
- een demonstratie van het zelfgemaakte flessenorgel (activiteit 5.10).

U kunt tijdens het feest ook de foto's en film laten zien van de trouwerij (activiteit 1.5), de feestwinkel (activiteit 3.6) en het bezoek aan de bakkerij (activiteit 4.4).

● Verdeel samen met de kinderen de taken.

1. Een groepje verzorgt de snacks. Op de dag zelf maken ze de snacks en zorgen ze dat alles netjes bij elkaar staat. Sommige snacks kunnen uitbesteed worden aan de ouders. Schakel een hulpouder in om dit groepje te begeleiden.
2. Een groepje versiert het klaslokaal en eventueel de speelplaats. Schakel een hulpouder in om dit groepje te begeleiden. Dit groepje gebruikt bij het versieren de gemaakte versieringen uit de volgende activiteiten:
  - Rangoli's (activiteit 1.6);
  - slingers (activiteit 3.1);
  - versieringen (activiteit 3.2);
  - feesthoedjes (activiteit 3.3);
  - ballonnenslinger (activiteit 3.4);
  - pinata's (activiteit 3.6).
3. Een groepje zorgt voor de muziek. Tijdens activiteit 6.1 is een afspeellijst samengesteld, deze kan eventueel uitgebreid worden met andere liedjes. Schakel een hulpouder in om dit groepje te begeleiden.
4. Een groepje zet de spelletjes op. Bespreek van tevoren welke plek geschikt is voor welk spel. Zorg dat bij ieder spel een hulpouder staat. Laat ook een hulpouder dit groepje begeleiden. De volgende spelletjes kunnen terugkomen tijdens het klassenfeest:
  - het kwartetspel (activiteit 1.1);
  - de spelletjes (activiteit 5.1);
  - het bingospel (activiteit 5.2);
  - het estafettespel (activiteit 5.4);
  - de stoelendans (activiteit 5.5).

● Na een goede voorbereiding, LET THE PARTY START!!!

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Laat de kinderen na het feest gezamenlijk alles opruimen en poetsen.

Reflectie en terugkoppeling:

Evalueer het feest samen.

- *Was het een geslaagd feest?*
- *Wat verliep goed? Wat verliep minder goed?*
- *Wat moeten we de volgende keer anders doen?*
- *Wat vonden de genodigden ervan?*

Begrippen: klassenfeest, voorbereiding, samen, organiseren.

Bijlage 1 Brief voor ouders

Geachte ouder/begeleider,

De komende 5 weken zal uw kind op school werken aan het thema 'Pasa bon cu otro'. Gedurende dit thema zal uw kind een klassenfeest gaan organiseren.

Op .... (vul datum in) zal de klas van uw kind een bezoek afleggen aan een bakkerij/postkantoor. Kunt u als hulpouder ondersteunen hierbij, laat dat dan even weten.

Op ..... (vul datum in) zal het klassenfeest plaatsvinden. De kinderen zullen u dan een presentatie geven van wat ze in dit thema allemaal gedaan en geleerd hebben. Uiteraard zijn vader, moeder, broertjes, zusjes, opa en oma ook welkom.

Met vriendelijke groeten,

.....(naam leerkracht invullen)

Bijlage 2 Benodigde materialen

Digitale prentenboeken

(ONLINE) THUISACTIVITEIT 1.5:

- Nederlands: Oud, P. (2020). *Saar en het trouwfeest*. Clavis Uitgeverij. https://youtu.be/ILw_OKPM5Rw
- Papiamento: Oud, P. (2021). Vertaald door Keilah Geerman. *Fiesta di casamento*. DEA. <https://youtu.be/RaY-SGX2UDg>

ACTIVITEIT 3.1:

- Nederlands: Praagman, M. (2013). *Nog 100 nachtjes slapen*. Leopold. <https://www.youtube.com/watch?v=7LKaKf8NicQ>
- Papiamento: Praagman, M. (2021). Vertaald door Aimee Rosina. *Drumi 100 anochi mas*. DEA. <https://youtu.be/Ogdi-dXDJMY>

(ONLINE) THUISACTIVITEIT 4.3:

- Papiamento: London, J. (2021). Vertaald door Lee-Ann Figaroa. *Dori ta traha un bolo*. DEA. <https://youtu.be/FjilqOFPNXI>
- Engels: London, J. (2020). *Froggy Bakes a Cake*. Penguin Random House. <https://youtu.be/UR8EE6-uZLQ>

ACTIVITEIT 5.5:

- Nederlands: Velthuijs, M. (2012). *Kikker en de stoelendans*. Leopold N.V. <https://www.youtube.com/watch?v=zkbYojzn4L8>
- Papiamento: Velthuijs, M. (2021). Vertaald door Roxienne Brete. *Dori y e stoelendans*. DEA. <https://youtu.be/xb7dhDaBGrY>

Films

ACTIVITEIT 1.4:

- Nederlands: Velthuijs, M. (2012). *Kikker en een heel bijzondere dag*. Leopold N.V. <https://www.youtube.com/watch?v=klrwF-ICsAI>
- Papiamento: Velthuijs, M. (2021). Vertaald door Giliane Wester. *Dori y un dia hopi diferente*. DEA. <http://www.ea.aw/catalog/wp-content/uploads/2022/02/Dori-y-un-dia-hopi-diferente.mp4>
- Papiamento: Little Fox. (2021). Vertaald door Giliane Wester. *Hacimiento di aña rond mundo*. DEA. <https://www.ea.aw/catalog/wp-content/uploads/2022/02/Hacimiento-di-aña-rond-mundo.mp4>
- Engels: Little Fox. (2019). *Birthdays Around the World*. Little Fox. <https://youtu.be/7jrTgtX8q9k>

ACTIVITEIT 1.5:

- Nederlands: Omroep P&M. (2015). *Luuk en Kyra trouwen voor spek en bonen*. <https://www.youtube.com/watch?v=9APZCaoDVtY>

ACTIVITEIT 1.6:

- Engels: Correia, D. (2016). *Celebrations Around the World*. https://www.youtube.com/watch?v=3-uh_HSM2xl
- Engels: Brunner, K. (2018). *Rangoli for kids – Art From India*. <https://www.youtube.com/watch?v=A-qPk5ziWgs>

ACTIVITEIT 2.5:

- Engels: Dennis. L. & Sachs, I. (2017). *Lenny, the Letter*.
<https://www.youtube.com/watch?v=1PSBQJBkpEY>

ACTIVITEIT 3.2:

- Nederlands: Astley. N, en Baker, M. (2016). *Peppa Pig recyclen*, Nickelodeon.
https://www.youtube.com/watch?v=l_TtZiNM75s
- Papiamentu: Astley. N, en Baker, M. (2021). Vertaald door Natalia El-Hindi. *Peppa Reciclahe*. DEA.
<http://www.ea.aw/catalog/wp-content/uploads/2022/03/Whizz-Art-Tema-4b-Peppa-Pig-Reciclahe.mp4>
- Engels: Astley. N, en Baker, M. (2010). *Peppa Pig recycling*. Nick Jr. and Five.
https://www.youtube.com/watch?v=ll1RX6_h9Xc

ACTIVITEIT 3.4:

- Nederlands: Schooltv. (2017). *Een proefje met een ballon en een blikje*. Met Wijze Varen en Woezel.
<https://schooltv.nl/video/een-proefje-met-een-ballon-en-een-blikje-met-wijze-varen-en-woezel/>
- Engels: Vermeer, M. (2018). *Hoe worden latex ballonnen gemaakt?* <https://youtu.be/WDZaC4lpOTA>
- Papiamentu: Vermeer, M. (2022). Vertaald door Nathaly Maduro. *Con ta traha e miho blaasnan?* DEA.
<https://youtu.be/2bIXUkBuWwo>

ACTIVITEIT 3.6:

- Nederlands: Jill. (2014). *Maak je eigen piñata voor je verjaardagsfeestje*. Zapp.
<https://youtu.be/htgGzPVpgkM> (activiteit 3.6)

ACTIVITEIT 4.3:

- Nederlands: Submarine. (2014). *Picknick met taart, van Meneer en Mevrouw Hond, afl 1*.
<https://www.youtube.com/watch?v=v6iGFyTRIAE>
- Papiamentu: Submarine. (2021). Vertaald door Keilah Geerman. *Picnik cu bolo*. DEA.
<https://www.youtube.com/watch?v=v6iGFyTRIAE>

ACTIVITEIT 4.5:

- Nederlands: Lady Lemonade. (2020). *Zoutdeeg maken*. <https://youtu.be/5yGIOK78duw>

ACTIVITEIT 5.2:

- Engels: The Muppets. (2010). *Swedish Chef Popcorn*. <https://youtu.be/B7UmUX68KtE>

ACTIVITEIT 5.3:

- Nederlands: Bobo. (2017). *Vals spelen*. <https://www.youtube.com/watch?v=G9UkEsaGLrA>

ACTIVITEIT 5.7:

- Nederlands: Zin in Zeppelin. (2019). *Muziekinstrumenten raden*. NPO, Zeppelin.
<https://youtu.be/g-bMmVRXf90>

ACTIVITEIT 5.8:

- Nederlands: Schooltv. (2008). *Het orkest*. Huisje Boompje Beestje.
<https://schooltv.nl/video/huisje-boompje-beestje-het-orkest/>

ACTIVITEIT 5.10:

- Nederlands: Briljant Onderwijs. (2019). *Flessenorgel*. <https://youtu.be/iarTKYvWkx4>

Videoclips

ACTIVITEIT 1.2:

- Nederlands: Flappie & Bubu. (2019). *12 Maanden bij elkaar*. <https://youtu.be/auFLlcp1lq8>
- Papiamentu: Lebubisa song. (2008). *Lunanan di aña*. <https://www.youtube.com/watch?v=6fRwh8S9ZKs>
- Engels: 123ABCtv. (2019). *12 Months of the Year Song for Children*. <https://youtu.be/JSu3EKO-pBI>
- Spaans: UEP Los Pollitos. (2016). *Los meses de año*. <https://youtu.be/-vjhCLVVSXQ>

ACTIVITEIT 1.3:

- Nederlands: Twee kleine kleutertjes. (2017) *Het dagen lied*.
<https://www.youtube.com/watch?v=xedqDiAm-EY>
- Papiamentu: Lebubisa song. (2008). *Dianan di siman*. <https://www.youtube.com/watch?v=DcuKBCt8DHQ>
- Engels: The singing walrus. (2015). *Days of the Week Song*.
<https://www.youtube.com/watch?v=mXMofxtDPUQ>
- Spaans: Miss Rosi. (2014). *Dias de la Semana*. <https://www.youtube.com/watch?v=C4fREj60Crk>

ACTIVITEIT 2.4:

- Nederlands: Schooltv. (2012). *De postbode*. Liedje uit Hoelahoep.
<https://schooltv.nl/video/de-postbode-liedje-uit-hoelahoep/>
- Spaans: VideosGranReserva. (2019). *Pat, el cartero*. <https://youtu.be/cx8dmZaofnU>

ACTIVITEIT 4.6:

- Engels: Mr. R's Songs for Teaching. (2013). *We've Got Taste*. <https://youtu.be/14-sCPetUMc>

ACTIVITEIT 5.2:

- Engels: chco27. (2009). *Popcorn Song*. <https://youtu.be/DBYjZTdrJIA>

ACTIVITEIT 5.6:

- Nederlands: Kinderen voor kinderen. (2014). *Feest*. <https://youtu.be/O0H3x4-KwBQ>

ACTIVITEIT 5.9:

- Spaans: Pequenos, Heroes. (2017). *Esto es una fiesta*.
<https://www.youtube.com/watch?v=b2nhLXpt0Mg>

Muziek

ACTIVITEIT 1.5:

- Hui, B. (2008). *Mendelssohns wedding march*. <https://www.youtube.com/watch?v=4tDYMayp6Dk>

(ONLINE) THUISACTIVITEIT 3.1:

- Meesters, G. en Riezebos, F. (2013) *Nog honderd nachtjes slapen*. Liedjes met pit.
<https://www.youtube.com/watch?v=34ThNc5S11k>

ACTIVITEIT 5.6:

- Bounce Patrol. (2019). *Danceparty*. Dance songs for kids. <https://youtu.be/6R0v0ovq1hs>
- Rodney S. (2008). *Theme Pirates of the Caribbean*. <https://youtu.be/27mB8verLK8>
- Green Music. (2016). *Emotionele droevige pianomuziek*. https://youtu.be/ilwokPBpG_4
- Fantasy & World Music by the Fiechters. (2014) *Halloween muziek*. https://www.youtube.com/watch?v=-EZ517Ls_FE

PowerPoint Presentatie

- PPP: Feestmutsen (activiteit 3.3)

Websites/Apps/Games/Fotoboek

- Fotoboek Opa (activiteit 1.1)
- De website: *Verjaardagstaart*.
<https://kleuters.basisonderwijs.online/digibordtools/verjaardagstaart/taart.html>.
((online) thuisactiviteit 4.3)

Bijlage 3 Kopieerbladen

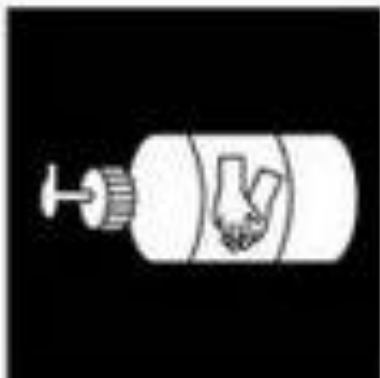
Kopieerblad 1: Pictogrammen handen wassen	Startactiviteit
Kopieerblad 2: Pictogrammen feest	Startactiviteit
Kopieerblad 3: Plaatjes van feesten	Activiteit 1.1
Kopieerblad 4: Het bruidspaar	Activiteit 1.5
Kopieerblad 5: Uitnodigingen	Activiteit 2.1
Kopieerblad 6: Pictogrammen uitnodiging	Activiteit 2.1
Kopieerblad 7: Een uitnodiging met een routebeschrijving	Activiteit 2.2
Kopieerblad 8: Postzegels van Aruba	Activiteit 2.5
Kopieerblad 9: Nog 100 nachtjes slapen	Activiteit 3.1
Kopieerblad 10: Feestkleding ontwerpen	Activiteit 3.5
Kopieerblad 11: Recepten voor snacks	Activiteit 4.1
Kopieerblad 12: Patroon Cup Sleeve	Activiteit 4.2
Kopieerblad 13: Drie taarten	Activiteit 4.3
Kopieerblad 14: Een stuk taart	Activiteit 4.3
Kopieerblad 15: Recept zoutdeeg	Activiteit 4.5
Kopieerblad 16: Spellenkaart	Activiteit 5.1
Kopieerblad 17: Bingokaarten	Activiteit 5.2
Kopieerblad 18: Vier kronen	Activiteit 5.5
Kopieerblad 19: Muziekinstrumenten maken	Activiteit 6.3

Mouw opstropen

Handen nat maken

Met zeep handen wassen

Handen wassen

Afspoelen met water

Afdrogen

Mouw weer omlaag

Kopieerblad 2: Pictogrammen feest

THIN LINE ICONS

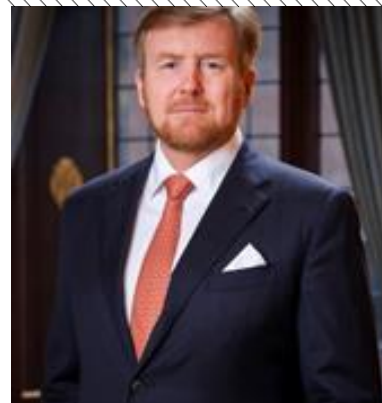

Kopieerblad 3: Plaatjes van feesten

Kopieerblad 4: Het bruidspaar

Kopieerblad 5: Uitnodigingen

HOI _____

IK BEN JARIG OP _____

EN VIER MIJN FEESSIE OP _____

KOM JIJ OOK?

JE WORDT VERWACHT BIJ _____

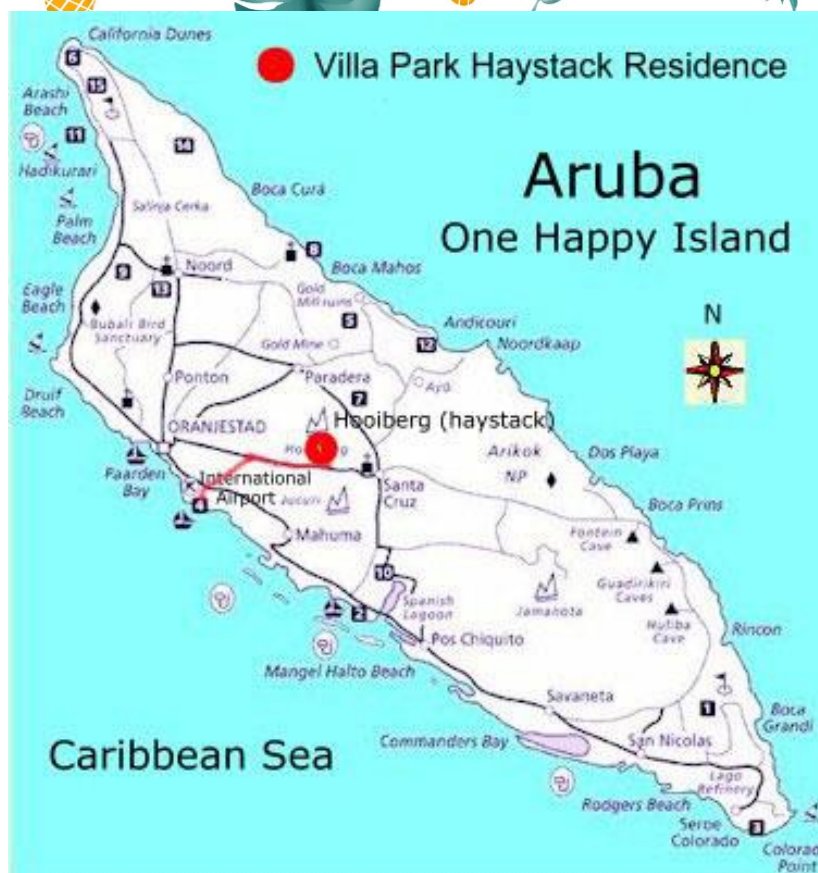
VAN _____ UUR TOT _____ UUR

GROETJES VAN _____

Kopieerblad 6: Pictogrammen uitnodiging

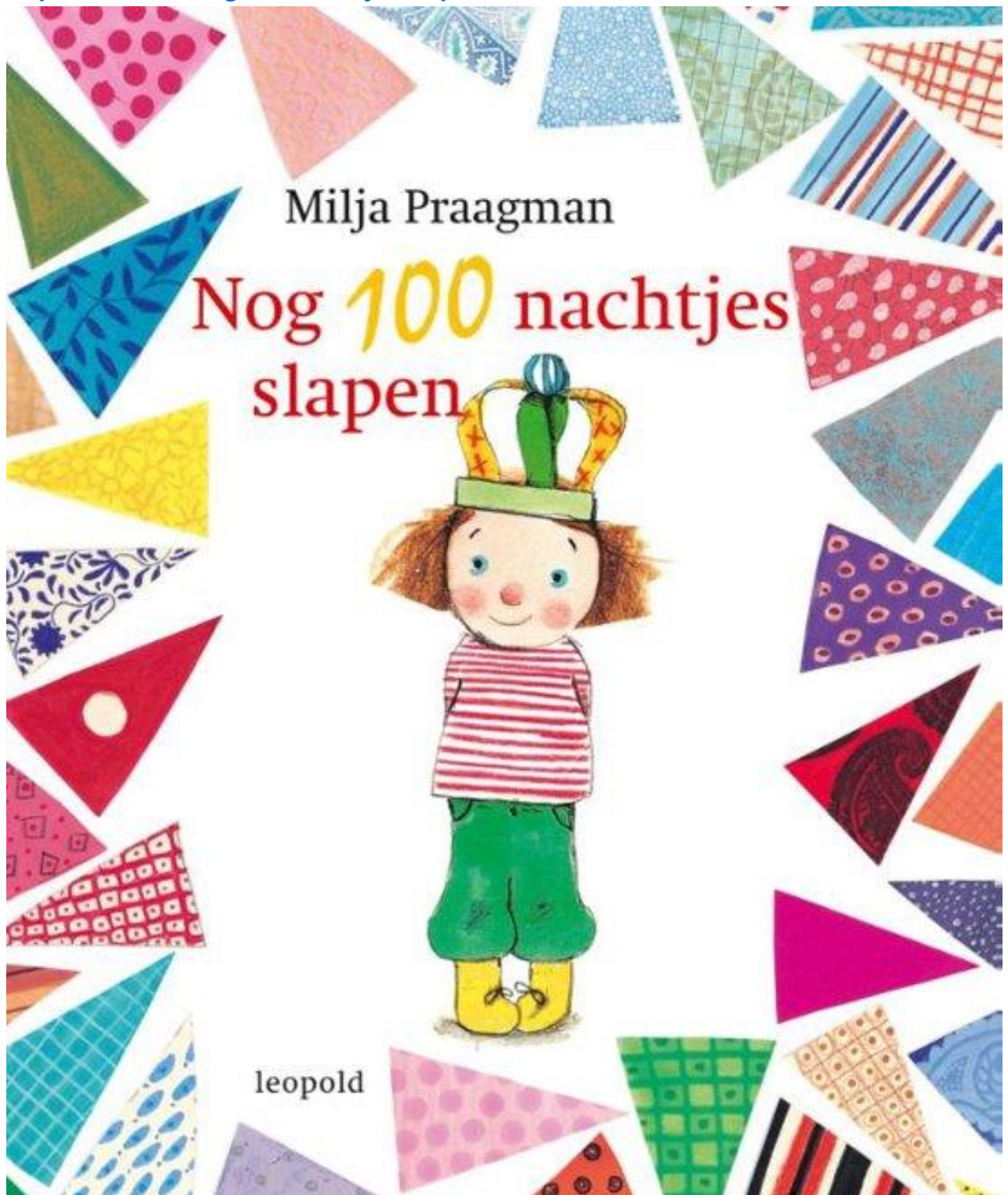

Kopieerblad 7: Een uitnodiging met een routebeschrijving

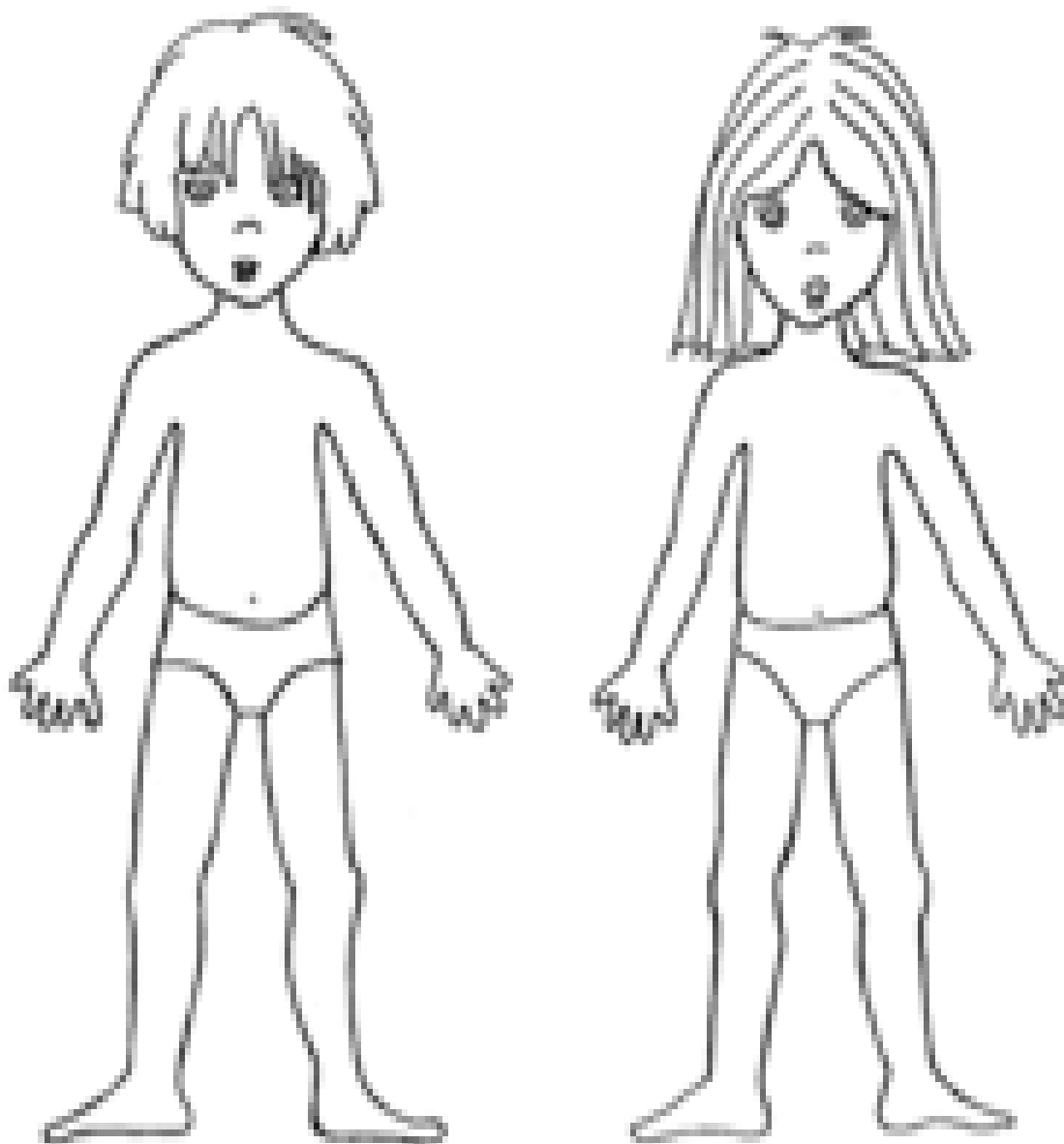

Kopieerblad 8: Postzegels van Aruba

Kopieerblad 10: Feestkleding ontwerpen

Kopieerblad 11: Recepten voor snacks

Banaan disco lolly's – 12 stuks

Ingrediënten

3 bananen
75 gr chocolade
Disco dip
Optioneel: citroensap

Benodigheden

Lolly stokjes
Stuk bakpapier

Bereiding

Smelt de chocolade au bain-marie of in een magnetron bestendig bakje en verwarm telkens 30 sec tot de chocolade gesmolten is. Zet een bordje met de disco dip klaar op een stuk bakpapier. Snijd de bananen in vieren en doop ze tot de helft in de chocolade en laat goed uitdruppen. Haal vervolgens door de disco dip. Leg op het stuk bakpapier en laat hard worden. Besprenkel de bovenkant van de banaan stukjes eventueel met wat citroensap als je ze niet meteen uitdeelt tegen het verkleuren. Steek er een lollyprikkers in. Bewaar de banaan lolly's in de koelkast.

Meloen bootjes

Ingrediënten

1 mini watermeloen
12 druiven
12 zwarte bessen

Benodigheden

12 vlaggetjes
12 cocktail prikkertjes

Bereiding

Snijd de watermeloen in vieren en deze vervolgens weer in drieën zodat je 2 'bootjes' hebt. Snijd of lepel wat van het waterige vruchtvlies eruit in een ronde vorm. Prik een druif op een prikker met daarbovenop een blauwe bes. Prik dit 'mannetje' op het meloenbootje. Steek er vervolgens aan de andere zijde een vlaggetje in. Serveer ze bijvoorbeeld op een groot blauw bord.

Pauw met prikkers

Ingrediënten:

- 30 blokjes kaas
- 15 plakjes rookworst gehalveerd
- 30 tomaatjes
- 30 ronde worteltjes
- 30 druiven
- halve aubergine
- 2 pompoenpitten
- prikkers

Muis van eierkoek

Ingrediënten:

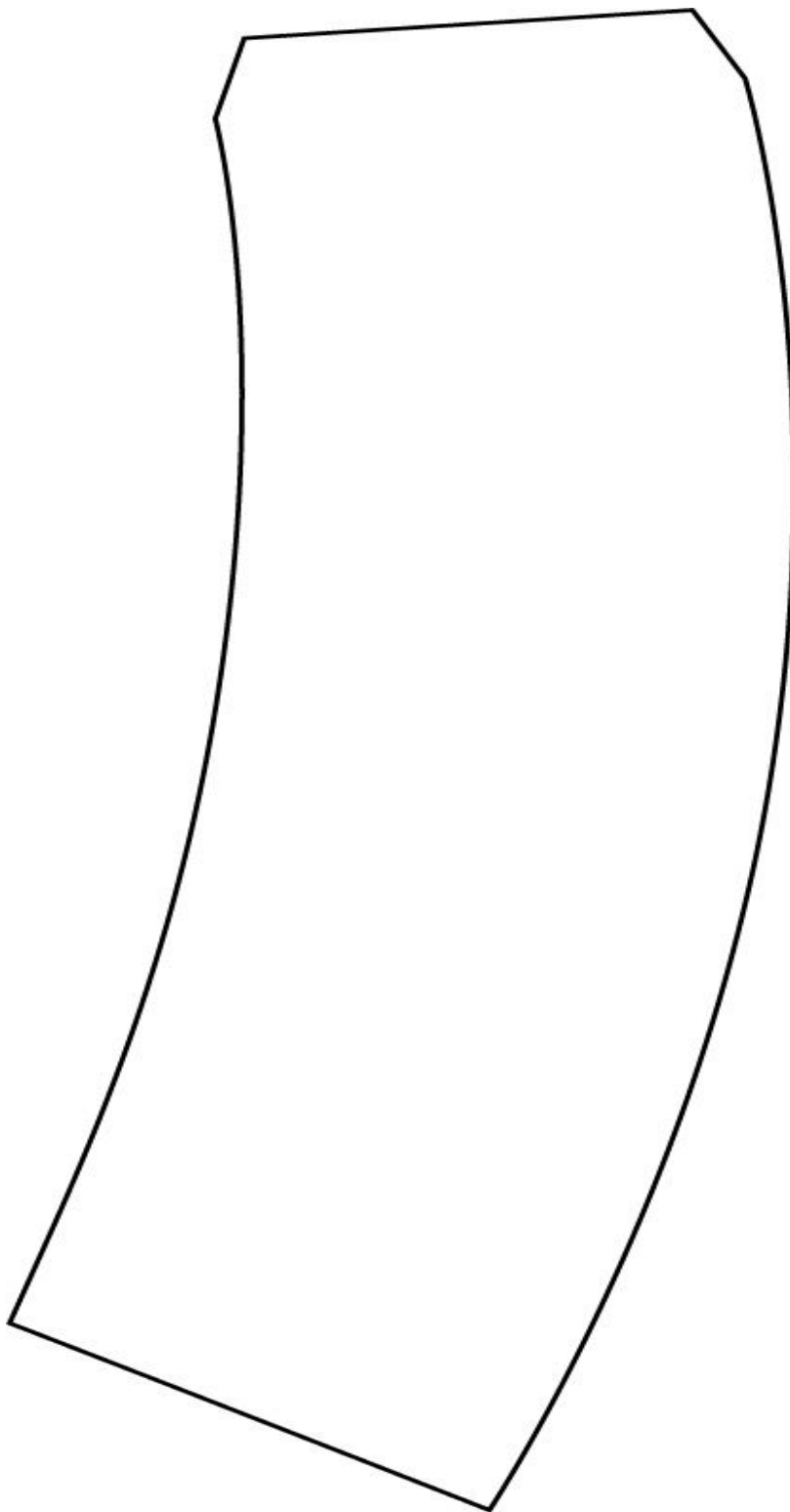
- eierkoeken
- jam of chocoladepasta
- dropveters
- smartie of M&M
- roze spekjes

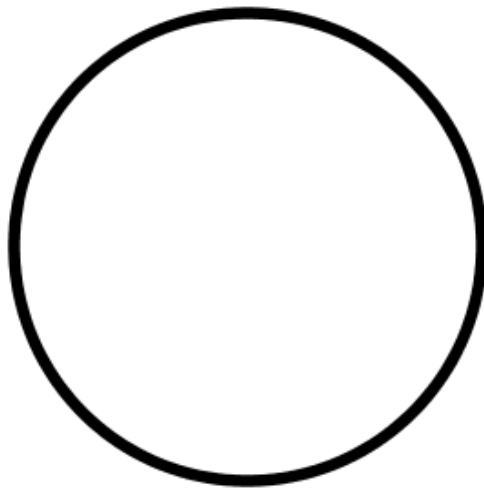
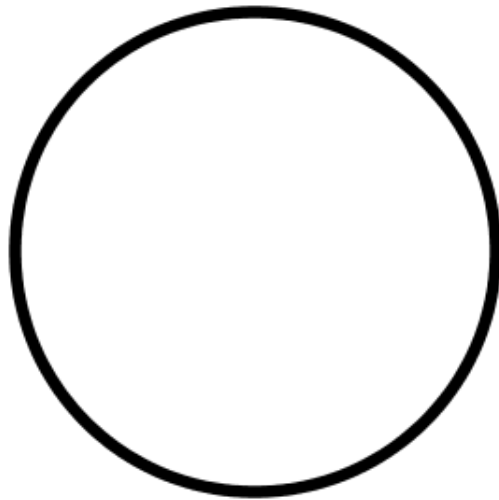
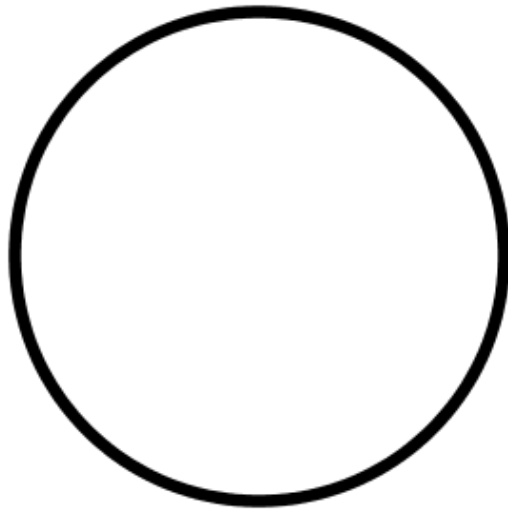
Bereiding

Halveer de eierkoek en besmeer een helft met jam of chocoladepasta. Steek een stukje dropveter tussen de beide helften en plak ze op elkaar. Maak een sneetje op de plek waar de ogen moeten komen en steek daar een smartie of M&M in. Knip oortjes van eetpapier of gebruik stukjes roze spekjes. Maak een sneetje aan de bovenkant en steek de oren erin. Je kunt ook alles aan elkaar plakken met een chocoladestift of met kant-en-klaar glazuur.

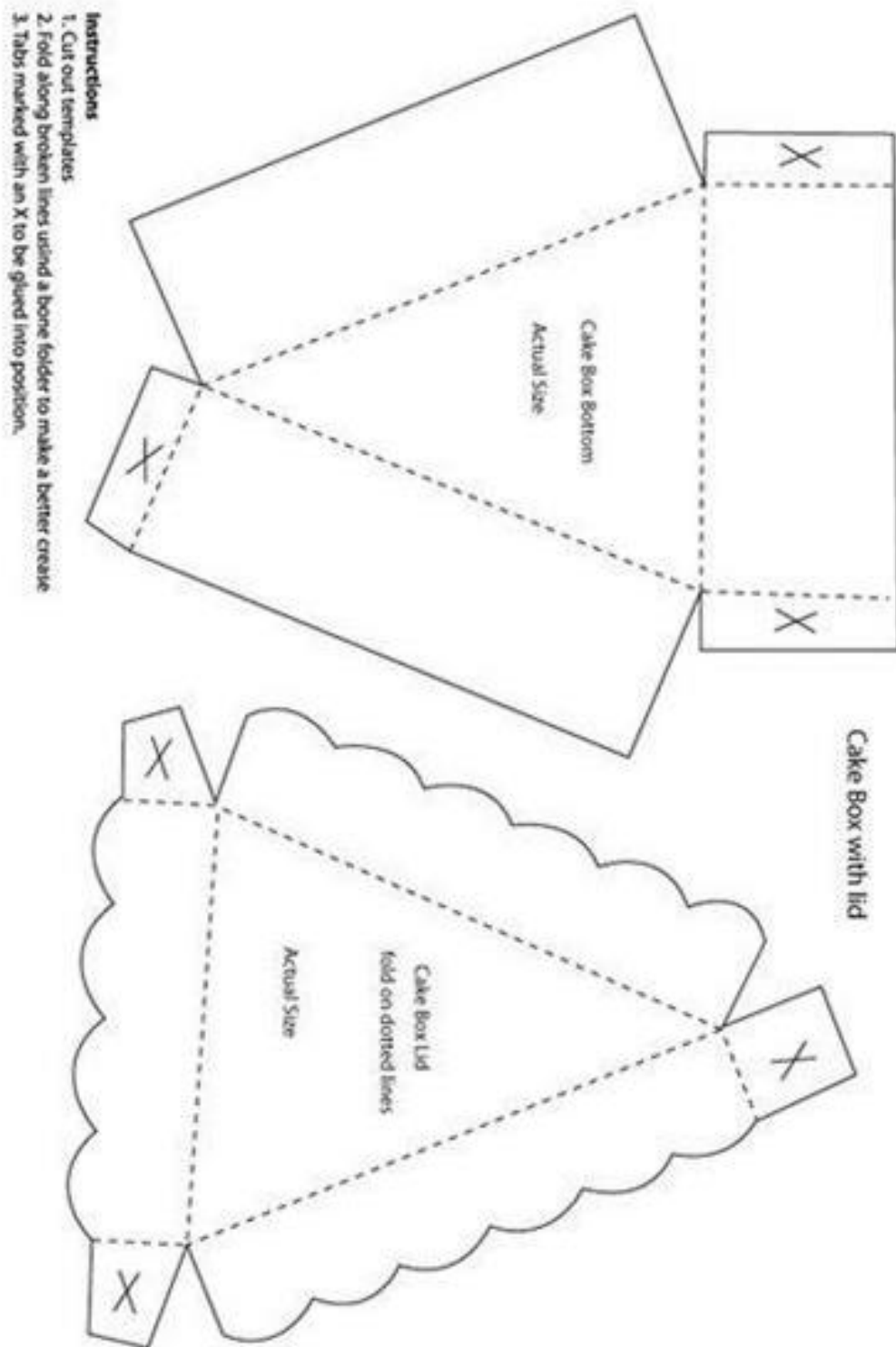
Kopieerblad 12: Patroon Cup Sleeve

Kopieerblad 13: Drie taarten

Kopieerblad 14: Een stuk taart

Kopieerblad 15: Recept zoutdeeg

Het gaat volgens de 2 – 1 – 1-verdeling,

Je kan hiervoor een kopje gebruiken of een bepaalde hoeveelheid.

Om zoutdeeg te maken heb je de volgende ingrediënten nodig:

- 2 kopjes (500 gram) witte bloem (geen zelfrijzend meel)
- 1 kopje (250 gram) zout
- 1 kopje (250 ml) water
- 1 eetlepel olie

Als je alles hebt afgemeten, begin je met de droge ingrediënten.

Als eerste giet je de bloem in een bak.

Eventueel kun je het eerst zeven, zodat het goed los is.

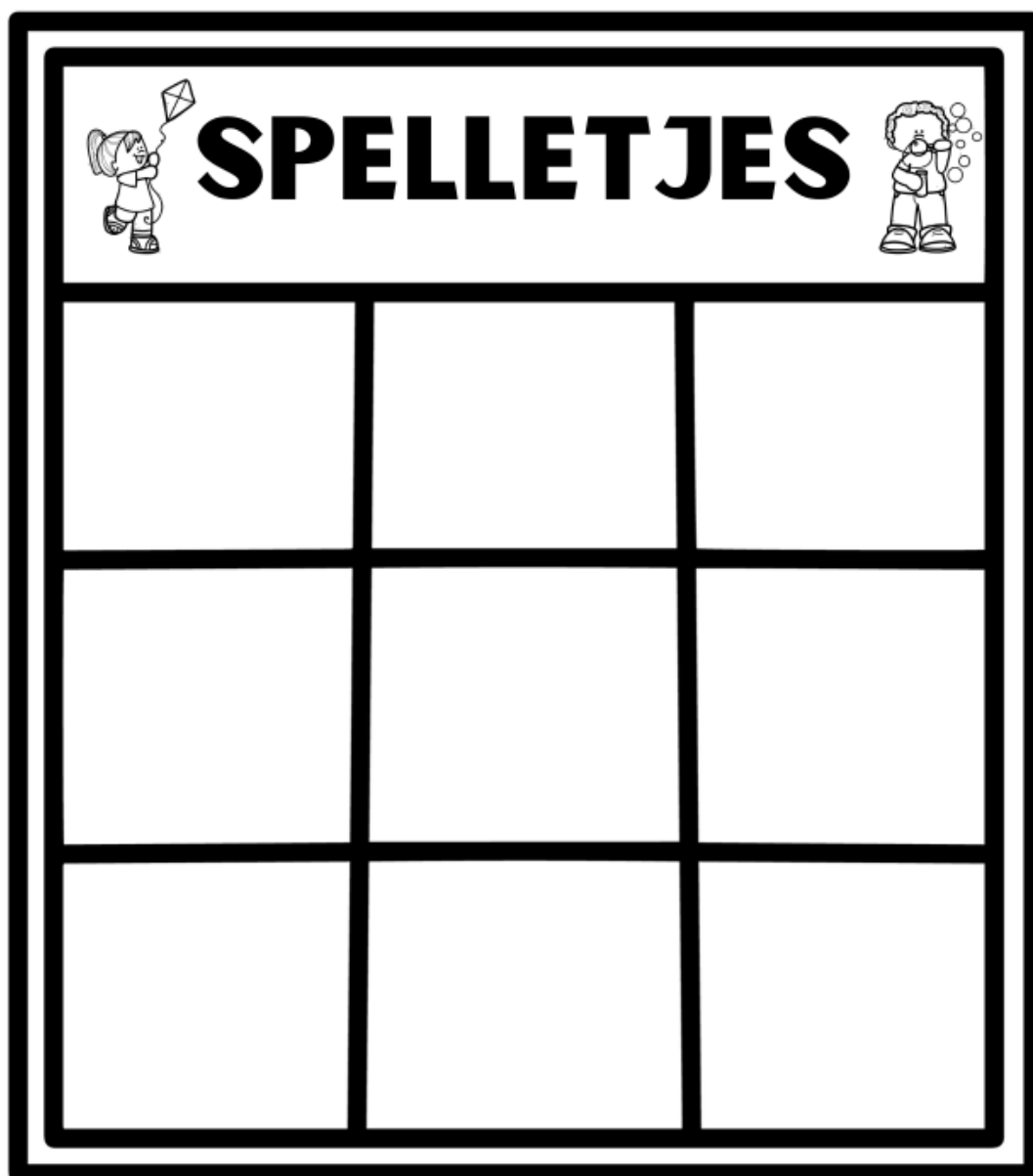
Vervolgens meng je dit met een kopje zout.

Daarna maak je een kuiltje in het midden en giet je het water en olie erin en meng je het door elkaar.

Het beste kun je dit gewoon doen met je handen totdat je een fijne consistentie hebt.

Is het deeg te nat en kleverig, voeg je nog wat extra bloem toe en is het te droog, wat extra water.

En klaar is je brooddeeg.

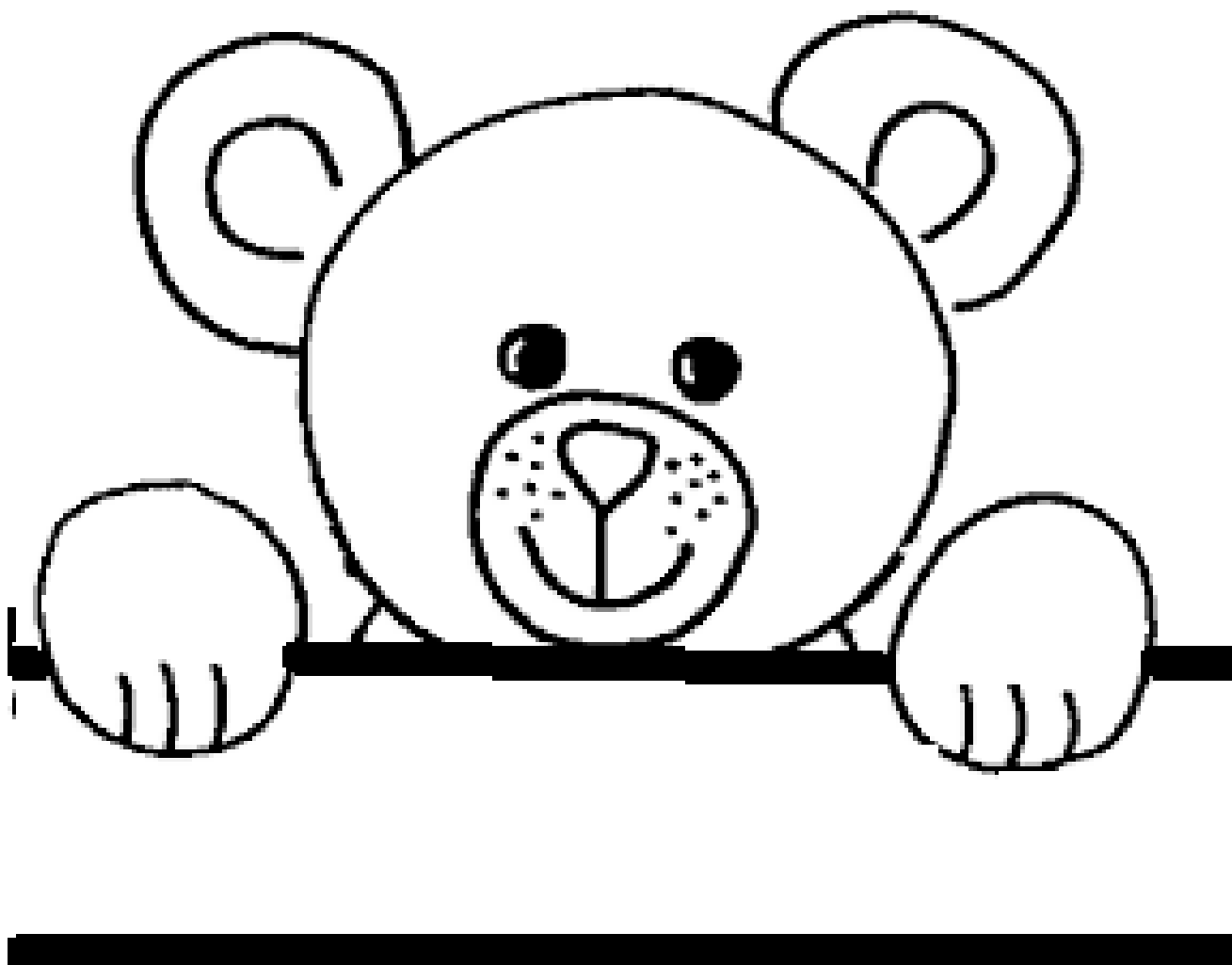
© jufmaike.nl

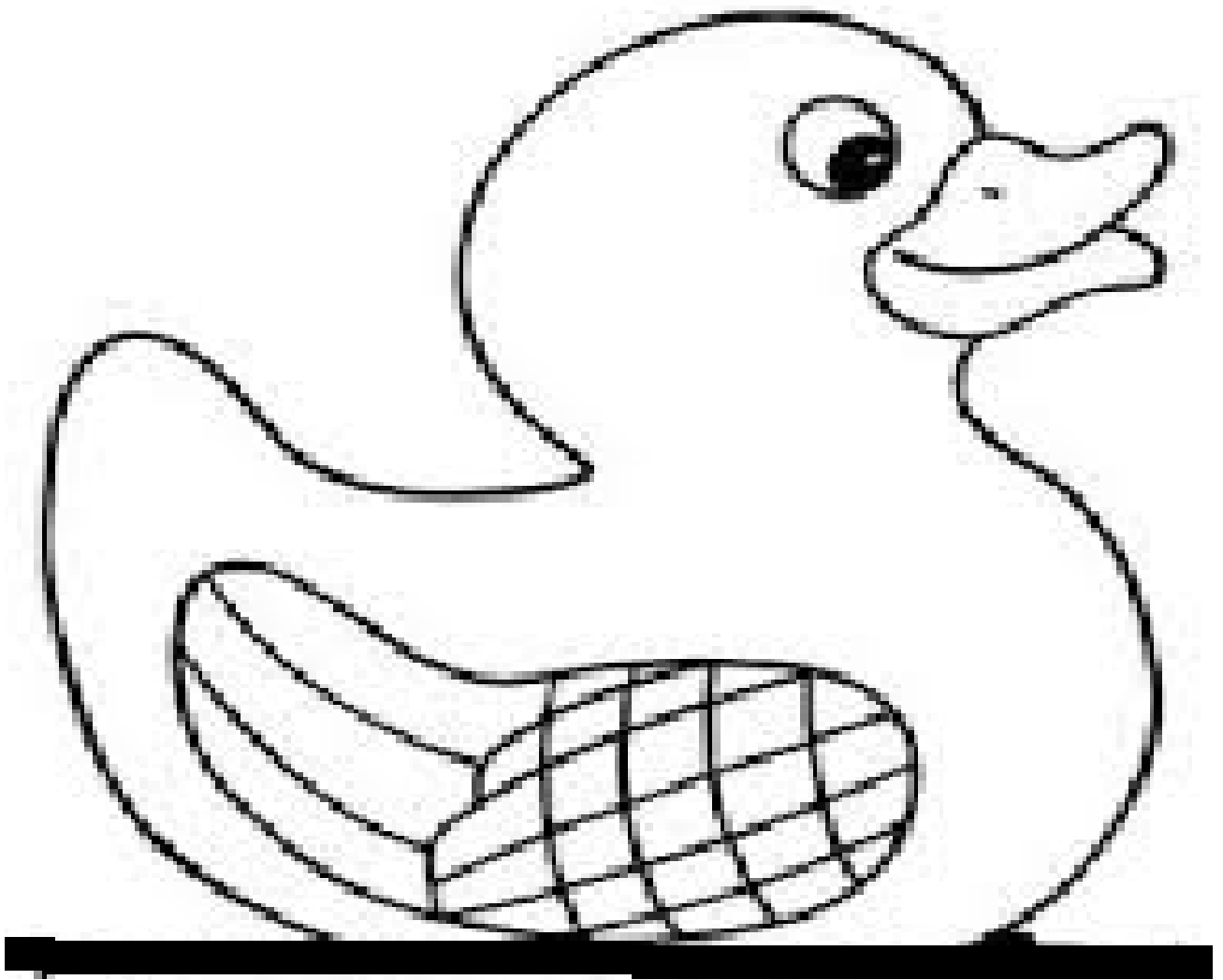

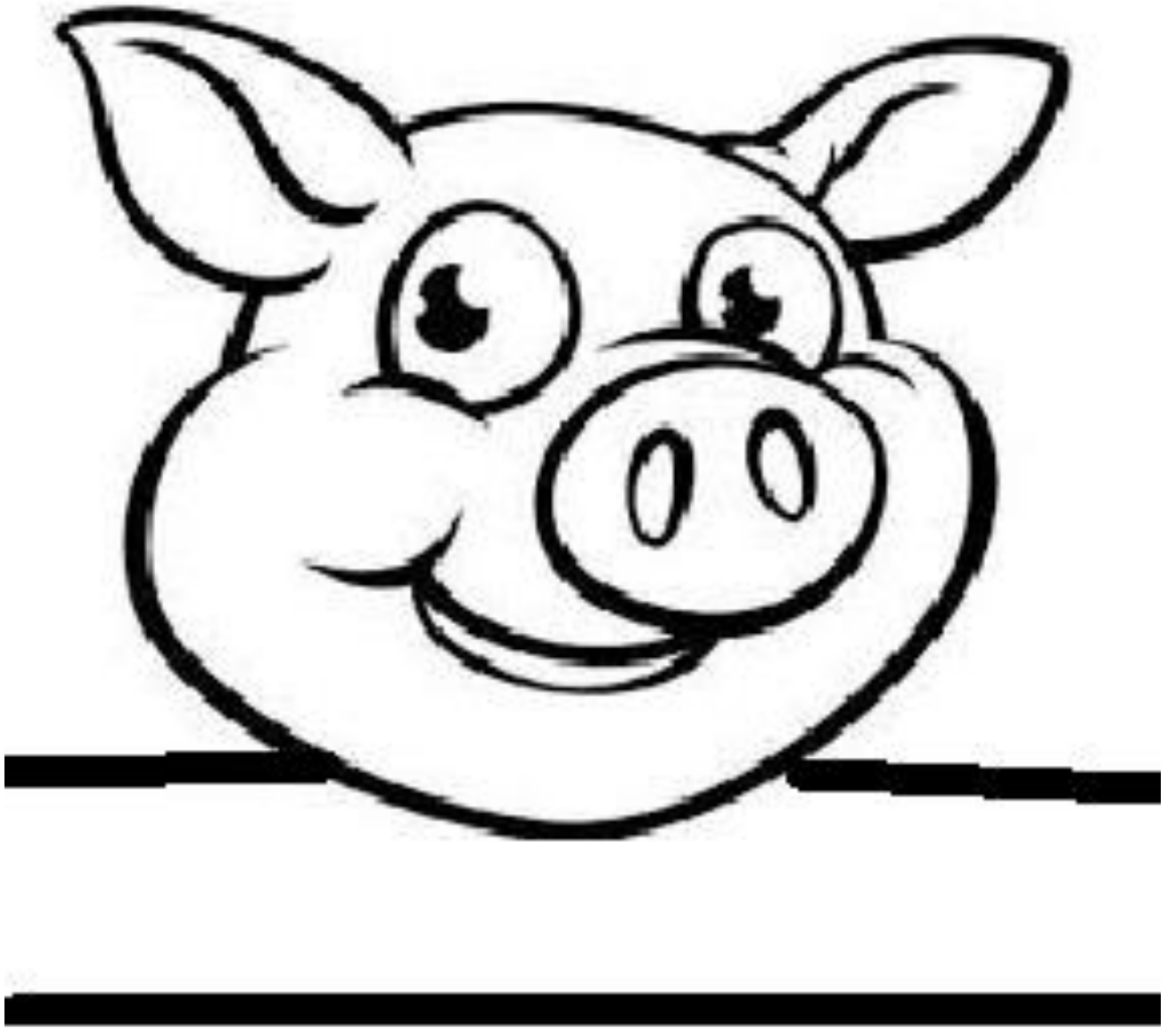
Kopieerblad 17: Bingokaarten

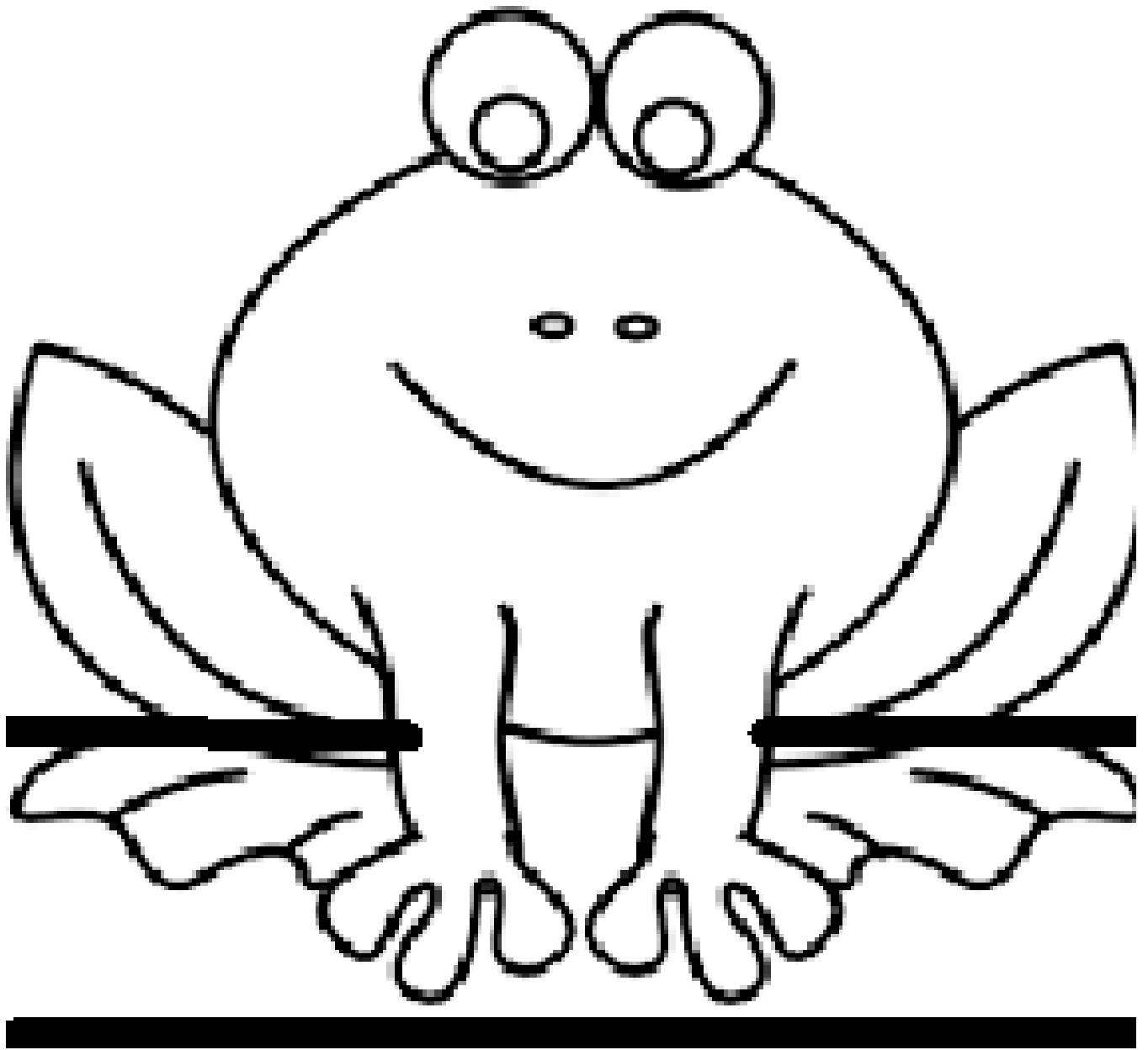
BINGO		

Kopieerblad 19: Muziekinstrumenten maken

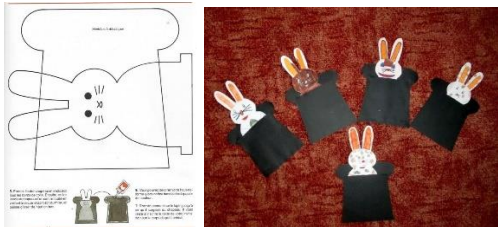
1. Plak om een waterballon, gevuld met lucht en rijstkorrels, papier-maché. Maak er een bamboestokje aan en je hebt een sambalbal.
2. Maak een belletjesrammelaar van bierflesdoppen. Je neemt een ijzerdraadje en daaraan rijg je bierflesdoppen. Je sluit het ijzerdraad in een closetrol en zie daar een klokjesspel.
3. Je neemt een saté prikker en daaraan rijg je kraaltjes, aan een andere satéprikker rijg je een kraal en daarmee ga je over de kraaltjes.
4. Maak samen instrumentjes van een plastic paasei gevuld met rijst, twee plastic lepels en tape.
5. Maak schudkokers van wc-rolletjes. Vul ze met verschillende materialen. Je kunt dingen als rijst, zand, erwten, knikkers enz. gebruiken. De kokers beplak je met papier of met wat oudere kinderen kun je papier-maché gebruiken, zo zijn ze wat steviger.
6. Van een deksel van een schoendoos maak je een gitaar. Je snijdt een gat in het midden. Je plakt een lange stevige reep aan de smalle kant van de doos. Je spant nu draden van de ene kant van de doos over het gat en naar het uiteinde van de reep, dat zijn de snaren.
7. Je neemt de buitenkant van een taartblik en gaat daar met papier-maché omheen, maar eerst vet je die rand in, want anders krijg je het papier-maché er niet goed af. Voordat het helemaal droog is, haal je er gleufjes tussenuit. Als de rand droog is en eraf is, doe je in de gleufjes bierdoppen met een prikker en klaar is je tamboerijn.

Bijlage 4 Suggesties Toverfeest

Konijn in de hoed uitnodiging

Knip een konijn uit wit knutselpapier en schrijf de details van het feest erop. Knip twee identieke zwarte hoeden uit, ook van knutselpapier. Lijm de randen op elkaar, behalve het deel waar het hoofd in moet. Als het droog is, plaats je het konijn in de hoed zodat de oren net zichtbaar zijn. De genodigden moeten het konijn uit de hoed trekken om te uitnodiging te lezen.

Suggestie recepten toverstokjes

Toverdans:

De kinderen dansen in het rond. Als de muziek stopt, worden ze omgetoverd in standbeelden. De kinderen moeten zo stil mogelijk blijven staan, tot de muziek weer begint. Voor kleine kinderen is stilstaan best moeilijk, dus wees niet te streng en wijs niet te snel iemand aan, die afvalt.

De toverlimonade

Eén van de kinderen wordt afgezonderd van de rest. Om de beurt wordt van een zogenaamde toverdrank gedronken, en dan mag gewenst worden wat je zou willen worden. Bijvoorbeeld: Formule 1 coureur, timmerman, voetballer, enz. Het kind mag weer binnenkomen en moet raden wat de andere kinderen uitbeelden.

Bijlage 5 Planningsformulier

THEMA 4B	VORMINGSGEBIED								
	WERELDORIËNTATIE				KUNSTZINNIGE VORMING				
Activiteit	PV	M&M	N&T	B&G	Dans	Muziek	Beeldend e vorming	Theater	Media
Start									
1.1									
1.2									
1.3									
1.4									
1.5									
1.6									
2.1									
2.2									
2.3									
2.4									
2.5									
3.1									
3.2									
3.3									
3.4									
3.5									
3.6									
4.1									
4.2									
4.3									
4.4									
4.5									
4.6									
5.1									
5.2									
5.3									
5.4									
5.5									
5.6									
5.7									
5.8									
5.9									
5.10									
Slot									
TOTAAL									

THEMA 4B	21 ^e EEUWSE VAARDIGHEID										
	Communicatie	Computational thinking	Creatief denken	ICT – basis-vaardigheden	Informatie-vaardigheden	Kritische denken	Mediawijsheid	Probleem oplossen	Samenwerken	Sociale en culturele vaardigheden	Zelfregulering
Start											
1.1											
1.2											
1.3											
1.4											
1.5											
1.6											
2.1											
2.2											
2.3											
2.4											
2.5											
3.1											
3.2											
3.3											
3.4											
3.5											
3.6											
4.1											
4.2											
4.3											
4.4											
4.5											
4.6											
5.1											
5.2											
5.3											
5.4											
5.5											
5.6											
5.7											
5.8											
5.9											
5.10											
Slot											
TOTAAL											

